



WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA
w Poznaniu Wydział Zamiejscowy
W CHORZOWIE

ul. Sportowa 29, 41-506 Chorzów
tel.: 32 349 84 74
e-mail: kancelaria@chorzow.wsb.pl
www.wsb.pl

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.



Ocena programowa
Profil praktyczny

Raport Samooceny

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu
Wydział Zamiejscowy w Chorzowie
ul. Sportowa 29
41-506 Chorzów

Nazwa ocenianego kierunku studiów: turystyka i rekreacja

1. Poziom/y studiów: studia I stopnia
2. Forma/y studiów: stacjonarna, niestacjonarna
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}, w przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku (dla studiów stacjonarnych)

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o zarządzaniu i jakości	101	56,1

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
	liczba	%
Geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	45	25
Nauki o kulturze fizycznej	34	18,9

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art.5 ust. 3 ustawy podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU STUDIÓW I STOPNIA TURYSTYKA I REKREACJA - PROFIL PRAKTYCZNY		
Poziom VI Polskiej Ramy Kwalifikacji		
Dziedziny i dyscypliny, do których odnoszą się efekty uczenia się:		
dziedzina nauk społecznych, dyscyplina: nauki o zarządzaniu i jakości (dyscyplina wiodąca)		
dziedzina nauk społecznych, dyscyplina: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna		
dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplina: nauki o kulturze fizycznej		
objaśnienie oznaczeń:		
TiR_I_	kierunkowy efekt uczenia się dla danego kierunku	
_W	kategoria wiedzy	
_U	kategoria umiejętności	
_K	kategoria kompetencji społecznych	
P6S_W (G,K)	uniwersalna charakterystyka drugiego stopnia VI poziomu PRK w zakresie wiedzy (zakres i głębokość/kontekst)	
P6S_U (W,K,O,U)	uniwersalna charakterystyka drugiego stopnia VI poziomu PRK w zakresie umiejętności (wykorzystanie wiedzy, komunikowanie się, organizacja pracy, uczenie się)	
P6S_K (K,O,R)	uniwersalna charakterystyka drugiego stopnia VI poziomu PRK w zakresie kompetencji społecznych (oceny, odpowiedzialność, rola zawodowa)	
PROFIL PRAKTYCZNY		
symbol efektu	opis efektów uczenia się dla absolwenta studiów I stopnia na kierunku Turystyka i Rekreacja	kod uniwersalnej charakterystyki poziomu drugiego dla kwalifikacji na poziomie VI
WIEDZA		
Absolwent zna i rozumie:		
TiR_I_W01	historyczną ewolucję form wypoczynku oraz genezę zjawiska turystyki i rekreacji	P6S_WG
TiR_I_W02	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w turystyce i rekreacji oraz udzielania pomocy przedmedycznej	P6S_WG
TiR_I_W03	w zaawansowanym stopniu systematykę turystyki i rekreacji (rodzaje, formy, funkcje) i związki turystyki i rekreacji z innymi dziedzinami wiedzy	P6S_WG
TiR_I_W04	w zaawansowanym stopniu rodzaje i elementy struktur i instytucji rynku turystycznego i rekreacyjnego, w tym organizacji turystycznych i rekreacyjnych działających w Polsce, oraz zależności między nimi	P6S_WG
TiR_I_W05	w zaawansowanym stopniu typologię atrakcji turystycznych i najważniejsze atrakcje turystyczne Polski i świata	P6S_WG

TiR_I_W06	uwarunkowania rozwoju turystyki i rekreacji (psychologiczne, prawne, organizacyjne, przyrodnicze i antropogeniczne, społeczno-kulturowe, ekonomiczne, fizjologiczne)	P6S_WK
TiR_I_W07	zasady organizacji imprez turystycznych i rekreacyjnych	P6S_WG
TiR_I_W08	wyróżniki głównych regionów turystycznych Polski i najważniejszych kierunków międzynarodowych podróży turystycznych	P6S_WG
TiR_I_W09	wzajemne relacje i zależności ekonomiczne, jakie zachodzą między podmiotami rynku turystycznego, w tym również oddziaływanie sektora publicznego na rynek turystyczny	P6S_WG P6S_WK
TiR_I_W10	czynniki rozwoju turystyki i rekreacji oraz ich wpływ na aktywność ruchową człowieka	P6S_WG P6S_WK
TiR_I_W11	aspekty ochrony przyrody oraz ich wpływ na życie człowieka	P6S_WG P6S_WK
TiR_I_W12	metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w turystyce i rekreacji	P6S_WG
TiR_I_W13	zagadnienia prawne w turystyce i rekreacji	P6S_WK
TiR_I_W14	w zaawansowanym stopniu trendy występujące na rynku turystycznym i rekreacyjnym oraz tendencje społeczne, demograficzne, ekonomiczne, prawne, polityczne, przyrodnicze, technologiczne i kulturowe	P6S_WG
TiR_I_W15	podstawowe pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej w obszarze nowoczesnych technologii wykorzystywanych na rynku turystycznym i rekreacyjnym	P6S_WK
TiR_I_W16	zasady dotyczące uruchamiania, prowadzenia i rozwoju przedsiębiorstwa turystycznego i rekreacyjnego	P6S_WK
TiR_I_W17	budowę organizmu człowieka, w szczególności układu ruchu, procesy energetyczne i fizjologiczne zachodzące w organizmie człowieka podczas wysiłku i wypoczynku oraz znaczenie aktywności turystycznej i rekreacyjnej dla zdrowia człowieka	P6S_WG
TiR_I_W18	wybrane pojęcia i mechanizmy psychospołeczne, metody pedagogiczne związane z kształtowaniem zachowań człowieka oraz psychiczne mechanizmy wykonywanych czynności, a także procesy i czynniki kształtujące styl życia współczesnego człowieka z uwzględnieniem żywienia	P6S_WG
UMIĘJĘTNOŚCI		
Absolwent potrafi:		

TiR_I_U01	opisywać i interpretować zjawiska funkcjonujące w turystyce i rekreacji	P6S_UW
TiR_I_U02	ocenić rangę regionu turystycznego i rekreacyjnego oraz wskazać czynniki stanowiące o atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej	P6S_UW
TiR_I_U03	organizować różne formy turystyki i rekreacji z poszanowaniem środowiska przyrodniczego	P6S_UW
TiR_I_U04	przygotować dobrze udokumentowane opracowania pisemne z zakresu turystyki i rekreacji	P6S_UW
TiR_I_U05	analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym i wykorzystywać te analizy w procesie prowadzenia działalności gospodarczej	P6S_UW
TiR_I_U06	wskazać pozytywne i negatywne skutki rozwoju turystyki dla miejscowości i regionów	P6S_UW
TiR_I_U07	udzielić fachowej porady odnośnie do organizacji wydarzenia turystycznego i rekreacyjnego	P6S_UW P6S_UK
TiR_I_U08	posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującymi obszar turystyki i rekreacji	P6S_UW
TiR_I_U09	stosować w praktyce przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, sanitarne, ocenić sytuację i reagować w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia	P6S_UW
TiR_I_U10	opracować program imprezy turystycznej i rekreacyjnej dostosowanej do różnego odbiorcy	P6S_UW
TiR_I_U11	prezentować ofertę obiektu turystycznego lub rekreacyjnego oraz przeprowadzać analizę porównawczą oferowanych usług przez wybrane obiekty turystyczne i rekreacyjne	P6S_UW
TiR_I_U12	stosować wybrane instrumenty marketingu oraz prowadzić rozmowę sprzedażową	P6S_UW
TiR_I_U13	posługiwać się mapą i innymi źródłami informacji w celu scharakteryzowania obiektów i regionów turystycznych	P6S_UW
TiR_I_U14	analizować zjawiska społeczno-ekonomiczne występujące w gospodarce turystycznej i na rynku turystycznym	P6S_UW
TiR_I_U15	korzystać w stopniu zaawansowanym z wybranych systemów informatycznych wykorzystywanych w praktyce gospodarczej przez podmioty turystyczne i rekreacyjne	P6S_UW
TiR_I_U16	formułować polecenia i zarządzenia stosowane w obsłudze obiektu turystycznego i rekreacyjnego	P6S_UK

TiR_I_U17	swobodnie posługiwać się nomenklaturą turystyczno-rekreacyjną w jednym z nowożytnych języków obcych na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
TiR_I_U18	identyfikować ograniczenia własnej wiedzy i dostrzegać potrzebę dalszego kształcenia	P6S_UU
TiR_I_U19	zajmować stanowiska w debatach na różnorodne tematy	P6S_UK
TiR_I_U20	współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role	P6S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
Absolwent jest gotów do:		
TiR_I_K01	rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego	P6S_KR
TiR_I_K02	krytycznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, zarówno pełniąc rolę konsumenta jak i przedsiębiorcy turystycznego i rekreacyjnego	P6S_KK P6S_KO
TiR_I_K03	okazywania szacunku wobec klienta oraz troski o jego satysfakcję poprzez przestrzeganie norm funkcjonujących w społeczeństwie	P6S_KR, P6S_KO
TiR_I_K04	postępowania zgodnego z przepisami prawa zapewniając bezpieczeństwo sobie oraz osobom powierzonym jego opiece	P6S_KR
TiR_I_K05	dbania o poziom aktywności fizycznej niezbędny do wykonywania zadań właściwych dla podjętej działalności zawodowej	P6S_KR

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
mgr Andrzej Janiak	Wicekanclerz
dr Krzysztof Koj	Dziekan Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie
dr hab. Krzysztof Krysieniel, prof. WSB	Prodziekan ds. dydaktyki
dr Łukasz Makowski, prof. WSB	Prodziekan ds. jakości kształcenia
dr Łukasz Wawrowski	Prodziekan ds. studentów, Pełnomocnik Rektora ds. nauki
dr Beata Gdak-Hanak	Prodziekan ds. studentów
dr Edyta Sadowska	Prodziekan ds. studentów
dr Michał Dudek	Menedżer Kierunku Turystyka i rekreacja
mgr Arkadiusz Doczyk	Dyrektor Działu Dydaktyki i Rozwoju Produktów
mgr Iwona Łukasiewicz	Kierownik Działu Metodyki Nauczania
mgr Roksana Gwizda	Kierownik Działu Organizacji i Dydaktyki
mgr Erika Pieknik	Kierownik Dziekanatu
mgr Joanna Dinges	Dyrektor Biura Karier i Praktyk
mgr Bogumiła Urban	Dyrektor Biblioteki
mgr Iwona Nowak	Kierownik Kancelarii
Dominika Bargieł	Dział Współpracy z Zagranicą

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów _____ 3

Prezentacja uczelni _____

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym _____ 11

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się ____ 11

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się _____ 21

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie _____ 31

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry _____ 40

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie _____ 48

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku _____ 57

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku _____ 64

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia _____ 68

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach _____ 78

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów _____ 80

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów _____ 101

Część III. Załączniki _____ 103

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów _____ 103

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających _____ 107

Prezentacja uczelni

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu jest niepubliczną uczelnią wyższą, wpisaną dnia 10 sierpnia 1994 roku – na podstawie zezwolenia Ministra Edukacji Narodowej nr DNS-3- 0145/TBM/263/94, do Ewidencji uczelni niepublicznych pod pozycją 47. Siedziba Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu znajduje się przy ul. Powstańców Wielkopolskich 5, 61-895 Poznań. Uczelnia została utworzona z inicjatywy Towarzystwa Edukacji Bankowej S.A.. Od 2009 roku obowiązki Założyciela Uczelni przejęło Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia Sp. z o.o. (wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 000096209), spółka będąca w 100% własnością Towarzystwa Edukacji Bankowej SA. (decyzja Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr MNISW-DNS-WUN-6014-1543-1/AW/09 z dnia 24.03.2009 roku).

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu prowadzi kształcenie na studiach I i II stopnia oraz na studiach jednolitych magisterskich, na studiach podyplomowych, studiach MBA oraz na innych formach kształcenia na trzech Wydziałach: Wydziale Finansów i Bankowości w Poznaniu, Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie oraz Wydziale Ekonomicznym w Szczecinie. Wydział Zamiejscowy w Chorzowie Uczelnia utworzyła na podstawie decyzji Ministra Edukacji Narodowej z 17 listopada 1998 roku nr DNS-1-0145-297/RO/98. Siedziba Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie znajduje się przy ul. Sportowej 29, 41-506 Chorzów.

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu w roku 2016 uzyskała uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie: ekonomia (decyzja nr BCK-II-U/dr- 497/15 CKdsSiT z dnia 19.12.2016 r.).

Uczelnia należy do Federacji Naukowej WSB-DSW. To pierwsza w Polsce federacja naukowa powołana na mocy Ustawy 2.0 – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 roku, skupiająca sześć niepublicznych uczelni akademickich. Jej celem jest synergia potencjału naukowego uczelni – jednostek uczestniczących, a współpraca pracowników naukowych i działania Federacji prowadzą do wytworzenia nowej, wyższej jakości w zakresie badań naukowych.

W wyniku ewaluacji działalności naukowej z 2022 r. Federacja Naukowa WSB-DSW uzyskała kategorię A w 5 dyscyplinach naukowych (ekonomia i finanse; pedagogika; nauki o zarządzaniu i jakości; nauki o komunikacji społecznej i mediach; językoznawstwo) oraz kategorię B+ w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej oraz nauki o bezpieczeństwie.

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu posiada również akredytacje międzynarodowych instytucji: International Accreditation Council for Business Education (IACBE) oraz Association of Chartered Certified Accountants (ACCA). Wydziały Finansów i Bankowości w Poznaniu oraz Zamiejscowy w Chorzowie posiadają od 2014 roku akredytację programów kształcenia na kierunkach finanse i rachunkowość oraz zarządzanie realizowanych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia. Wymienione wydziały posiadają także akredytację ACCA dla specjalności „finanse przedsiębiorstw i podatki ACCA” na studiach I stopnia kierunku finanse i rachunkowość.

Na przełomie roku 2021 i 2022 ww. Wydziały zostały poddane procesowi reakredytacji przez IACBE oraz ACCA uzyskując wynik pozytywny, a tym samym akredytację do roku 2028.

Zasady funkcjonowania Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu reguluje Statut Uczelni zatwierdzony Uchwałą Zarządu Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia sp. z o. o. nr 1/52/2022 Zarządu Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia sp. z o.o. z dnia 8 grudnia 2022 roku w sprawie: wprowadzenia zmian w „Statucie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu” **(załącznik dodatkowy nr 1)**. Podstawowym dokumentem regulującym prawa i obowiązki studenta oraz obowiązki Uczelni w związku z procesem kształcenia na studiach wyższych jest Regulamin studiów wprowadzony Uchwałą nr 85/2022 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 10 maja 2022 roku **(załącznik dodatkowy nr 2)**.

Na studiach I stopnia Uczelnia na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie oferuje w chwili obecnej studia na kierunkach: administracja publiczna, bezpieczeństwo narodowe, finanse i rachunkowość, informatyka, inżynieria zarządzania, język angielski w biznesie, logistyka, marketing i sprzedaż, pedagogika, prawo w biznesie, psychologia w biznesie, turystyka i rekreacja, zarządzanie,

w tym kierunki: język angielski w biznesie, logistyka, marketing i sprzedaż, zarządzanie oferowane są również w **języku angielskim**.

Uczelnia oferuje także **studia II stopnia** na kierunkach: bezpieczeństwo narodowe, biznes i administracja, finanse i rachunkowość, informatyka, logistyka, marketing i sprzedaż, pedagogika, zarządzanie. W tym na drugim stopniu studiów, kierunek: **zarządzanie** oferowany jest **w całości w języku angielskim**.

Studia pierwszego stopnia na kierunku turystyka i rekreacja funkcjonują od 2011 roku.

Koncepcja kształcenia tego kierunku jest zgodna z wypracowaną „Strategią Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu na lata 2022–2025, z perspektywą 2030” (**załącznik dodatkowy nr 3**). Misja WSB w Poznaniu: *Przygotowujemy do wyzwań przyszłości (Get ready for the jobs of the future)* – określa główne dążenia i wartości Uczelni w odpowiedzi na zachodzące i sygnalizowane zmiany społeczne. By to osiągnąć, Uczelnia bada nie tylko potrzeby rynku pracy i pracodawców czy nowe trendy w turystyce i rekreacji, ale również potrzeby oraz możliwości rozwoju zawodowego, osobistego i naukowego studentów. Działania te mają wpływ na program studiów, formę realizacji zajęć (np. w języku angielskim, projektową, w warunkach rzeczywistych), rozwój infrastruktury (również informatycznej i specjalistycznej, gry strategiczne) czy chociażby na inne formy aktywności (np. kursy, szkolenia, koło naukowe) oraz na rozwijanie form współpracy z otoczeniem gospodarczym. Studenci mają możliwości rozwoju zawodowego poprzez staże (także płatne) czy praktyki, a efektywnej nauki poprzez rozbudowany system Moodle zawierający materiały dydaktyczne każdego przedmiotu. To tylko część działań związanych z atrybutami marki WSB, czyli: praktyczność i przyjazność.

Wydział Zamiejscowy w Chorzowie, Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu posiada ugruntowaną pozycję w regionie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, i od lat plasuje się w czołówce najlepszych niepublicznych Uczelni. Potwierdzają to rankingi szkół wyższych oraz opinie pracodawców i przedstawicieli środowiska biznesu. Wg portalu *Perspektywy* Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu (w skład której wchodzi Wydział Zamiejscowy w Chorzowie) zajęła w 2022 roku 16 miejsce w rankingu najlepszych uczelni niepublicznych w Polsce.

O zaufaniu i wysokiej ocenie kandydatów na studia, wynikającej ze skuteczności i jakości kształcenia w WSB w Poznaniu (w skład której wchodzi Wydział Zamiejscowy w Chorzowie) świadczą wyniki rekrutacji na studia - według raportu Ministerstwa Edukacji i Nauki: w uczelniach nadzorowanych przez Ministra Edukacji i Nauki w kontekście najczęściej wybieranych przez kandydatów uczelni niepublicznych wg ogólnej liczby zgłoszeń kandydatów na studia niestacjonarne pierwszego stopnia i jednolite studia magisterskie, Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu plasuje się w czołówce tego rankingu.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia kierunku jest zgodna z wypracowaną w WSB Poznań Strategią z 2021r. (**załącznik dodatkowy nr 3**), gdzie została określona misja Uczelni: Przygotowujemy do wyzwań przyszłości (Get ready for the jobs of the future) oraz wizją: Rozwijamy kompetencje przyszłości poprzez najlepsze doświadczenie edukacyjne (Best learning experience to build competences of the future).

Według nich Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu jest Uczelnią skoncentrowaną na rozwoju karier zawodowych oraz pasji studentów, rozwój jest obustronny. Realizacja celów strategicznych jest możliwa dzięki współpracy z doświadczoną kadrą nauczycieli akademickich, a zwłaszcza wykładowców-praktyków, ponadto Uczelnia rozwija nowoczesną infrastrukturę, co ma istotny wpływ na nieustanne podnoszenie jakości kształcenia. Polityka jakości to również przyjęte i realizowane zasady projektowania programów studiów i prowadzenia kształcenia. Procesy te zakładają nieustanne analizy rynku pracy, potrzeb pracodawców, a także korzystanie z doświadczeń zagranicznych. Zgodnie ze Strategią Uczelni oraz polityką jakości w całym toku kształcenia realizowane są wysokie standardy kadrowe i infrastrukturalne, a także uwzględnianie aktualne trendy na rynku pracy.

Uczelnia podejmuje działania, by partnerskie relacje dotyczyły całej społeczności akademickiej, jak również otoczenia biznesowego.

W ramach bieżącej strategii rozwoju, Wydział Zamiejscowy w Chorzowie WSB w Poznaniu wprowadza do swojej oferty produkty innowacyjne, które nie tylko są zgodne z aktualnymi efektami uczenia się, ale uwzględniają współpracę z biznesem oraz kładą nacisk na rozwój kompetencji na różnych szczeblach kształcenia z wykorzystaniem alternatywnych metod prowadzenia zajęć, w tym m.in.:

- stosowania studiów przypadków w procesie dydaktycznym,
- wykorzystania gier biznesowych,
- wizyt studyjnych w firmach (realizacji części zajęć w warunkach rzeczywistych),
- wykorzystania dydaktycznych narzędzi e-learningowych.

Obok rozwoju produktowego Wydział Zamiejscowy w Chorzowie WSB w Poznaniu wprowadza konsekwentnie zmiany jakościowe świadczonych usług edukacyjnych, unowocześniając je, dostosowując metody prowadzenia zajęć dydaktycznych do studenta pokolenia informacyjnego, jak i dostosowując sam program studiów do potrzeb pracodawców. W ramach Uczelni wdrożono system zarządzania dydaktyką i nauką, obejmujący m.in.:

- opiekę metodyczną procesu dydaktycznego,
- nadzór nad jakością kształcenia.

Koncepcja kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja wpisuje się w misję i strategię Uczelni, a wypracowana oferta specjalności, stanowi efekt szeroko zakrojonych badań, analiz i konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi, partnerami biznesowymi oraz studentami co powoduje, że oferta dostosowana jest do aktualnych realiów i wymagań rynku pracy. Istotne znaczenie w tym procesie ma również biznesowy profil Uczelni i wieloletnie doświadczenie w kształceniu kadry menedżerskiej różnych szczebli. Wykładowcy WZ w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu to osoby, które łączą profesjonalizm na płaszczyźnie dydaktyki oraz w obszarze praktyki.

Kierunek turystyka i rekreacja jest zorganizowany w taki sposób, aby spełniał atrybuty marki WSB, czyli **praktyczność i przyjazność**. Kategorie te są kluczowymi wyznacznikami pozycjonowania marki Wyższej Szkoły Bankowej. Należy w tym miejscu podkreślić, że wskazane atrybuty odnoszą się do całości Uczelni, a zatem obejmują wszystkie przejawy jej działalności, a zwłaszcza te z którymi ma styczność klient.

Pierwszy z atrybutów, tj. **praktyczność** rozumiana jest jako dostosowanie procesu kształcenia do wymagań rynku pracy oraz pracodawców. Atrybut ten swoim zasięgiem obejmuje: ofertę produktową i kierunkową, dostosowanie procesu dydaktycznego oraz działań wspierających kształcenie, kształtowanie kompetencji istotnych z punktu widzenia przyszłych pracodawców, a także podwyższanie wartości studenta na rynku pracy. Wobec powyższego realizacja na WSB atrybutu praktyczności to nic innego jak praktyczny proces kształcenia, przy zaangażowaniu praktyków do prowadzenia zajęć w warunkach zbliżonych do rzeczywistych, a także bazowanie na realnych przykładach. Praktyczność to również zapewnienie studentom możliwości rozwoju poprzez udział w szkoleniach, doradztwo zawodowe, praktyki czy też działalność w kole naukowym.

Z kolei w ramach drugiego z atrybutów jakim jest **przyjazność** zawarte są takie elementy jak: sposób organizacji studiów, sposób organizacji obsługi administracyjnej oraz przyjazne podejście do studenta. Podkreślić należy, że przyjazność dotyczy również infrastruktury wpływającej wprost na wygodę studiowania, zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych wspierających procesy dydaktyczne oraz działy administracji. Spełnianie atrybutu przyjazności znajduje swój wyraz właśnie w aspektach organizacyjnych, procesowych, infrastrukturalnych, a także w relacjach pomiędzy wszystkimi członkami społeczności Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie.

Opisane kategorie, będące atrybutami marki znajdują również odzwierciedlenie w realizowanych rokrocznie Badaniach Atrybutów Marki (BAM). W ramach tych badań przyjazność rozumiana jest jako dobra organizacja studiów i obsługi administracyjnej z przyjaznym podejściem do studenta, z kolei praktyczność to dostosowanie kształcenia do wymagań pracodawców i rynku pracy. Coroczna realizacja badań ma realny wpływ na proces kształcenia i funkcjonowania Uczelni, uzyskane wyniki są analizowane, a wypracowane na ich podstawie rekomendacje systematycznie wdrażane. **Koncepcja programu studiów na kierunku turystyka i rekreacja opiera się między innymi o następujące założenia:**

- kształcenie praktyczne i specjalistyczne,
- stopniowanie zawansowania treści programu kształcenia,
- doświadczona kadra naukowo-dydaktyczna przewidziana do prowadzenia zajęć dydaktycznych na kierunku turystyka i rekreacja, wśród której znajdujemy zarówno przedstawicieli świata nauki, jak i praktyków,
- sale wykładowe, ćwiczeniowe oraz laboratoria wyposażone w nowoczesny sprzęt dydaktyczny – w każdej sali znajduje się system wizualizacji wspomagający proces nauczania (komputer/laptop, projektory multimedialne i rzutniki multimedialne, okulary VR – Oculusy i HoloLensy i holokamery umożliwiające kształcenie zdalne i hybrydowe),
- gra biznesowa REVAS – zarządzanie hotelem, biurem turystycznym, gastronomią,
- zajęcia w warunkach rzeczywistych (we współpracy z partnerami biznesowymi, w tym m.in. Hotel Novotel Katowice, wizyta na terminalu MPL Katowice Airport),
- praca projektowa zarówno indywidualna, jak i grupowa,
- indywidualne podejście do praktyk i staży poprzez każdorazową opinię menedżera kierunku,
- bogate zbiory biblioteczne w zakresie turystyki i rekreacji oraz nauk komplementarnych, które są systematycznie uzupełniane o nowości wydawnicze zarówno w postaci publikacji zwartych, jak i czasopism, część z nich to pozycje obcojęzyczne,
- tworzenie atmosfery sprzyjającej kreowaniu innowacji i aktywności naukowej,
- nowoczesny system wspomagający kształcenie jak Extranet i Moodle (w nauczaniu zdalnym MS Teams) zawierający materiały do pracy własnej studenta.

Prowadząc studia na kierunku turystyka i rekreacja, Uczelnia koncentruje się nie tylko na przekazaniu wiedzy, ale przede wszystkim wykształceniu umiejętności zawodowych i kompetencji społecznych, niezbędnych dla funkcjonowania i odniesienia sukcesu na rynku pracy. Opracowuje specjalności, które są pozytywnie oceniane przez otoczenie gospodarcze. **Kształcenie prowadzone jest na następujących specjalnościach, przy czym na pierwszych czterech specjalnościach aktualnie prowadzone są zajęcia. Dwie ostatnie dopełniają ofertę kształcenia.**

- hotelarstwo,

- menedżer sportu,
- turystyka międzynarodowa,
- turystyka uzdrowska, spa&wellness,
- zarządzanie gastronomią i dietetyka,
- obsługa ruchu turystycznego, pilotaż i przewodnictwo wycieczek,
- obsługa ruchu lotniczego,
- turystyka regionalna i promocja produktów turystycznych śląska.

Program studiów turystyka i rekreacja obejmuje 6 semestrów, czyli 3 lata nauki. Na kierunku tym prowadzone są zajęcia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej. Podstawowy nabór realizowany jest w październiku, z kolei w marcu przewidziany jest dodatkowy nabór zimowy. Aktualnie podstawą organizacji procesu dydaktycznego na kierunku turystyka i rekreacja jest program studiów przyjęty Uchwałą nr 175/2022 z dnia 2 sierpnia 2022 r. Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu (**załącznik dodatkowy nr 4**), obejmujący spis przedmiotów: wykazem godzin, formą ich realizacji i zaliczenia, liczbą punktów ECTS w podziale na semestry i lata studiów oraz warunki ukończenia przedmiotów. Program studiów obejmuje: przedmioty kształcenia ogólnego, przedmioty kształcenia kierunkowego, przedmioty wybieralne oraz specjalności. Koncepcja kształcenia ma swoje odzwierciedlenie w efektach uczenia się, które są odpowiedzią na aktualny stan wiedzy, a także są adekwatne do możliwości ich zastosowania w zakresie turystyki i rekreacji. Efekty uczenia się odpowiadają również praktyce w branży turystycznej i rekreacyjnej.

Studenci kierunku turystyka i rekreacja podczas studiów zdobywają szeroką wiedzę, a także uniwersalne umiejętności i kompetencje kierunkowe:

- w zakresie **wiedzy** warto wskazać tutaj pogłębioną terminologię używaną w szeroko rozumianej branży turystyczno-hotelarsko-gastronomicznej, a także w sporcie i ruchu lotniczym, rozumienie potrzeb właściwych z obowiązującymi standardami zasady obsługi ruchu turystycznego, gościa hotelowego czy klienta gastronomii, znajomość zagadnień związanych z zasadami funkcjonowania podmiotów działających na rynku usług turystyczno-rekreacyjnym, posługiwanie się narzędziami informatycznymi w zakresie turystyki, rozumienie zasad komunikacji oraz etycznego funkcjonowania w dziedzinie turystyki i rekreacji;
- wśród **umiejętności** należy wyróżnić m.in.: umiejętność analizy i interpretacji zasad funkcjonowania rynku turystycznego, produktów turystycznych, atrakcji turystycznych, umiejętność wykorzystania przepisów funkcjonujących w różnych sektorach branży turystycznej, sprawne komunikowanie z otoczeniem za pośrednictwem różnych form przekazu, umiejętność efektywnej pracy zespołowej, jak również łączenie zdobytej wiedzy i umiejętności wykorzystywanych w realizacji powierzonych zadań w wykonywaniu zawodu;
- w obszarze istotnych **kompetencji społecznych** warto podkreślić m.in.: odczuwanie potrzeby stałego doskonalenia się przez pozyskiwanie nowej wiedzy, umiejętność dokonywania samooceny swoich umiejętności, wiedzy i kompetencji, etyczne postępowanie w relacjach z innymi ludźmi. Poszczególne specjalności profilują odpowiednie kwalifikacje absolwenta kierunku, wybierając je studenci zdobywają specyficzną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, w tym przykładowo:
 - **hotelarstwo** – absolwenci tej specjalności poznają szczegółowe aspekty pozwalające na efektywne wykonywanie powierzonych zadań w przedsiębiorstwie świadczącym usługi hotelarskie. Absolwent tej specjalności jest gotowy podjąć prace na stanowisku recepcji, zna zasady kreowania marketingowego wizerunku i wyobrażenia o marce. Jest gotów dbać o prawidłową obsługę i opiekę gościa hotelowego, jak także kreować wysoki poziom jakości i standardów świadczonych usług. Przedmioty, które studiuje pogłębiają wiedzę o analizie preferencji gości hotelowych. Student potrafi sprawnie komunikować się używając branżowych terminów, potrafi także efektywnie wykorzystać technikę i technologię jaka pojawia się w hotelarstwie. Ponadto rozumie uwarunkowania między

poszczególnymi działami (np. zasady współpracy z kuchnią czy restauracją) z których składa się przedsiębiorstwo hotelowe;

- **menedżer sportu** – studenci poznają zasady kierowania instytucjami sportowymi, planowania i organizowania imprez sportowych, uczą się współpracy z trenerami, sportowcami, kibicami oraz uczestnikami imprez związanych z kulturą fizyczną. Poznają przepisy prawne w sporcie i rekreacji, na bazie praktycznych doświadczeń biznesowych wykładowców. Dowiedzą się jakich błędów unikać w marketingu i promocji w sporcie oraz jak działać aby odnieść sukces. Ponadto poznają różnorakie aspekty finansowania imprez sportowych oraz uczą się zarządzania i kierowania projektami;
- **turystyka międzynarodowa** – na tej specjalności studenci dowiedzą się jak prowadzić własne przedsiębiorstwo turystyczne, zdobędą umiejętność analizowania i przewidywania trudnych sytuacji w międzynarodowym ruchu turystycznym. Nauczą się zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym działającym na rynku międzynarodowym oraz projektowania strategii promocji walorów turystycznych regionu i regionalnych produktów turystycznych, a także przygotowywania i prowadzenia międzynarodowych imprez związanych z turystyką. Studenci poznają arkana organizowania zagranicznych wyjazdów turystycznych oraz zdobędą umiejętność identyfikowania popytu na inwestycje turystyczne;
- **turystyka uzdrowiskowa, spa&wellness** – studenci zapoznają się tajnikami funkcjonowania obiektów świadczących usługi uzdrowiskowe i prozdrowotne. Szczegółowo omawiane zagadnienia uzbudzą słuchaczy w wiedzę o odpowiedzialności prawnej w tym segmencie świadczenia usług, zasadach finansowania się tej branży, działaniami marketingowymi i poprawnego komunikowania się z wybraną grupą nabywców tychże usług. Ponadto absolwent tej specjalności może podjąć pracę na stanowiskach kierowniczych w obiektach lub działach odnowy i regeneracji sił psychofizycznych czyli sekcji spa&wellness. Rozwijane umiejętności analizy danych oraz zarządzania strategicznego pozwalają profesjonalnie i efektywnie zarządzać nimi;
- **zarządzanie gastronomią i dietetyka** – absolwent tej specjalności zorganizuje, wyposaży i poprowadzi obiekt o charakterze gastronomicznym. Będzie znał zasady prawidłowego żywienia, organizacji i funkcjonowania rynku żywności oraz usług żywieniowych. Pozna podstawy odpowiedzialności i uwarunkowań prawnych w aspekcie żywienia, zasady bezpieczeństwa żywności i systemy jakości w gastronomii i dietetyce. Pozna podstawy marketingu w gastronomii. Ponadto będzie miał rozeznanie w szeregu technologii gastronomicznych, zasad obsługi konsumentów oraz projektowania i wyposażania obiektów gastronomicznych;
- **obsługa ruchu turystycznego, pilotaż i przewodnictwo wycieczek** – na tej specjalności studenci zapoznają się z aspektami obsługi ruchu turystycznego, działaniami na rzecz kreowania i sprzedawania produktu turystycznego. Absolwent potrafi dostarczyć profesjonalnej informacji turystom o napotkanych walorach i atrakcjach. W sposób szczegółowy student zapoznaje się z elementami animacji czasu wolnego, oraz odpowiedniego sprawowania opieki nad turystami. Specjalność ta jest odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku turystyki i rekreacji na którym obserwujemy spadkowy trend profesjonalnego pilotażu i przewodnictwa;
- **obsługa ruchu lotniczego** – absolwent tej specjalności będzie znał specyfikę funkcjonowania podmiotów tworzących rynek transportu lotniczego, np. linie lotnicze, porty lotnicze, klasy i taryfy lotnicze. Pozna zasady obsługi ruchu pasażerskiego. Będzie posiadał wiedzę o urządzeniach tworzących infrastrukturę portu lotniczego i rozumiał procesy w logistyce zadań wykonywanych w portach lotniczych. Student będzie umiał skutecznie komunikować się z pasażerami portów lotniczych, oraz będzie gotów by stworzyć najkorzystniejszą ofertę turystyczną opartą na dostępnych połączeniach

lotniczych. Ponadto będzie znał standardy obowiązujące w ruchu pasażerskim, zasady bezpieczeństwa w transporcie lotniczym;

- o **turystyka regionalna i promocja produktów turystycznych śląska** – dzięki tej specjalności student zdobywa wiedzę o unikatowych walorach i atrakcjach jakie należy kultywować w południowo – środkowej części Polski. Absolwent tej specjalności jest biegły w historii górnego śląska, zna jego topografię i umie to wykorzystać do kreowania ciekawej oferty dla turystów i wycieczkowiczów. Istotnym elementem, który szczegółowo się student uczy, jest etnograficzna wiedza o górnośląskiej ziemi i jej mieszkańcach. Dzięki propagowaniu tego potencjału można osiągnąć efekt utrwalania pamięci o śląskiej tradycji oraz dostarczyć osobom jej nieznającej unikatowych doznań i wrażeń.

Program studiów został skonstruowany w wymiarze 2085 godzin zorganizowanych (w tym 1878 godzin kontaktowych) dla studiów niestacjonarnych i 2400 godzin zorganizowanych (w tym 2311 godzin kontaktowych) dla studiów stacjonarnych.

Przy projektowaniu oraz modyfikowaniu programów studiów, w tym efektów uczenia się dla specjalności brali udział przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, w tym przede wszystkim członkowie Rady Kierunku, reprezentujący różnych partnerów gospodarczych, w tym m. in.: Chorzowskie Centrum Turystyki i Informacji, Śląska Izba Turystyki, Orbis Oddział Novotel Centrum Katowic, Travelplanet, Academia Rainbows.

Współpraca z partnerami biznesowymi sprzyja realizacji wizji Uczelni, zakładającej łączenie pracy z nauką, dzięki czemu mogą ją realizować nie tylko studentów studiów niestacjonarnych, lecz również studiów stacjonarnych. Również ta druga grupa, poprzez odpowiednie zaplanowanie procesu kształcenia, ma możliwość zdobywania doświadczenia zawodowego już w trakcie trwania studiów. Tworząc ofertę programową, dokonując zmian w programie studiów, Uczelnia otwarta jest na uwagi i propozycje partnerów biznesowych, którzy formułują je uczestnicząc w spotkaniach Rady Kierunku, a także w trakcie spotkań nieformalnych z menedżerem kierunku oraz pracownikami Biura Karier i Praktyk.

Turystyka i rekreacja ze względu na swą specyfikę oraz szeroki i rozległy zakres działalności, wymaga od swoich pracowników, osób zatrudnionych w różnorodnych sektorach i segmentach obsługi, wszechstronnej wiedzy, różnorodnych umiejętności i kompetencji, które ulegają ciągłym zmianom, tak jak nieustannym zmianom podlega turystyka. Ze względu na zmieniające się potrzeby i wymagania rynku pracy, Uczelnia stara się nadążyć za wszystkimi trendami i nowościami branży, z którą utrzymuje stały kontakt. **Dbłość o praktyczny charakter kierunku odbywa się poprzez kontakty, spotkania i współpracę między innymi z:**

- **Chorwacką Organizacją Turystyczną,**
- **Śląskim Stowarzyszeniem Pilotów i Przewodników,**
- **Śląską Izba Turystyki,**
- **Śląską Organizacją Turystyczną,**
- **Chorzowskie Centrum Turystyki i Informacji,**
- **przedstawicielami touroperatorów i lokalnych biur podróży, w tym m.in.: Travelplanet, Academia Rainbow,**
- **gestorami hoteli i gastronomii, np. Hotel Novotel – Katowice (współpraca merytoryczna – spotkania z managerami działu gastronomicznego i pionu hotelarskiego), czy Browar Przysań w Chorzowie.**

Dzięki stałym kontaktom z przedstawicielami lokalnego rynku turystycznego oraz partnerami biznesowymi, studenci korzystają z możliwości realizacji u nich praktyk zawodowych.

Studenci kierunku zdobywają wiedzę merytoryczną, umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne. Szczególnie cenione na rynku pracy umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne

mają szansę zdobywać **podczas zajęć prowadzonych przez współpracujących z Uczelnią praktyków**, prezentujących wieloletnie doświadczenia na rynku usług turystycznych.

Studenci mają też możliwość zdobywania umiejętności i kompetencji zawodowych w rzeczywistych **warunkach pracy**, uczestnicząc w wyjazdach studyjnych, praktykach zawodowych, uczestnicząc w unijnych projektach stażowych, a także czerpania wzorców i **doświadczeń z innych uczelni zagranicznych** (poprzez uczestnictwo w programie Erasmus+), w tym:

- Thomas More University College (Mechelen, Belgia) – Tourism, Catering Hotel management;
- Ondokuz Mayıs University (Samsun, Turcja) – Tourism and Hotel Management, Tourism and Recreation;
- Izmir Katip Çelebi University (Izmir, Turcja) – Tourism.

Koncepcja kształcenia na studiach prowadzonych przez Wydział Zamiejscowy w Chorzowie WSB w Poznaniu opiera się na doświadczeniach partnerskich uczelni takich jak: Franklin University w USA, University of Coventry i Bedfordshire University w Wielkiej Brytanii, Athlone University w Irlandii.

Celem nadrzędnym kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja jest przygotowanie studentów do funkcjonowania w warunkach współczesnych wymogów branży turystycznej na świecie jak i w regionie. Zadaniem Uczelni jest prowadzenie kształcenia sposób maksymalnie upraktyniony z uwzględnieniem zmian zachodzących w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności:

- idea gospodarki opartej na wiedzy,
- globalizacja procesów gospodarczych i społecznych,
- rosnący udział w ruchu międzynarodowym,
- mobilność geograficzna i zawodowa,
- nowe techniki i technologie,
- wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników.

Zarówno program studiów, jak i treści programowe, są wynikiem wieloletnich doświadczeń w zakresie kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja, a także czerpania wzorców i doświadczeń od innych uczelni, w tym również wcześniej wspomnianych uczelni zagranicznych.

Dzięki zaangażowaniu w proces kształcenia wykładowców – praktyków, studenci czerpią za ich pośrednictwem szereg wzorców i dobrych praktyk z rynku turystycznego, zarówno krajowego, jak i zagranicznego.

Ciekawe koncepcje zaczerpnięte z międzynarodowych doświadczeń, to m.in. wykorzystanie doświadczeń innych krajów w zakresie dziedzictwa kulturowego w kreowaniu atrakcyjności turystycznej regionów, np: w 2019 roku, **wzorem doświadczeń w tym zakresie regionu Walonia Bruksela lub Zagłębia Ruhry, powstała nowa specjalność „Turystyka regionalna i promocja produktów Śląska”**. Główna idea, jaka przyświeca temu projektowi, to kształcenie na potrzeb turystyki w regionie, promocji jej produktów (na Śląsku Szlak Zabytków Techniki czy Szlak Kulinaryny „Śląskie smaki”).

Sylwetka absolwenta kierunku turystyka i rekreacja. Absolwent kierunku turystyka i rekreacja posiada wiedzę teoretyczną z dziedziny nauk społecznych, w szczególności dyscypliny: nauk o zarządzaniu i jakości (jako wiodącej), a także geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej, oraz nauk o kulturze fizycznej. Posiada wiedzę o szeroko rozumianym rynku turystyki i krajoznawstwa w skali krajowej oraz międzynarodowej. Dysponuje wiedzą i umiejętnościami, pozwalającymi mu uczestniczyć w działalności zawodowej w sferze turystyki i rekreacji. Z uwagi na proponowane, różne specjalności będzie on przygotowany do specyficznych wymagań wielu segmentów działalności turystycznej. Wartość absolwenta kierunku turystyka i rekreacja polegają na połączeniu dwóch rodzajów kompetencji: z jednej strony wiedzy na temat funkcjonowania szeroko pojętego sektora turystyki i rekreacji, z drugiej natomiast – cennych umiejętności z zakresu

ekonomii i gospodarowania. Wykształcenie u absolwenta obydwu rodzajów kompetencji zapewnia swoisty efekt synergii, co sytuuje go w uprzywilejowanej pozycji na rynku pracy.

Jest przygotowany i otwarty na zmiany, a także wyposażony w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, które pozwolą dostosować mu się do zmieniającego otoczenia, w tym rynku pracy. Absolwenta kierunku cechuje również etyczna postawa.

Wszystko to sprawia, iż absolwent kierunku turystyka i rekreacja jest cenionym i poszukiwanym na rynku pracy specjalistą. Absolwent może znaleźć zatrudnienie na wielu stanowiskach pracy, wśród których można wymienić następujące:

- pilot wycieczek, rezydent biura podróży, przewodnik wycieczek,
- pracownik/ menedżer biura podróży, agencji turystycznej,
- organizator międzynarodowych imprez związanych z turystyką biznesową (targi międzynarodowe, konferencje, kongresy, imprezy motywacyjne),
- menedżer krajowych i zagranicznych ośrodków turystycznych,
- pracownik w międzynarodowych organizacjach turystycznych,
- menedżer podmiotów i obiektów świadczących usługi sportowe i rekreacyjne,
- hotelarz lub menedżer sali w restauracji, oraz innych obiektach świadczących usługi noclegowe i żywieniowe,
- pracownik w działach rekreacji i relaksu np. spa&wellness,
- pracownik portów lotniczych.

Ponadto jest gotów do podjęcia zatrudnienia w jednostkach administracji samorządowej i rządowej (w szczególności zajmujących się opracowaniem strategii rozwoju turystyki i rekreacji oraz organizacją imprez turystycznych i rekreacyjnych), a także w punktach informacji turystycznej.

Absolwent jest także doskonale przygotowany do kierowania rozwojem własnego przedsiębiorstwa, w tym: gastronomicznego, biura podróży, obiektu noclegowego, przedsiębiorstwa usług sportowo-rekreacyjnych (skierowanych do turystów, bądź mieszkańców) itd.,

Wreszcie, absolwent studiów pierwszego stopnia osiągnął poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, umożliwiając mu kontynuowanie studiów drugiego stopnia.

Kluczowe efekty uczenia się. Wszystkie efekty uczenia się realizowane są w ramach przedmiotów podstawowych i kierunkowych. Każdy z przedmiotów szczegółowo definiuje efekty uczenia się przedmiotu z odniesieniem do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów oraz określa sposoby weryfikacji efektów uczenia się.

W przypadku przedmiotów specjalnościowych wybrane efekty uczenia się realizowane są w sposób pogłębiony, w zależności od konkretnej specjalności.

Przykładowo w ramach efektów przedmiotowych na poszczególnych specjalnościach w szczególności rozwijane są kompetencje odnoszące się do następujących efektów uczenia się:

- dla specjalności menedżer sportu – TiR_I_W06, TiR_I_W03, TiR_I_W04, TiR_I_W13, TiR_I_U01, TiR_I_U02, TiR_I_U05, TiR_I_U04, TiR_I_U01, TiR_I_U14, TiR_I_K01, TiR_I_K02, TiR_I_K04;
- dla specjalności obsługa ruchu lotniczego – TiR_I_W02, TiR_I_W04, TiR_I_W06, TiR_I_W07, TiR_I_W12, TiR_I_W18, TiR_I_U02, TiR_I_U05, TiR_I_U19, TiR_I_U20, TiR_I_K01, TiR_I_K02, TiR_I_K04;
- dla specjalności turystyka międzynarodowa – TiR_I_W03, TiR_I_W04, TiR_I_W05, TiR_I_W07, TiR_I_U02, TiR_I_U04, TiR_I_U05, TiR_I_U09, TiR_I_U20, TiR_I_K01, TiR_I_K02, TiR_I_K04;
- dla specjalności zarządzanie gastronomią i dietetyka – TiR_I_W03, TiR_I_W04, TiR_I_W05, TiR_I_W09, TiR_I_U02, TiR_I_U05, TiR_I_U09, TiR_I_K01, TiR_I_K02, TiR_I_K03;

W trakcie opracowywania programu kształcenia duży nacisk został położony na rozwinięcie kierunkowych efektów uczenia się na poziomie poszczególnych przedmiotów, szczególnie w zakresie przedmiotów specjalnościowych, związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Takie samo znaczenie nadano przypisaniu danemu efektowi przedmiotowemu konkretnych treści programowych.

Poniżej przedstawiono kilka przykładów:

Efekt kierunkowy	Przedmiot	Efekt przedmiotowy	Treści przedmiotowe	
TiR_I_W04 - w zaawansowanym stopniu rodzaje i elementy struktur i instytucji rynku turystycznego i rekreacyjnego, w tym organizacji turystycznych i rekreacyjnych działających w Polsce, oraz zależności między nimi.	Praktyka zawodowa.	PZW_W2 – Zna typowe rodzaje i elementy struktur rynku turystycznego oraz instytucji turystycznych.	Organizacja podmiotu: struktura organizacyjna, uprawnienia decyzyjne i zakres odpowiedzialności (p. nr 2 programu).	
	Międzynarodowe organizacje sportowe.	MOS_W2 – Klasyfikuje i charakteryzuje międzynarodowe struktury i instytucje sportowe.	Międzynarodowe organizacje a szeroko rozumiany sport na poziomie światowym i europejskim (p. nr 2 programu).	
			Międzynarodowe organizacje sportowe – analiza szczegółowa (p. nr 4 programu).	
	Kuchnie narodowe i regionalne.	KNR_W1 – Charakteryzuje i wyjaśnia różnice pomiędzy kuchniami świata.	Kuchnie świata. (Kuchnia chińska, francuska, grecka, hiszpańska, hinduska, japońska, meksykańska, rosyjska, tajska, włoska, węgierska). Analiza wybranych regionów turystyki kulinarnej na świecie. (p. nr 1 programu).	
				Trendy żywieniowe jako element podkreślający odrębność narodową, religijną, kulturową (p. nr 5 programu).
				Charakterystyczne dania najśłynniejszych kuchni świata Tabu żywieniowe – prawda i mity (p. nr 7 programu)

TiR_I_U06 - wskazać pozytywne i negatywne skutki rozwoju turystyki dla miejscowości i regionów.	Kształtowanie wizerunku marki organizacji sportowej.	KWM_U2 – Student potrafi dokonać weryfikacji i analizy dostępnych i pozyskanych danych w zestawieniu z zachodzącymi w realnym otoczeniu zjawiskami i procesami. Potrafi również wyciągać prawidłowe wnioski, a na ich podstawie wykorzystaną wiedzę stosować w procesach podejmowania decyzji biznesowych w procesie kreacji marki.	Specyfika narzędzi promocyjnych, cechy i główne wyznaczniki. Rozwój rynku usług promocyjnych, w szczególności rynku kanałów dystrybucji informacji, mediów, nowych mediów, mediów społecznościowych. (p. nr 1 programu).
			Strategia działań promocyjnych w organizacjach sportowych, rekreacyjnych i turystycznych. Budowa strategii promocyjnej, wykorzystanie czynników zewnętrznych, jak alternatywne kanały komunikacji i media. Promotion-mix w sporcie, turystyce i rekreacji. Badanie wartości marki, wykorzystanie dostępnej wiedzy, poszukiwanie źródeł informacji o wartości marki (p. nr 2 programu).
	Zarządzanie zakładem gastronomicznym.	ZZG_U2 – Przeprowadza analizę porównawczą poszczególnych rodzajów zarządzania i umie je zastosować.	Zarządzanie w strukturach prostych i rozbudowanych (p. nr 2 programu).
			Zarządzanie w aspekcie nowinek i trendów gastronomicznych (np. live cooking, kuchnia fusion) (p. nr 3 programu).

TiR_I_K01– rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu turystycznego i rekreacyjnego.	Zasady zbiorowego żywienia i Towaroznawstwo.	ZZT_K1 – Bierze udział w projektowaniu, opracowywaniu i wdrażaniu zasad zbiorowego żywienia. Przygotowany jest w zakresie oceny jakości produktów spożywczych.	Klasyfikacja żywności. Zasady prawidłowego żywienia i metody oceny sposobu żywienia, pierwotne i wtórne wady w żywieniu, substancje obce i antyodżywcze w pożywieniu (p. nr 1 programu), Diety w wybranych schorzeniach (przewodu pokarmowego, otyłości, miażdżycy, cukrzycy, nadciśnienia tętniczego). Zasady układania jadłospisów o zróżnicowanym koszcie (p. nr 2 programu).
	Obsługa pasażerska w porcie lotniczym.	OPL_K01 – Rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu obsługi pasażera w porcie lotniczym.	Zapoznanie i omówienie wykazu zabronionych przedmiotów w transporcie pasażerskim jakie nie wolno przewozić w bagażu podręcznym i rejestrowanym (p. nr 4 programu).

Przedstawione w tej części raportu efekty uczenia się są kluczowe z punktu widzenia kierunku turystyka i rekreacji, a o ich wadze decyduje związek z koncepcją kształcenia, w ramach której student zdobywa wiedzę z zakresu organizacji i instytucji kształtujących turystyczny rynek pracy, a także jest świadomy czynników na nie wpływających. Ponadto aktualny stan wiedzy na temat metod, narzędzi i technik pozyskiwania danych w ramach tych struktur ma odzwierciedlenie w programie studiów. Podobnie jest z pozostałymi kluczowymi efektami, których osiągnięcie jest równoznaczne z aktualną wiedzą prawną, organizacyjną oraz techniczną, obejmującą ogólnie pojęty obszar turystyczno-rekreacyjno-gastronomiczny. Efekty uczenia się są specyficzne oraz zgodne z aktualnym stanem wiedzy w tym zakresie. Wspomniana wcześniej Rada Kierunku jest wyznacznikiem zarówno elementów związanych z wiedzą, jak również z najnowszymi trendami w obszarze praktyki. To Pracodawcy zwracają uwagę na aktualne potrzeby rynku pracy związane zarówno z zapotrzebowaniem na pracowników i co niezwykle istotne, na ich kompetencje. Dzięki tego rodzaju współpracy program studiów jest na bieżąco weryfikowany i dostosowywany do potrzeb oraz oczekiwań rynku pracy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

- konsekwentna realizacja Strategii Uczelni – dbałość o praktyczny charakter studiów oparty na nowoczesnych programach, tworzonych we współpracy z partnerami biznesowymi funkcjonującymi na rynku turystycznym,
- dążenie do maksymalnego uprządkowania procesu kształcenia, czemu sprzyja stosowanie nowatorskich metod, nowoczesne wyposażenie sal dydaktycznych, w tym wyposażonych w sprzęt i oprogramowanie zawierające symulacje - gry biznesowe dedykowane akredytowanemu kierunkowi (symulacje biznesowe REVAS), organizowanie zajęć w rzeczywistych warunkach pracy, a także korzystanie z doświadczenia partnerów biznesowych,

- proces kształcenia sprzyjający uczeniu się, co uzyskano dzięki zastosowaniu kaskadowości w realizacji efektów uczenia się oraz stopniowaniu zawansowania treści programu kształcenia,
- wspomaganie kształcenia przez systemy informatyczne, takie jak Extranet, platforma Moodle oraz MS Teams) – praca w tym środowisku jest ważna dla studenta, ale także stanowi doskonałą podstawę dla sprawnego funkcjonowania absolwenta na rynku pracy,
- doświadczona kadra naukowo-dydaktyczna przewidziana do prowadzenia zajęć dydaktycznych na kierunku turystyka i rekreacja, wśród której znajdujemy zarówno przedstawicieli świata nauki, jak i praktyków.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów na kierunku turystyka i rekreacja oparty jest zarówno o analizę rynku turystycznego, jak i wymagania stawiane przez podmioty działające w sektorze turystycznym, partnerów biznesowych, absolwentów oraz pracodawców przyjmujących studentów na praktyki zawodowe. Realizacja programu oparta jest na odpowiednim doborze przedmiotów zapewniających osiągnięcie kluczowych kompetencji oraz zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych w pracy na rynku usług turystycznych, w poszczególnych segmentach branży turystycznej (hotelarstwie, gastronomii, usługach rekreacyjnych, sportowych, obsłudze ruchu turystycznego, obsłudze ruchu lotniczego).

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku oparta jest na praktycznym zastosowaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji, na przygotowaniu studentów do funkcjonowania w warunkach współczesnych wymogów branży turystycznej na świecie, jak i w regionie. Zadaniem Uczelni jest prowadzenie kształcenia w sposób maksymalnie upraktyniony z uwzględnieniem zmian zachodzących w otoczeniu gospodarczo-społecznym. Z uwagi na dynamikę zmian w obszarze turystyki, nowe przedmioty oraz specjalności są konsultowane ze specjalistami z tego zakresu. Dzięki temu realizowane treści programowe odpowiadają potrzebom przyszłych pracodawców. Z kolei określone efekty uczenia się odpowiadają przypisanym dyscyplinom naukowym, za co odpowiadają dydaktycy. Programy analizowane i modyfikowane są przez wykładowców, menedżera kierunku i Radę Kierunku. Praktyczność programu weryfikowana jest ponadto pod wpływem analiz rynku, sugestii organizacji, instytucji, stowarzyszeń działających na rynku turystycznym (Chorwacką Organizacją Turystyczną, Śląskim Stowarzyszeniem Pilotów i Przewodników, Śląską Izba Turystyki, Śląską Organizacją Turystyczną, Chorzowskie Centrum Turystyki i Informacji, MOSiR-em w Chorzowie, przedstawicielami touroperatorów i lokalnych biur podróży, gestorami hoteli (np. Novotel Centrum Katowice) i gastronomii (np. Browar Przystań w Chorzowie), podmiotów obsługujących pasażerów w transporcie lotniczym (agenci handlingowi czy CEL w MPL Kraków Balice).

Poprzez takie działania program studiów stanowi połączenie wiedzy merytorycznej praktyków, osób specjalizujących się w danej tematyce z całościową wiedzą przedstawicieli nauki i wizją oraz misją uczelni. Proces ten koordynuje menedżer kierunku we współpracy z metodykiem, ponadto cenne uwagi zgłaszane są w ramach Rady Kierunku.

Najważniejsze treści kształcenia na ocenianym kierunku koncentrują się wokół kluczowych zagadnień turystyki i rekreacji. Uzupełnieniem głównego kierunku są przedmioty specjalnościowe obejmujące specyfikę określonych segmentów turystyki bądź rekreacji. W przypadku poszczególnych specjalności będą to przykładowo przedmioty:

Zarządzanie gastronomią i dietetyka:

- Zarządzanie zakładem gastronomicznym,

- Zasady zbiorowego żywienia i towaroznawstwo,
- Kuchnie narodowe i regionalne.

Turystyka międzynarodowa:

- Systemy informacji i rezerwacji w turystyce,
- Produkty turystyki międzynarodowej,
- Prawo zobowiązań i ubezpieczeń w turystyce międzynarodowej.

Menedżer sportu:

- Podstawy teorii sportu,
- Media w strukturze marketingu sportu,
- Międzynarodowe organizacje sportowe.

Obsługa ruchu lotniczego:

- Rynek lotniczy,
- Obsługa pasażerska w porcie lotniczym,
- Bezpieczeństwo w transporcie lotniczym,
- Etykieta i komunikacja w obsłudze lotniczej.

Hotelarstwo:

- Obsługa gościa hotelowego,
- Marketing usług hotelarskich,
- Międzynarodowe systemy i sieci hotelarskie,
- Usługi hotelarskie.

Turystyka uzdrowiskowa spa&wellness:

- Rynek usług turystyki zdrowotnej, spa i wellness,
- Analiza danych i podejmowanie decyzji w zarządzaniu ośrodkami spa i wellness,
- Marketing usług turystyki uzdrowiskowej, spa i wellness.

Obsługa ruchu turystycznego, pilotaż i przewodnictwo wycieczek:

- Techniki obsługi ruchu turystycznego,
- Pilotaż imprez i przewodnictwo turystyczne,
- Promocja i informacja turystyczna,
- Systemy rezerwacji w turystyce i podróżach.

Turystyka regionalna i promocja produktów turystycznych śląska:

- Zarys historii śląska,
- Charakterystyka geograficzna śląska,
- Środowisko przyrodnicze regionu i jego ochrona,
- Atrakcje turystyczne śląska,
- Kultura i sztuka śląska.

W przypadku powyżej przytoczonych przykładów realizowanych przedmiotów, jak i w zakresie pozostałych, ich zawartość opiera się przede wszystkim na treściach określanych przez trzy dyscypliny naukowe:

- nauki o zarządzaniu i jakości (dyscyplina wiodąca),
- geografię społeczno-ekonomiczną i gospodarkę przestrzenną,
- nauki o kulturze fizycznej.

Z kolei kompetencje miękkie studenci rozwijają na przedmiotach kierunkowych, takich jak: komunikacja w turystyce, podstawy psychologii czy organizacja czasu wolnego. Ich treści programowe są spójne z efektami uczenia się, a także uwzględniają wiedzę i jej zastosowanie w zakresie turystyki i rekreacji. Ponadto prezentują aktualne normy panujące w obszarach działalności i specyfiki szeroko rozumianej turystyki i rekreacji. Umiejętność posługiwania się językiem obcym

studenci mogą osiągnąć po zajęciach lektoratowych, realizowanych przez cztery (studia stacjonarne) lub dwa (studia niestacjonarne) semestry, oraz w ramach przedmiotu kierunkowego w języku obcym.

Powiązanie efektów uczenia się z treściami kształcenia (przykłady):

Treść kształcenia	Jaki osiąga się efekt?	Przedmiot (przedmioty)
<p>Charakterystyka walorów turystycznych, ich wykorzystanie w różnych formach turystyki w wybranych krajach Europy.</p> <p>Rozwój współczesnych form turystyki i ich korelacja z atrakcjami turystycznymi w wybranych regionach Europy.</p>	<p>Omawia typologię atrakcji turystycznych i najważniejsze atrakcje turystyczne Polski i świata. Analizuje zjawiska i procesy kształtujące rynek turystyczny. Potrafi skutecznie ocenić rangę regionu turystycznego i rekreacyjnego oraz wskazać czynniki stanowiące o atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej.</p> <p>Opisuje wybrane uwarunkowania rozwoju turystyki w Polsce i na świecie.</p>	<p>Geografia turystyczna z elementami krajoznawstwa.</p>
<p>Wybrane czynniki rozwoju turystyki.</p>	<p>Prezentuje podstawowe informacje na temat czynników rozwoju ruchu turystycznego w Polsce i na świecie.</p>	<p>Podstawy turystyki.</p>
<p>Przepisy obowiązujące obsłudze ruchu turystycznego.</p>	<p>Potrafi w sposób zrozumiały sformułować podstawowe polecenia i zarządzenia stosowane w obsłudze ruchu turystycznego.</p>	<p>Obsługa ruchu turystycznego.</p>
<p>Organizacja procesu świadczenia usług, system amerykański, europejski, proces decyzyjny, zmienność.</p>	<p>Identyfikuje oraz definiuje prawne, funkcjonalne oraz organizacyjne uwarunkowania działalności hotelu.</p>	<p>Organizacja i technika pracy w hotelarstwie.</p>
<p>Znaczenie turystyki międzynarodowej dla gospodarki światowej. Problemy globalne i regionalne.</p>	<p>Wyjaśnia podstawowe zagadnienia związane ze współczesnymi problemami w branży turystycznej.</p>	<p>Współczesne problemy w turystyce.</p>
<p>Klasyfikacja produktu turystycznego ze względu na obszar występowania. Marka jako element identyfikacji produktu turystycznego. Polskie produkty turystyczne.</p>	<p>Potrafi wskazać i omówić markowe produkty turystyczne wybranych subregionów świata. Potrafi wyodrębnić elementy najbardziej istotne w wyborze markowych produktów turystycznych.</p>	<p>Produkty turystyki międzynarodowej.</p>

Rodzaje ofert turystycznych (oferty touroperatorów, oferty regionów turystycznych). Budowa oferty turystycznej.	Prezentuje podstawowe informacje dotyczące prawnych aspektów tworzenia oferty turystycznej. Prezentuje w sposób profesjonalny ofertę turystyczną.	Oferta turystyczna.
Programy zajęć animacyjnych dorosłych (program dzienny, program wieczorny-etapy organizacji).	Omawia zagadnienia dostosowania poziomu i rodzaju organizowanych imprez do potrzeb i oczekiwań danej grupy społecznej.	Animacja czasu wolnego.

W związku z oczekiwaniami i zmianami, jakie zachodzą na rynku, od roku akademickiego 2020/21 został wprowadzony nowy przedmiot „gry biznesowe”, oparty o oprogramowanie firmy Revas. W jego ramach znajdują się moduły dedykowane m.in. wirtualnemu prowadzeniu firmy z branży turystycznej. Proces ten został zainicjowany przez władze Uczelni w porozumieniu z menedżerem kierunku oraz konsultowany z partnerami biznesowymi. Takie rozwiązania są szczególnie przydatne np. w warunkach pandemii.

Wybór metod kształcenia stosowanych przez wykładowców WZ w Chorzowie zależy od wielu czynników, w tym zwłaszcza od formy zajęć, od sformułowanych celów nauczania, planowanych szczególnych zadań dydaktycznych, wreszcie od przedmiotu nauczania i efektów uczenia zdefiniowanych dla danego przedmiotu.

Podjętą pracę nad projektowaniem przedmiotu, wykładowca określa wymagania wstępne, czyli bazowy zasób informacji, umiejętności i kompetencji społecznych, które student musi posiadać, aby rozpocząć realizację przedmiotu.

Następnie formułuje założenia i cele uczenia się, które określają kierunki pracy dydaktyka, jego zamierzenia dotyczące wyposażenia studenta w określony zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Wskazuje, jakie ogóle efekty zamierza osiągnąć w pracy ze studentami.

W kolejnym kroku definiuje szczegółowe efekty uczenia się. Przedmiotowe efekty odnoszą się do efektów wskazanych dla przedmiotu w macierzy kierunkowych efektów uczenia się. W kontekście każdego z efektów przypisanych przedmiotowi w macierzy, wykładowca formułuje ważne z punktu widzenia założeń i celów uczenia się, efekty szczegółowe. Nawiązują one do efektu kierunkowego, ale jednocześnie są one bardziej szczegółowe i precyzyjne oraz odnoszą się do tematyki i specyfiki danego przedmiotu.

Teraz przychodzi kolej na **określenie drogi, sposobu postępowania metodycznego,** którego celem jest osiągnięcie przez studentów szczegółowych efektów uczenia się. Metody dydaktyczne dobierane są odpowiednio do treści programowych zajęć i efektów uczenia się, jakie student powinien osiągnąć.

Uwzględniane są także różne sposoby uczenia się studentów. **Wykładowca może określić własne metody dydaktyczne** lub wybrać spośród metod opartych o dowolną typologię metod nauczania/uczenia się. Dużą popularnością wśród wykładowców cieszy się jasna i klarowna **typologia Wincentego Okonia.** W zależności od formy zajęć (wykład/ ćwiczenia/ laboratorium), **wykładowcy planują pracę opartą o:**

- metody podające (oparte na uczeniu się przez przyswajanie): wykład, wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną, nauczanie wyprzedzające (analiza gotowych treści np. w opracowaniu, poprzedzona zadaniami w formie poleceń i pytań) i in.,
- metody poszukujące (oparte na samodzielnym pozyskiwaniu wiedzy): metoda zadań do samodzielnego wykonania, gry dydaktyczne, analiza przypadku (case study), dyskusja, symulacja i in.,

- metody waloryzacyjne (eksponujące systemy wartości): dyskusja, gry symulacyjne, analiza przypadku i in.,
- metody praktyczne/ ćwiczeniowe (treningowe): rozwiązywanie zadań/ ćwiczeń, trening kompetencji (asertywności, projektowania np. graficznego, sporządzania bilansu, komunikacji w zespole, twórczości, orientacji w terenie, projektowania działań, pisanie raportu, sporządzania diagnozy) i in.

Wykładowcy planujący **zajęcia dydaktyczne w terenie**, poza siedzibą Uczelni zwykle wybierają: wizyty studyjne, zajęcia w czasie rzeczywistym, czy też udział w imprezach i wydarzeniach organizowanych przez podmioty spoza Uczelni (konferencje, spotkania, wystawy, rajdy i gry terenowe), badania terenowe, szkolenia, czy też ćwiczenia w terenie – ćwiczenia kilkakrotnie odbyły się w Hotelu Novotel, w trakcie Targów OVERGLOB, czy na Małej Pętli Beskidzkiej, wizyty natomiast: w Centrum Edukacji Lotniczej (CEL) w MPL Kraków Airport, Muzeum Lotnictwa w Krakowie, zajęcia w czasie rzeczywistym realizowane były także w MPL Katowice Airport (strefa airside oraz landside), na Targach Turystycznych GLOBalnie w 2022.

Wykładowej formie zajęć, a także osiągnięciu efektów uczenia się w obszarze wiedzy służą metody podające, jednak wzbogacone o elementy metod poszukujących, czy też waloryzacyjnych. Uczniu się osób dorosłych nie sprzyja opieranie się wyłącznie na uczeniu się przez przyswajanie, wielokrotnie skuteczniejszy jest proces uczenia się, w którym student wykazuje aktywność poznawczą, w tym zwłaszcza poszukującą.

Dydaktycy planujący ćwiczenia wybierają różnorakie metody, w tym poszukujące i waloryzacyjne. Często też czerpią z zasobów metod praktycznych, co jest szczególnie cenne w aspekcie procesu kształcenia realizowanego na kierunku o profilu praktycznym. Zastosowanie metod ćwiczeniowych oraz poszukujących sprzyja osiągnięciu efektów uczenia się w obszarze umiejętności oraz kompetencji społecznych.

Poniżej przedstawiono powiązanie metod kształcenia z przykładowymi efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych:

Przedmiotowy efekt uczenia się	Przedmiot	Treści przedmiotowe	Forma zajęć/metoda kształcenia
W zakresie wiedzy:			
Wymienia i omawia funkcje i dysfunkcje czasu wolnego.	Organizacja czasu wolnego.	Czas wolny – koncepcje, definicje, uwarunkowania historyczne, psychologiczne i środowiskowe.	Wykład/ wykład konwersatoryjny.
Omawia zasady obsługi ruchu turystycznego.	Obsługa ruchu turystycznego.	Obsługa podróżnicza.	Wykład/ dyskusja problemowa.
Opracowuje standardy w komunikacji międzynarodowej w Turystyce.	Komunikacja w turystyce.	Komunikacja medialna, marketingowa, międzykulturowa.	Ćwiczenia/ Studium przypadku.
W zakresie umiejętności:			
Analizuje trendy żywieniowe wybranych	Kuchnie narodowe i regionalne.	Turystyka kulinarna na świecie – analiza	Ćwiczenia/ analiza

regionów świata oraz określa kierunki podróży. kulinarnych		wybranych szlaków kulinarnych. Enoturystyka. – wybrane regiony i szlaki winne w różnych regionach świata. Podróże kulinarne na świecie.	przypadku, burza mózgów.
Przeprowadza analizę opłacalności źródeł finansowania.	Analiza ekonomiczno-finansowa obiektu gastronomicznego.	Analiza prognozy rentowności wraz z analizą wrażliwości ze szczególnym uwzględnieniem placówek podmiotów gastronomicznych.	Ćwiczenia/ praca w grupach metodą projektu.
Student posiada umiejętność formułowania celów, oceny skuteczności narzędzi do osiągnięcia celów biznesowych, w szczególności w zakresie osiągnięcia wskaźników rozpoznawalności marki, oceny wizerunku marki i siły marki.	Kształtowanie wizerunku marki organizacji sportowej.	Narzędzia promocji. Reklama jako narzędzie kreowania marki. Sponsoring – cele, wyróżniki i cechy. Public Relations, Public Affairs, rola rzecznika prasowego, wypowiedzi publiczne. Zarządzanie kryzysem wizerunkowym.	Ćwiczenia/ case study, dyskusja.
W zakresie kompetencji społecznych:			
Rozumie potrzebę ciągłego zgłębiania norm nowelizowanego prawa powszechnego oraz regulacji w sporcie.	Prawo sportowe.	Specyfika sportowych stosunków prawnych.	Ćwiczenia/ analiza tekstów prawa, dyskusja.
Formułuje wypowiedzi i przedstawia swoją opinię na tematy związane z kulturą osobistą, wykazywania się posiadaniem dobrych manier.	Etykieta i komunikacja w obsłudze lotniczej.	Kluczowe problemy, jakie mogą wystąpić na pokładzie statku powietrznego i porcie lotniczym, mogące przyczynić się do powstania sytuacji trudnych i przykrych, a które przy zastosowaniu etykiety i dobrych manier można skutecznie rozładować.	Ćwiczenia/ praca w grupach nad studium przypadku, dyskusja.
Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia.	Systemy informacji i rezerwacji w turystyce.	Specjalistyczne programy komputerowe w turystyce: („Agent_m6” – dla ubezpieczycieli.)	Ćwiczenia/ Demonstracja obsługi programów komputerowych.

Wykładowcy otoczeni są wsparciem i pomocą metodyka, który podczas szkoleń grupowych i indywidualnych, czy też konsultacji metodycznych wspomaga ich w ustalaniu toku postępowania metodycznego, w tym w doborze metod nauczania. Szczególnie cennymi są rozmowy pohospitacyjne prowadzone przez metodyka, podczas których wykładowcy mają możliwość dokonać oceny własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań dydaktycznych. Dostrzeżenie i nazwanie swoich mocnych i słabych stron w obszarze kompetencji metodycznych może stanowić punkt wyjścia do doskonalenia swoich umiejętności i kompetencji w tym zakresie.

Podczas wspomagania wykładowców, metodyk szerzy ideę, zasady, metody i narzędzia pracy wspomagające skuteczną pracę dydaktyczną. **Opisują ją szczegółowo Standardy metodyki kształcenia zdalnego, przyjęte Uchwałą nr 8/2020 Rady Dziekańskiej z dnia 30 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia standardów metodyki kształcenia zdalnego od roku akademickiego 2020/2021 – (załącznik dodatkowy pkt. 5 i 5a).** Zespół metodyków kształcenia i specjalistów ds. e-learningu wprowadza wykładowców w arkana pracy synchronicznej, podczas spotkań ze studentami w czasie rzeczywistym, jak i asynchronicznej, realizowanej przede wszystkim na platformie Moodle.

W procesie kształcenia wykorzystuje się **różnorodne metody dydaktyczne i multimedialne**, w tym również te, które wspomagają proces uczenia się studenta poza zajęciami na Uczelni. Szczególną funkcję w tym procesie spełnia **platforma Moodle**, dostępna z poziomu Extranetu studenckiego. Jest to portal e-learningowy wspierający proces kształcenia oraz sposób komunikacji między wykładowcą a studentem. Stanowi podstawę do kształcenia zdalnego w formie asynchronicznej. Zawiera aktualne, uzupełniane na bieżąco przez wykładowców zasoby dydaktyczne (w tym zwłaszcza karty przedmiotów, treści merytoryczne w formie elektronicznej, prezentacje, filmy, zadania domowe, materiały do zadań praktycznych na zajęciach, testy, selftesty, hiperłącza do ciekawych stron w sieci WWW, fora dyskusyjne, czaty, webinaria, podręczniki w wersji elektronicznej publikowane zgodnie z zasadami prawa autorskiego). Umożliwia ona również realizację zaliczeń i egzaminów – zdalnych lub w siedzibie Uczelni z wykorzystaniem narzędzi dostępnych na platformie Moodle.

W pełnym (zdalnym) zakresie możliwości platformy wykorzystywane są wybranych przedmiotach podstawowych, w tym m.in. na BHP, Ochronie własności intelektualnej, Metodyce pracy projektowej. Zgodnie z podanym przez wykładowcę harmonogramem zadań, studenci zapoznają się z poszczególnymi częściami kursu, z materiałami umieszczonymi przez prowadzącego i z literaturą przedmiotu, następnie są zobligowani do wykonania określonych zadań i do zaliczenia sprawdzianów, czyli do podjęcia aktywności, których celem jest weryfikacja efektów uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji.

Niektóre przedmioty (np. język obcy na studiach niestacjonarnych) prowadzone są metodą *blended-learning*, łączącą zalety kształcenia konwencjonalnego z wykorzystaniem e-learningu.

Wielu wykładowców, prowadzących przedmioty w formie tradycyjnej, w siedzibie Uczelni, wspomaga proces kształcenia oraz weryfikacji efektów uczenia się możliwościami platformy zdalnego nauczania. W tym celu umieszczają w kursach swoich przedmiotów różnorodne zadania i selftesty do samodzielnego wykonania przez studenta w domu, a nawet testy zaliczeniowe, które przeprowadzane są w siedzibie uczelni w pracowni komputerowej.

Możliwości platformy Moodle stały się szczególnie istotne w dobie pandemii, w okresie od marca 2020 r., kiedy platforma ta stała się bazą dla wszelkich działań podejmowanych przez wykładowców w ramach nauczania zdalnego. Poza korzystaniem z zasobów umieszczanych na platformie Moodle, studenci uczestniczą regularnie w zajęciach prowadzonych z wykorzystaniem platformy MS Teams, która pozwala na organizowanie spotkań w czasie rzeczywistym. Forma synchroniczna kształcenia na odległość jest stosowana na WZ w Chorzowie z powodzeniem od początku ograniczeń związanych z pandemią.

Należy również wspomnieć o tym, że władze oraz kadra dydaktyczna WZ w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej są przygotowani do ewentualnej przyszłej pracy w warunkach reżimu sanitarnego oraz społecznego (dystans społeczny). **Wszystkie sale dydaktyczne w budynku Wydziału zostały przygotowane do prowadzenia zajęć w formie hybrydowej, przy wykorzystaniu streamingu zajęć prowadzonych dla części studentów w sali dydaktycznej (dystans społeczny).**

Zaspokajanie różnorodnych potrzeb edukacyjnych studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością, odbywa się zarówno poprzez dostosowanie infrastruktury, jak i metodyki nauczania. Istotnym elementem jest baza dydaktyczno-naukowa Uczelni. Zajęcia dydaktyczne na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie odbywają się w budynku wyposażonym w mobilne projektory multimedialne, laptopy, radiomagnetofony z CD i mp3, rzutniki, zestawy TV, zestawy umożliwiające streaming zajęć, kamery monitorujące zapewniające bezpieczeństwo studentom i pracownikom.

Platforma Moodle, opisana szczegółowo powyżej, to jeden z ważniejszych elementów wsparcia studentów w procesie kształcenia. Możliwość dostępu przez studenta do wszystkich materiałów dydaktycznych w dowolnym czasie, z dowolnego miejsca stanowi istotny element wsparcia w procesie zdobywania przez niego wiedzy. O popularności zastosowania platformy e-learningowej świadczą wysokie statystyki odwiedzin platformy przez studentów (codziennie po kilka tysięcy odwiedzin).

Mówiąc o wsparciu studenta w procesie kształcenia należy również wspomnieć o wprowadzeniu przez Uczelnię do programu studiów przedmiotów, które mają pomóc studentowi w zakresie przyswajania wiedzy, pisania projektów, pisania pracy dyplomowej. W programie kształcenia na każdym kierunku studiów I stopnia realizowany jest **przedmiot wprowadzenie do pracy dyplomowej (na IV semestrze licencjackich i V studiów inżynierskich, realizowany tuż przed pierwszymi seminariami) oraz metodyka pracy projektowej (na I semestrze studiów)** – przedmiot ten od roku ak. 2020/21 zastąpił wcześniej realizowane metody efektywnego uczenia się i tworzenia prac projektowych.

Ważną kwestią w zakresie wsparcia dydaktycznego studentów w procesie kształcenia jest również dyspozycyjność wykładowców. Zarówno nauczyciele akademicki zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, jak i na podstawie umowy cywilno-prawnej mają obowiązek odbywania dyżurów, podczas których studenci mają możliwość konsultowania z wykładowcami zdobywanej wiedzy, zadawania pytań, wyjaśniania wątpliwości.

Istnieje również możliwość kontaktu z wykładowcami za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zarówno w formie tradycyjnej poczty e-mail, jak również platformy Moodle (dane kontaktowe, jak również terminy dyżurów wykładowców są dostępne w Extranecie studenckim, dlatego w każdym miejscu i o każdej porze, student ma możliwość wysłać do wykładowcy wiadomość mailową). Dzięki łatwej dostępności do platformy (w dowolnej chwili i dowolnym miejscu) kontakt studentów z wykładowcami nie kończy się z chwilą opuszczenia sali wykładowej.

Na poziomie metodycznym dbałość o zaspokojenie różnorodnych potrzeb edukacyjnych studentów przejawia się ponadto w dbałości o **dobór różnorodnych metod dydaktycznych**, od wykładowych, przez ćwiczeniowe i warsztatowe, poprzez takie, które dają możliwość praktycznego doświadczania. Zakres i dobór metod dydaktycznych został opisany szczegółowo we wcześniejszej części niniejszego raportu.

W każdym semestrze organizowana jest **semestralna ankieta oceny wykładowców**, w której oceniana jest przez studentów jakość prowadzonych zajęć. Wyniki są dokładnie analizowane, zaś wykładowcy z niską oceną w kolejnym semestrze poddawani są hospitacji w zakresie prowadzonych przez nich przedmiotów. **Hospitację prowadzi metodyk oraz menedżer kierunku.** Informacja z prośbą o wypełnienie ankiety jest zamieszczana na stronie internetowej, a sam kwestionariusz jest dostępny dla każdego studenta w formie elektronicznej w Extranecie. Wyniki ankiet przekazywane są Władzom uczelni oraz danemu wykładowcy i metodykowi. Zbiorcze **wyniki ankiet są przedstawiane do wglądu studentom z Rady Samorządu Studenckiego podczas spotkania z prodziekanem ds. studentów.**

Wsparcie studenta w procesie zdobywania przez niego wiedzy przejawia się także w realizowanym **monitoringu poziomu zdawania egzaminów** na poszczególnych przedmiotach. W przypadku niskiej zdawalności określonego przedmiotu podejmowane są działania naprawcze, np.: wprowadzenie dodatkowych, bezpłatnych zajęć dla studentów z takich przedmiotów (dotychczas zajęcia takie były organizowane z matematyki i fizyki na kierunkach ścisłych); modyfikowanie sposobu prowadzenia zajęć.

Przejawem wsparcia Uczelni wobec studentów, jest z także troska o ich życie zawodowe po zakończeniu studiów. WSB kształci studentów uświadamiając im ich pozycję na rynku pracy, ich możliwości zawodowe, przedstawiając im ich możliwą ścieżkę kariery zawodowej. Wśród przedmiotów realizowanych na wszystkich kierunkach studiów I stopnia (w tym również na turystyce i rekreacji) jest **przedmiot wyzwania rynku pracy**, przygotowujący przyszłych absolwentów do podjęcia lub zmiany pracy, mający m.in. zwrócić uwagę studentów na te aspekty procesów rekrutacyjnych w firmach i przedsiębiorstwach, których znajomość będzie dla nich przewagą konkurencyjną.

Funkcjonujące na wydziale **Biuro Karier i Praktyk** wspiera studentów w zakresie pośrednictwa pracy, **ale także w zakresie doradztwa zawodowego**. Biuro Karier i Praktyk organizuje warsztaty z doradztwa zawodowego, szkolenia i warsztaty podnoszące kwalifikacje, szkolenia z poruszania się po rynku pracy, jak również spotkania branżowe z potencjalnymi pracodawcami oraz targi pracy.

Uczelnia stara się również odpowiednio przygotowywać ofertę edukacyjną, która pozwoli absolwentom I stopnia podjąć studia II stopnia, a wszystkim absolwentom studiów wyższych podjąć studia podyplomowe. Absolwenci wszystkich kierunków studiów I stopnia mają możliwość podjęcia studiów uzupełniających magisterskich na kilku prowadzonych na Wydziale kierunkach (logistyce, bezpieczeństwie narodowym, finansach i rachunkowości; zarządzaniu; pedagogice, informatyce, marketingu i sprzedaży). Dla studentów, których kierunki I stopnia nie mają kontynuacji na studiach magisterskich, przewidziano odpowiednio przygotowaną ofertę specjalnościową, nawiązującą do wcześniej studiowanego kierunku.

Studia na ocenianym kierunku trwają sześć semestrów. **Treści o charakterze ogólnym, podstawowym, realizowane są na pierwszych semestrach, a następnie stopniowo włączana jest tematyka coraz bardziej specjalizacyjna.** Ostatnie przedmioty podstawowe i kierunkowe przewidziane są w planie studiów na IV semestrze. Podział na specjalności następuje pod koniec III semestru, a same przedmioty specjalnościowe (wraz z seminarium dyplomowym, na którym studenci przygotowują projekt w grupach 2-3 osobowych lub indywidualnie realizowane są od IV do VI semestru. Takie **kaskadowanie treści programowych**, które realizowane jest na Wydziale Zamiejscowym w przypadku większości kierunków na studiach I stopnia, pozwala w pełni przygotować studentów do świadomego wyboru specjalności.

Na tut. Wydziale przyjęto zasadę, że wymiar godzin kontaktowych w przypadku przedmiotów specjalnościowych oraz seminarium dyplomowego jest taki sam na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Dla pozostałych przedmiotów liczba godzin kontaktowych może się różnić, choć w niektórych przypadkach, szczególnie ważnych z punktu widzenia kształcenia na ocenianym kierunku, jest ona taka sama (np. Obsługa ruchu turystycznego).

Na kierunku turystyka i rekreacja spełniony został warunek uwzględnienia w planie studiów **przedmiotów do wyborów** – wynosi on bowiem aż 53,3% (96 punktów ECTS). Do przedmiotów wybieralnych zalicza się: język obcy, wszystkie przedmioty specjalnościowe, seminarium dyplomowe oraz praktykę. Studenci mogą wybierać także formę realizacji 2-semesteralnych zajęć z WF-u (zarówno na studiach stacjonarnych, jak i na niestacjonarnych), ale temu przedmiotowi, zgodnie z prawem, nie przypisano punktów ECTS.

Odpowiednią część planu studiów I stopnia stanowią przedmioty kształtujące umiejętności praktyczne, gdyż przypisano im 94,3 punktu ECTS na studiach stacjonarnych oraz 91,4 punktu ECTS na studiach niestacjonarnych. Zajęciom wymagającym bezpośredniego kontaktu z wykładowcą przypisano łącznie 90 punktów ECTS w przypadku studiów stacjonarnych oraz 72,6 punktu ECTS w przypadku studiów niestacjonarnych.

Na ocenianym kierunku przewidziane zostały zajęcia lektoratowe z języka obcego – studenci mogą wybrać jeden spośród kilku oferowanych języków. Na studiach stacjonarnych zajęcia językowe realizowane są w ciągu pierwszych czterech semestrów i mają formę tradycyjną. Na studiach niestacjonarnych lektorat zaplanowany jest na III i IV semestrze w formie *blended learning* – część zajęć odbywa się w formie zajęć kontaktowych z bezpośrednim udziałem lektora (zdalnie z wykorzystaniem platformy MS Teams), a pozostałą część materiału studenci realizują na interaktywnej platformie e-learningowej. W razie zaistnienia potrzeby mogą konsultować się z

wykładowcą. Ponadto, dla pogłębienia kompetencji językowych o znajomość słownictwa typowego dla turystyki i rekreacji, na V sem. prowadzony jest Przedmiot kierunkowy w języku obcym, w części realizowany w ramach godzin kontaktowych.

Studentom niniejszego kierunku oferowany jest co roku **przedmiot do wyboru realizowany w języku angielskim**, w obecnym roku akademickim 2022/23 jest to przedmiot: International tourism and leisure industry. Studenci nadto mogą kształcić zdolności językowe w trakcie zajęć, w których uczestniczą goście posługujący się językiem obcym bądź podczas praktyk zawodowych, szczególnie tych realizowanych poza granicami kraju, czy korzystając z programu Erasmus.

Warto podkreślić, iż w ramach planu studiów na I semestrze (w wymiarze 60 godzin, 4 pkt ECTS) **może być realizowany przedmiot język polski**. Ma on charakter fakultatywny, a przeznaczony jest wyłącznie dla cudzoziemców, którzy studiują na ścieżce polskojęzycznej i chcieliby podnieść znajomość języka wykładowego.

Na studiach I stopnia w formie **stacjonarnej** realizowanych jest łącznie **2400 godzin**, z czego 421 godzin wykładów, 1890 godzin ćwiczeń (w tym praktyki i 75 godzin seminarium), 89 godzin e-learningowych. W przypadku studiów **niestacjonarnych** plan przewiduje **2085 godzin**, w tym 366 godzin wykładów, 1512 godziny ćwiczeń (w tym praktyki i 75 godzin seminarium), 207 godzin e-learningowych.

Liczebność grup studenckich zależy od rodzaju zajęć, jest także dopasowana do możliwości infrastruktury. W przypadku wykładów, prowadzone są one dla studentów całego roku na jednej z auli lub sal wykładowych. Ćwiczenia realizowane są w grupach liczących od 30 do 40 studentów, a na wyższych rocznikach, już po podziale na specjalności, zdarzają się grupy ok. 20-osobowe. Z kolei grupy lektoratowe liczą od 12 do 18 studentów, a grupy seminaryjne – do 15.

Harmonogram zajęć jest ujednolicony dla wszystkich kierunków studiów. I tak dla studiów I stopnia realizowanych w formie stacjonarnej zajęcia odbywają się od wtorku do czwartku, pozostałe dni studenci mogą poświęcić np. na samodzielne kształcenia lub pracę zawodową. W przypadku studiów niestacjonarnych harmonogram przewiduje 8 weekendów zjazdowych w semestrze, z wyjątkiem I semestru, na którym jest 7 zjazdów (z względu na mniejszą liczbę zajęć). Zajęcia w weekendy (soboty i niedziele) odbywają się godzinach 8.00-18.00, w wyjątkowych sytuacjach kończą się o 20.00.

Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie od kilku lat ma zastosowanie tzw. **sesja ciągła**, która umożliwia przyjaźniejsze z punktu widzenia studenta rozłożenie zaliczeń i egzaminów. W semestrze zimowym sesja zaczyna się już na początku grudnia i trwa do połowy lutego (termin zwykły) oraz końca lutego (terminy poprawkowe). W semestrze letnim sesja zaczyna się na początku kwietnia i kończy się w drugiej połowie czerwca (dla ostatnich roczników studiów) lub w pierwszej połowie lipca (dla pozostałych studentów); sesja poprawkowa wyznaczona jest na pierwsze trzy tygodnie września.

Wprowadzenie sesji ciągłej stało się możliwe dzięki zmianie podejścia do tworzenia planu zajęć. Ze względu na znaczący udział wykładowców-praktyków (dysponujących ograniczonym przez obowiązki zawodowe czasem) w prowadzeniu ćwiczeń czy laboratoriów, konieczne stało się umożliwienie kumulowania zajęć w bloki, przez co np. już po kilku zjazdach dany przedmiot zostaje zrealizowany. Aby niepotrzebnie nie odwlekać terminu zaliczenia i/lub egzaminu, można przystąpić bez zbędnej zwłoki do weryfikacji efektów uczenia się.

Ogólna charakterystyka organizacji praktyk zawodowych na Wydziale. Praktyki zawodowe organizuje i koordynuje Biuro Karier i Praktyk, które posiada uprawnienia do prowadzenia pośrednictwa pracy na mocy certyfikatu 440/1a wydanego w 2004 roku przez Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej. Powstało, aby wspierać studentów i absolwentów w wejściu na rynek pracy oraz pomóc im w znalezieniu zatrudnienia, odpowiadającego ich kwalifikacjom i aspiracjom. BKIP współpracuje z biurami pozostałych Wyższych Szkół Bankowych, ze Śląskim Forum Biur Karier oraz z Ogólnopolską Siecią Biur Karier. Utrzymywanie stałego kontaktu z innymi biurami karier służy wymianie doświadczeń i doskonaleniu jakości świadczonych usług.

Podstawowym zadaniem komórki jest organizacja praktyk studenckich, poszukiwanie ofert pracy dla studentów i absolwentów, a także pomoc w nawiązywaniu kontaktów z pracodawcami. Na bazie

relacji i kontaktów wypracowanych w ramach **praktyk zawodowych rozwijane są kolejne obszary współpracy z Partnerami**. Do pozostałych ważniejszych obowiązków biura należy organizacja cyklicznych warsztatów z zakresu przygotowania dokumentów aplikacyjnych oraz autoprezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej, specjalistycznych kursów i szkoleń, a także przeprowadzanie różnego rodzaju testów, np. predyspozycji zawodowych interpretowanych przez doradcę zawodowego podczas spotkań doradczych ze studentami.

Realizacja praktyk jest bardzo ważnym elementem kształcenia, umożliwia studentom zdobycie cennego doświadczenia zawodowego już w trakcie studiów. Praktyki pozwalają studentom poznać funkcjonowanie firm i instytucji od wewnątrz, dają możliwość poznania zakresów obowiązków na różnych stanowiskach pracy, pozwalają zweryfikować wyobrażenia o konkretnych zawodach, a także dają szansę urealnienia planów zawodowych. Celem nadrzędnym odbywanych przez studentów praktyk jest wzbogacenie wiedzy teoretycznej o praktyczną znajomość zagadnień związanych ze studiowanym kierunkiem lub specjalnością. W trakcie odbywanej praktyki student sprawdza swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje poprzez realizację powierzonych mu zadań. Odbycie praktyk jest również szansą na zaprezentowanie się potencjalnym pracodawcom. Wielu studentów otrzymuje **propozycję zatrudnienia od razu po odbytej praktyce** albo w niedługiej przyszłości.

Praktyki na kierunku turystyka i rekreacja mogą odbywać się między innymi w przedsiębiorstwach świadczących usługi z zakresu obsługi ruchu turystycznego (zwłaszcza w biurach podróży, hotelach i wielu innych turystycznych obiektach noclegowych, przedsiębiorstwach transportu turystycznego), w przedsiębiorstwach usług uzdrowiskowych i rekreacyjnych, w jednostkach administracji publicznej i jednostkach samorządowych związanych z turystyką lub rekreacją, oraz w instytucjach i organizacjach branżowych zajmujących się upowszechnianiem i organizacją turystyki (np. Śląska Izba Turystyki, Polska Izba Turystyki), w obiektach sportowo-rekreacyjnych oraz podmiotach sektora transportu lotniczego.

Praktyka zawodowa powinna dać możliwość studentowi zdobycia praktycznych umiejętności w pracy związanej z działalnością w branży turystycznej, tj.: tworzenia produktu turystycznego; programowania różnego typu imprez turystycznych (wycieczki, wczasów, konferencji itp.); sporządzania dokumentacji i kalkulacji imprezy (teczka imprezy); sprzedaży usług turystycznych przez systemy rezerwacyjne; realizacji kart kredytowych, czeków i voucherów; sporządzania umów z kontrahentami i z zagranicznymi biurami podróży; rozliczenia imprezy turystycznej; badania rynku; przygotowania oferty reklamowej dla przedsiębiorstw turystycznych; poprawnej obsługi pasażera w porcie lotniczym; poprawnego przygotowania oraz zorganizowania wydarzenia o charakterze sportowo-rekreacyjnym.

Baza, z której mogą korzystać studenci Wydziału Zamiejscowego przy wyborze miejsca odbywania praktyki zawiera obecnie **ponad 100 przedsiębiorstw świadczących usługi turystyczne**. Uczelnia tym samym gwarantuje realizację praktyk studenckich wszystkim studentom kierunku turystyka i rekreacja. Potencjalnymi miejscami odbywania praktyk są m.in.: Śląska Izba Turystyki, Chorzowskie Centrum Informacji i Turystki, Novotel Katowice Centrum, Akademia Rainbow, Travelplanet, Biuro Podróży ITAKA, Biuro Podróży Geotour, Biuro Podróży Sun Travel, Biuro Podróży Zatur, Biuro Turystyki Jaworzyna Tour, Hotel Diament, Hotel Arsenal Palace, Biuro Podróży Triada, Biuro Turystyczne Orbal, Klub Sportowy Ruch Chorzów, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Instytucje i firmy, w których odbywają się praktyki, obejmują swoim profilem działalności tematykę związaną bądź z kierunkiem, bądź z poszczególnymi specjalnościami.

Założenia i zasady organizacji praktyk zawodowych. Zgodnie z Regulaminem Praktyk zatwierdzonym zarządzeniem rektora nr 28/2019 z dnia 23 września 2019 r. **(załącznik dodatkowy nr 6)**, praktyki zawodowe są obowiązkowe i każdy student jest zobowiązany do ich odbycia lub zaliczenia w trakcie trwania nauki.

Na studiach I stopnia **praktyka realizowana jest w wymiarze 6 miesięcy**, a przypisano jej 40 punkty ECTS.

Rozliczenie praktyki następuje na dwóch ostatnich semestrach studiów, co jest uwzględnione w planie studiów oraz w Regulaminie Praktyk.

Studenci systemu niestacjonarnego realizują praktyki zawodowe w takim samym wymiarze, jak studenci systemu stacjonarnego, w terminach indywidualnie dobieranych w taki sposób, aby nie kolidowały z pracą zawodową oraz realizacją zajęć dydaktycznych.

Biuro Karier i Praktyk wspiera studentów w organizacji praktyk zawodowych. Począwszy od udzielenia informacji o obowiązku odbycia praktyk na spotkaniach organizacyjnych, poprzez pomoc w wyborze odpowiedniego miejsca praktyk, nadzór nad przebiegiem i zebranie dokumentów po zakończonej praktyce. Biuro posiada również bazę potencjalnych miejsc odbywania praktyk, z której studenci mogą skorzystać. Dodatkowo Biuro Karier i Praktyk organizuje **konkurs na najlepszego Praktykodawcę Roku – Biznesowy Partner Roku**, który corocznie jest wyłaniany spośród wszystkich Praktykodawców minionego roku akademickiego. Uroczyste wyróżnienie zostaje przyznane podczas inauguracji nowego roku akademickiego.

Podstawą organizacji praktyk zawodowych BKiP jest posiadanie **modułowego programu praktyk zawodowych**, zdefiniowanego nie tylko dla kierunku kształcenia i specjalności, ale także posiadającego warianty dopasowane do rodzaju instytucji i miejsca praktyki. Tak przygotowane programy modułowe są wskazówkami dla zakładowych opiekunów praktykantów, którzy są odpowiedzialni za zorganizowanie i przebieg praktyki zgodnie z zawartymi porozumieniami, które stanowią podstawę do odbycia praktyki zawodowej wg modułowego programu praktyk. Student może wskazać propozycję miejsca praktyk lub wybrać miejsce z bazy BKiP. Jednakże każdorazowo **opiekun merytoryczny praktyk** z ramienia uczelni **akceptuje miejsce praktyk** dla danego studenta i kierunku. Czynniki, które decydują o wyborze miejsca praktyki dla studenta to: kierunek lub specjalność studiów, uzyskane przez niego wyniki w nauce, predyspozycje studenta oraz jego preferencje. Biuro Karier i Praktyk w ramach praktyk zawodowych **współpracuje z ponad 100 firmami/instytucjami z branży turystycznej**, dzięki czemu w minionych latach studenci mieli możliwość podjęcia praktyk zawsze zgodnie z kierunkiem lub specjalnością studiów.

Po **wyborze miejsca praktyk i akceptacji opiekuna merytorycznego** praktyk dalsza procedura organizacji praktyki wygląda następująco:

Skierowanie na praktykę – student otrzymuje indywidualne skierowanie na praktykę podpisane przez Dyrektora Biura Karier i Praktyk, określające miejsce i czas trwania praktyk oraz informacje dotyczące opiekuna praktykanta,

Trójstronne porozumienie w sprawie organizacji studenckich praktyk zawodowych wraz z modułowym programem praktyk – na czas trwania praktyki uczelnia zawiera z wybraną firmą oraz studentem porozumienie w sprawie organizacji praktyki zawierające zasady regulujące proces przebiegu praktyki oraz obowiązki praktykanta. Dodatkowo firma wybiera moduły z programu praktyk, które będą zrealizowane podczas trwania praktyki,

Zaświadczenie o odbyciu praktyk – student otrzymuje indywidualny druk zaświadczenia, na podstawie którego dziekan zalicza zrealizowaną praktykę (po pozytywnym jej zakończeniu),

Dziennik praktyk – student otrzymuje druk dziennika, gdzie w trakcie realizacji praktyk zawodowych wypisuje zadania realizowane w trakcie praktyk,

Ankieta konkursu Praktyka Roku – student otrzymuje druk sprawozdania, które uzupełnia po zakończonej praktyce i zwraca do Biura Karier i Praktyk, w nim określa własną opinię nt. realizacji praktyki oraz uczestniczy w konkursie na Praktykę Roku

Cele i program praktyk zawodowych. Praktyki zawodowe stanowią integralną część programu studiów pierwszego stopnia, co zgodnie z wymaganiami programowymi dla studiów o praktycznym profilu kształcenia, jest odzwierciedleniem zawodowego charakteru studiów.

Realizacja zawodowych praktyk studenckich ma na celu praktyczną weryfikację efektów uczenia się, pozyskanie nowych wiadomości i umiejętności. Praktyka obejmować powinna obserwację oraz czynne uczestnictwo w różnych formach działań realizowanych przez dane przedsiębiorstwo lub instytucje.

Celem praktyk zawodowych jest nabycie przez studenta doświadczenia związanego z podstawowymi zasadami i procedurami powiązanych z wybranym kierunkiem studiów. Ponadto praktyki mają służyć studentom do promocji własnej wiedzy i umiejętności przed potencjalnym pracodawcą.

Ważnym jej celem jest ponadto wdrożenie studentów do korzystania z wiedzy i umiejętności pracowników instytucji lub przedsiębiorstwa oraz praktyczne przygotowanie studentów do pełnienia obowiązków zawodowych. Praktyka obejmuje zatem także, organizację i prowadzenie (pod nadzorem opiekuna praktyk z ramienia instytucji) różnych form działań i wykonywania zadań. Aktywność studenta w trakcie praktyk sprzyjać powinna nabywaniu konkretnych umiejętności oraz kompetencji z danego kierunku lub specjalności studiów.

System kontroli i zaliczania praktyk zawodowych. Przed rozpoczęciem praktyki zawodowej wybrane przez studenta miejsce praktyk jest akceptowane przez **opiekuna merytorycznego praktyk** z ramienia uczelni. Po uzyskaniu zgody na realizację praktyk student ma obowiązek odebrać z BKiP imienne skierowanie, porozumienie w sprawie organizacji praktyk zawodowych, modułowy program praktyk oraz druk zaświadczenia i sprawozdania.

Realizowany podczas praktyki **program** uwzględnia specyfikę firmy oraz odpowiada programowi kształcenia dla kierunku, poziomu i specjalność studiów. W czasie praktyki student zapoznaje się z organizacją i funkcjonowaniem firmy/instytucji oraz ma możliwość wykorzystania w praktyce wiedzy merytorycznej wyniesionej z procesu dydaktycznego. Studenci pozostają wtedy pod opieką wyznaczonego wcześniej pracownika instytucji lub firmy, tzw. **opiekuna praktyk ze strony praktykodawcy**, którego zadaniem jest czuwanie **nad prawidłowością przebiegu praktyki pod kątem merytorycznym i organizacyjnym**. Opiekun praktyk nadzoruje przebieg praktyki w oparciu o ramowy program praktyk, w którym zawarte są efekty uczenia się właściwe dla danego kierunku. Potwierdzenie uzyskanych efektów kształcenia w trakcie praktyki zawodowej dokonywane jest przez opiekuna praktyk podczas zaliczania praktyki, kiedy przygotowany jest dokument **zaświadczenia o odbytej praktyce**. Student ma prawo egzekwować od przyjmującej go firmy realizacji programu praktyk, a wszelkie uwagi zgłasza zakładowemu opiekunowi praktyk. W czasie trwania praktyki, przeprowadzane są rozmowy telefoniczne z pracodawcami w celu zweryfikowania informacji o zorganizowanej praktyce i postawie studenta. BKiP na bieżąco monitoruje przebieg praktyki zawodowej. Po zakończeniu praktyki opiekun ze strony przyjmującej firmy wystawia praktykantowi **zaświadczenie o jej odbyciu**, które przekazuje następnie do BKiP. Warunkiem zaliczenia praktyk jest: odbycie praktyk w ustalonym terminie, wykonanie działań przewidzianych w programie praktyk, przekazanie podpisanej trójstronnej umowy o organizację praktyk, przedłożenie zaświadczenia potwierdzającego odbycie praktyki, dzienniczka praktyk, oraz **uzyskanie pozytywnej decyzji merytorycznego opiekuna praktyk z ramienia Uczelni**. Po pozytywnej ocenie merytorycznej **zaliczenia praktyki dokonuje dziekan**. Student nie otrzymuje zaliczenia praktyki w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na praktyce, negatywnej opinii opiekuna praktyki. W takim przypadku student powtarza praktykę. Na pisemny wniosek studenci mogą ubiegać się o częściowe lub całkowite zaliczenie praktyk na podstawie wykonywanej pracy zawodowej, gdy staż pracy wynosi minimum 3 miesiące/6 miesięcy. Załącznikami do podania o częściowe albo całkowite zaliczenie praktyk jest dokumentacja potwierdzająca doświadczenie zawodowe potwierdzone przez pracodawcę wraz z efektami uczenia się. O wymiarze zaliczenia praktyki decyduje opiekun merytoryczny praktyk z ramienia uczelni. Przy ustalaniu wymiaru praktyk brany jest pod uwagę staż pracy oraz zgodność wykonywanych obowiązków zawodowych z kierunkiem lub specjalnością studiów. Rozliczenie praktyki następuje na dwóch ostatnich semestrach studiów, co jest uwzględnione w planie studiów oraz w Regulaminie Praktyk.

Należy podkreślić, że Uczelnia jest świadoma stanowiska Polskiej Komisji Akredytacyjnej w sprawie zaliczania praktyk zawodowych na podstawie wcześniejszego doświadczenia, aktywności zawodowej z lipca 2020r. Grupa Wyższych Szkół Bankowych wystąpiła do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z prośbą o stanowisko w tym zakresie i uzyskała opinię pozytywną. Większość studentów uczelni to studenci pracujący zawodowo, którzy mogą korzystać z tego uprawnienia.

Podkreślenia wymaga, że w tej kwestii nastąpiła zmiana w przepisach - możliwość zaliczenia praktyki na podstawie pracy zawodowej, stażu lub wolontariatu jest możliwa już formalnie, tj. od momentu wejścia w życie przepisów „zmiana ustawy PoSWiN oraz niektórych innych ustaw” z 13 stycznia 2023r. (Dz.U. 2023.212), czyli od 15.02.2023 r.

Wydział organizuje od 2008 r. doroczny konkurs o tytuł *Biznesowego Partnera Roku*, którego celem jest wyłonienie lidera na regionalnym rynku pracy organizującego najatrakcyjniejsze praktyki dla studentów Wydziału. W plebiscycie studenci oceniają jakość i przydatność zdobytej praktycznej wiedzy. Opisują swoje spostrzeżenia w 9 dziedzinach.

Należy również dodać, iż w trakcie pandemii zastosowano mechanizmy usprawniające realizację praktyk zawodowych. Przez Biuro Karier i Praktyk zostały opracowane dodatkowe dokumenty: „formularz dostosowania miejsca praktyki pod kątem obecnych przepisów związanych z koronawirusem” oraz „Karta aktywności zdalnych”. Wprowadzenie powyższych dokumentów znacznie usprawniło proces organizacji praktyk.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

- duży udział zajęć do wyboru w ogólnej puli godzin i punktów ECTS,
- przejrzysty i logiczny układ realizowanych treści - od tematyki ogólnej i podstawowej na pierwszych semestrach studiów po wysokowyspecjalizowaną na ostatnich,
- zapewnienie miejsc praktyk dla wszystkich studentów kierunku,
- dodatkowe zajęcia lektoratowe z języka polskiego dla cudzoziemców, - obowiązkowe zajęcia z WF-u także na studiach niestacjonarnych.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Warunki i tryb rekrutacji na studia wyższe na rok akademicki 2023/2024 w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu określone są uchwałą nr 112/2022 Senatu WSB w Poznaniu z dnia 5 lipca 2022 roku w sprawie wprowadzenia warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe na rok akademicki 2023/2024 w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu (**załącznik dodatkowy nr 7**).

Zgodnie z obowiązującym postępowaniem rekrutacyjnym określonym w tej Uchwale, rekrutacja na studia prowadzona przez Wyższą Szkołę Bankową odbywa się za pośrednictwem systemu rejestracji online na stronie <https://www.wsb.pl/rekrutacja/krok1>.

Po dokonaniu rejestracji online, osoby zarejestrowane zobowiązane są do złożenia kompletu wymaganych dokumentów rekrutacyjnych, określonych w Uchwale. Dokumenty mogą zostać złożone w wersji papierowej w Biurze Rekrutacji lub za pośrednictwem elektronicznego systemu rekrutacyjnego.

Przyjęcie na studia następuje przez: rekrutację, potwierdzenie efektów uczenia się lub przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej.

Postępowanie w sprawie przyjęcia na studia prowadzi rektor, od decyzji którego przysługuje odwołanie o ponowne rozpatrzenie sprawy. Odwołanie składa się do rektora w ciągu 14 dni od daty doręczenia decyzji. Decyzja, od której nie służy już wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, jest ostateczna.

Przyjęcie na studia następuje w drodze wpisu na listę studentów. Odmowa przyjęcia na studia następuje w drodze decyzji administracyjnej, którą podpisuje rektor lub osoba przez niego upoważniona. Wyniki postępowania w sprawie przyjęcia na studia są jawne.

Uczelnia zawiadamia o dokonanym wpisie na listę studentów w drodze wiadomości przesłanej pocztą elektroniczną lub informacji zamieszczonej w elektronicznym systemie rekrutacyjnym.

Na studia do Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu przyjmowani są obywatele polscy, a także kandydaci będący cudzoziemcami.

W postępowaniu rekrutacyjnym uczestniczą kandydaci, którzy złożą następujące dokumenty:

- 1) kopię świadectwa dojrzałości albo świadectwa dojrzałości i zaświadczenia o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów poświadczoną przez WSB w Poznaniu lub notarialnie w przypadku kandydata na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie,

- 2) kopię dyplomu ukończenia studiów poświadczoną przez WSB w Poznaniu lub notarialnie w przypadku kandydata na studia II stopnia,
- 3) suplement do dyplomu studiów wyższych, w przypadku kiedy rekrutacja kandydatów na studia II stopnia określona została odrębnym zarządzeniem dziekana właściwego Wydziału,
- 4) kwestionariusz osobowy,
- 5) podanie o przyjęcie na studia,
- 6) jedną aktualną kolorową fotografię na papierze, zgodną z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych i paszportów w przypadku składania dokumentów w Biurze Rekrutacji lub aktualną kolorową fotografię w formie elektronicznej zgodnie z wymaganiami obowiązującymi przy wydawaniu dowodów osobistych lub paszportów (35 mm x 45 mm) w formacie JPG o rozdzielczości minimalnej 492 x 633 pikseli w przypadku składania dokumentów przez Internet,
- 7) dowód wniesienia opłaty wpisowej (jeśli obowiązuje),
- 8) inne dokumenty postępowania kwalifikacyjnego stanowiące podstawę do podjęcia decyzji o przyjęciu na studia, w przypadku gdy przeprowadzane jest dodatkowe postępowanie kwalifikacyjne.

Kandydaci, którzy ukończyli szkołę średnią lub uzyskali dyplom ukończenia studiów poza granicami Polski, składają w procesie rekrutacji:

- 1) zalegalizowane lub opatrzone apostille świadectwo wraz z tłumaczeniem na język polski,
- 2) zalegalizowany lub opatrzony apostille dyplom lub inny dokument ukończenia uczelni za granicą uprawniający do podjęcia studiów drugiego stopnia w państwie, w którym został wydany, uznany za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem ukończenia studiów pierwszego stopnia,
- 3) dokument potwierdzający znajomość języka polskiego, w przypadku studiów prowadzonych w języku polskim,
- 4) decyzję administracyjną wojewódzkiego kuratora oświaty poświadczającą uprawnienia do podjęcia studiów wyższych pierwszego stopnia lub jednolitych magisterskich, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej,
- 5) dokument potwierdzający znajomość języka angielskiego na poziomie B2, świadectwo, dyplom lub inny dokument potwierdzający ukończenie za granicą szkoły ponadpodstawowej, w której zajęcia były prowadzone w języku angielskim, w przypadku studiów prowadzonych na ścieżce anglojęzycznej.

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie do Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Chorzowie, mogli składać dokumenty w rekrutacji letniej: w rekrutacji podstawowej w terminie od 29.03.2022 do 15.10.2022 oraz w rekrutacji uzupełniającej w terminie 16.10.2022 do 31.10.2022.

W Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu prowadzona jest także rekrutacja zimowa na semestr letni. W trwającym roku akademickim przebiega ona w następujących terminach: rekrutacja podstawowa od 01.12. 2022 do 11.03.2023, zaś rekrutacja uzupełniająca od 12.03.2023 do 20.03.2023.

Kandydat, który spełnia wszelkie wymogi formalne, w chwili ich spełnienia zostaje przyjęty na studia w drodze wpisu na listę studentów. Po złożeniu wszystkich dokumentów, z kandydatem zostaje podpisana umowa o świadczenie usług edukacyjnych.

Umowa określa m.in. obowiązki stron, opłaty za studia, rezygnacje ze studiów. Na etapie rekrutacji, przed podpisaniem umowy kandydat ma obowiązek zapoznać się z Zasadami rekrutacji, Regulaminem studiów, Regulaminem opłat, co potwierdza podpisem składając oświadczenie, że zna ich treść.

Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu daje studentom możliwość studiowania jednocześnie na drugim kierunku studiów. Kandydaci mogą wówczas skorzystać z promocji, która polega na obniżeniu czesnego w pierwszym roku studiowania o 50% czesnego standardowego zawartego w obowiązującej

studenta umowie o świadczenie usług edukacyjnych w stosunku do opłat przewidzianych do drugiego kierunku studiów.

Kandydatom ubiegającym się o przyjęcie na studia I stopnia oraz jednolite studia magisterskie, którzy są: absolwentami szkół ponadpodstawowych i osiągnęli wysokie wyniki w nauce w szkole ponadpodstawowej, finalistami olimpiad szczebla krajowego lub okręgowego zgodnie z listą olimpiad ustaloną przez rektora Wyższa Szkoła Bankowa oferuje darmowe studia w pierwszym semestrze studiów. W drugim semestrze studiów ww. studentom przysługuje prawo ubiegania się o obniżenie czesnego nawet do 100 % w oparciu o wysokie wyniki w nauce na I semestrze studiów, zakres obniżeń czesnego oraz średnią za wyniki w nauce ustala dziekan Wydziału.

Kwestię zasad, warunków i trybu uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, a także zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów, reguluje zarządzenie nr 19/2021 dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 25 czerwca 2021 roku w sprawie potwierdzania efektów uczenia się na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu **(załącznik dodatkowy nr 8)**. Zastąpiło ono wcześniej obowiązujące zarządzenie dziekana z 2020 roku i uszczegóławia zapisy Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu, przyjętego Uchwałą nr 84/2021 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 11 maja 2021 roku w sprawie aktualizacji regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu **(załącznik dodatkowy nr 9)**. Wspomniane akty określają szczegółowo procedurę, niezbędne dokumenty oraz wymagania stawiane zarówno aktualnie studiującym na innych uczelniach, jak i byłym studentom, którzy chcieliby podjąć lub kontynuować kształcenie na Wydziale Zamiejscowym na wyższym niż I semestrze, a także studentom chcącym uzyskać zaliczenie efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania. Etap przygotowywania pracy dyplomowej. Prace dyplomowe na studiach I i II stopnia powstają w ramach prowadzonego przez promotora seminarium dyplomowego, a następnie oceniane są przez promotora i recenzenta zgodnie z zasadami zawartymi w stosownym zarządzeniu dziekana³ **(załącznik dodatkowy nr 10 i 11)**. Studentów podczas pisania prac licencjackich oraz magisterskich obowiązują **wytyczne pisania prac dyplomowych**⁴ **(załącznik dodatkowy nr 12)**, które określają ogólne koncepcyjne i redakcyjne zasady przygotowywania pracy. **Ponadto prace dyplomowe podlegają kontroli Komisji ds. jakości i prac dyplomowych na zasadach określonych w zarządzeniu dziekana**⁵ **(załącznik dodatkowy nr 13)**.

Przedmiot **seminarium dyplomowe** realizowany jest zgodnie z programem na trzech ostatnich semestrach. Studenci dokonują wyboru promotora pod koniec semestru poprzedzającego pierwszy semestr realizacji seminarium spośród wykazu osób dostępnych na danym kierunku studiów (które dobierane są corocznie z uwzględnieniem dorobku naukowego i praktycznego w danym obszarze oraz jakości dotychczasowej realizacji funkcji promotora). Aby umożliwić studentom dokonanie jak najbardziej korzystnego wyboru, Dziekanat publikuje *informator o promotorach*. Dokument ten jest uaktualniany do końca grudnia danego roku, a od stycznia udostępniany studentom w formie elektronicznej (Extranet studencki) oraz papierowej (Dziekanat i Biblioteka). W trakcie trwania

³ Dla studentów rozpoczynających seminarium dyplomowe od roku akademickiego 2021/22: zarządzenie nr 16/2021 **(załącznik dodatkowy nr 10)** dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 17.06.2021 r. w sprawie pisania, oceniania i obrony prac dyplomowych, projektowych i magisterskich na WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu oraz zarządzenie nr 18/2022 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 19.09.2022 w sprawie pisania projektowych prac dyplomowych na WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu **(Załącznik dodatkowy nr 11)**.

⁴ Dla studentów rozpoczynających seminarium dyplomowe od roku akademickiego 2021/22: zarządzenie nr 17/2021 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 17.06.2021 r. w sprawie wytycznych do pisania prac dyplomowych **(załącznik dodatkowy nr 12)**.

⁵ Zarządzenie dziekana nr 10/2022 z dnia 25.04.2022 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Regulaminie Komisji ds. jakości prac dyplomowych i recenzji na studiach I i II stopnia na WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu **(załącznik dodatkowy nr 13)**.

seminarium dyplomowego student w uzasadnionych przypadkach może złożyć podanie do dziekana o zmianę promotora. Podanie takie powinno być zaopiniowane zarówno przez dotychczasowego promotora, jak i osobę mającą docelowo pełnić ową funkcję.

Praca dyplomowa realizowana może być w formie:

- **zespołowego projektu dyplomowego:** domyślna na studiach I stopnia.

Studenci studiów I stopnia (studia licencjackie) w ramach pracy dyplomowej przygotowują tzw. zespołowy projekt dyplomowy. Grupa projektowa liczy 2 lub 3 osoby, projekt może być pisany także samodzielnie (decyzję podejmuje promotor). Seminarium dyplomowe kończy się w poszczególnych semestrach indywidualną oceną każdego studenta, uwzględniającą jego pracę w ramach zespołu projektowego, a w szczególności: terminowość realizacji powierzonych zadań z harmonogramu zadań, obecność i aktywność na spotkaniach grup projektowych z promotorem, wkład pracy i zaangażowanie, odpowiedzialność i etykę pracy studenta. W zależności od liczby uczestników projektu dyplomowego obowiązuje określona zalecana liczba stron pracy dyplomowej. W celu możliwości pełnej weryfikacji efektów uczenia przez poszczególnych członków zespołu określone są zarówno zasady podziału zadań między członków zespołu (konieczność realizacji kluczowych etapów pracy przez każdą osobę), jak i dokumentowania wkładu własnego w ramach sprawozdania/harmonogramu stanowiącego załącznik do pracy dyplomowej.

Warunkiem zaliczenia poszczególnych semestrów jest zrealizowanie wymaganych na danym etapie czynności badawczych, warunkiem zaliczenia ostatniego semestru seminarium jest złożenie gotowej pracy (tabela poniżej).

Warunki zaliczenia semestrów seminarium

Semestr realizacji seminarium	Minimalny zakres zadań do realizacji w celu uzyskania zaliczenia w danym semestrze
PIERWSZY	- określenie tematu pracy, celów oraz problemu badawczego
	- przygotowanie wstępnego zestawienia bibliograficznego z zakresu przyjętej tematyki badań własnych
	- opracowanie struktury pracy (opis zawartości rozdziałów – spis treści) i najważniejszych tez pracy
DRUGI	- opracowanie planu badań, zgodnie z wybraną orientacją metodologiczną
	- dokonanie konceptualizacji instrumentów badawczych (metod, technik, narzędzi)
	- przedstawienie co najmniej jednego rozdziału pracy
TRZECI	- opracowanie i złożenie w terminie gotowej pracy

Dobierając obszar badawczy pracy uwzględniane są następujące aspekty: adekwatność tematyki do kierunku studiów i praktyczny wymiar zagadnienia; zbieżność zainteresowań badawczych studentów i promotora; konieczności zachowania ostrożności związanej z obszarem informacji niejawnych lub wrażliwych (wszystkie zawarte w pracy informacje muszą mieć charakter jawny).

Powstała praca dyplomowa podlega analizie w ramach ogólnopolskiego Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. **Dopuszczone do obrony mogą być jedynie prace, w których nie zostały przekroczone wartości podobieństw** wskazane w stosownym zarządzeniu Rektora⁶ (**załącznik dodatkowy nr 14**): poziom zapożyczeń dla wyniku ogólnego nie może być większy niż 50% dla fraz

⁶ Zarządzenie nr 27/2021 rektora WSB w Poznaniu z 19.10.2021 roku w sprawie wprowadzenia procedury antyplagiatowej w WSB w Poznaniu (**załącznik dodatkowy nr 14**).

zawierających 5 i więcej wyrazów, a także nie może być większy niż 10% dla fraz zawierających 20 i więcej wyrazów. Do obrony może być dopuszczona praca, gdy poziom zapożyczeń jest wyższy i wynosi powyżej 50% dla fraz zawierających 5 i więcej wyrazów lub powyżej 10%, lecz nie więcej niż 35% dla fraz zawierających 20 i więcej wyrazów, jednak wyłącznie w przypadku uzasadnienia przez promotora w raporcie zgody na dopuszczenie do obrony.

Etap oceny jakości pracy. Począwszy od roku 2020 procedura obiegu dokumentów w ramach obrony prac dyplomowych/egzaminu dyplomowego realizowana jest wyłącznie w ramach **Elektronicznego Systemu Obron (ESO)** - dostępnego dla studentów z poziomu Extranetu, a dla promotora i recenzenta z poziomu Intranetu. Po umieszczeniu pracy w systemie przez autorów następuje jej weryfikacja w ramach **Jednolitego Systemu Antyplagiatoowego**. Dopuszczona do dalszego procedowania praca jest oceniana przez promotora i recenzenta, co realizowane jest zgodnie z zasadami przyjętymi w stosownym zarządzeniu dziekana⁷(**załącznik dodatkowy nr 10**) w oparciu o tzw. rubricy. **W przypadku studiów I stopnia ocenie podlega 9 kryteriów szczegółowych** („problem badawczy i cel projektu”; „uzasadnienie wyboru tematu”; „metodyka, w tym metody, techniki i narzędzia badawcze”; „źródła”; „analiza wyników badań”; „efekty realizacji projektu”; „wnioski”; „użyteczność projektu”; „wymogi formalne i poprawność językowa”). Każde kryterium ma przypisaną określoną wagę (5, 10 lub 15) i oceniane jest w skali czterostopniowej („nie spełnia wymagań”, „częściowo spełnia wymagania”; „spełnia wymagania”; „wzorowo spełnia wymagania”). Promotor i recenzent zobowiązani są również w ramach **ESO** do wpisania oceny opisowej w polu „dodatkowe uwagi”. Warunkiem dla oceny pozytywnej jest uzyskanie minimum 50% punktów oraz przynajmniej „częściowe spełnianie wymagań” w ramach każdego kryterium. Zróżnicowanie oceny pozytywnej jest proporcjonalne do liczby uzyskanych punktów. **W przypadku pracy zespołowej na studiach I stopnia promotor oprócz ogólnej oceny pracy ma możliwość zróżnicowania oceny dla poszczególnych członków zespołu adekwatnie do ich faktycznego (wykazanego w harmonogramie projektu) wkładu (maksymalnie o jeden stopień)**. Podkreślić należy, że recenzent w trakcie swojej recenzji nie ma podglądu oceny dokonanej przez promotora, co gwarantuje niezależność procesu. W przypadku wystawienia przez recenzenta oceny niedostatecznej praca kierowana jest do drugiej recenzji, która ma charakter wiążący.

Etap obrony. Obrona projektu odbywa się podczas egzaminu dyplomowego obejmującego w przypadku studiów I stopnia:

- prezentację projektu (w formie multimedialnej; nie powinna przekraczać łącznie 20 minut, przy czym części prezentowane przez poszczególnych członków zespołu powinny być porównywalne czasowo i zakresowo);
- odpowiedź na dwa pytania komisji egzaminacyjnej z zakresu pracy projektowej;
- odpowiedzi na dwa pytania z zakresu egzaminu kierunkowego (losowane spośród dostępnego dla studentów w Extranecie wykazu 50 zagadnień).

Egzamin przeprowadza powoływana przez dziekana **komisja**, w której skład wchodzi promotor, recenzent oraz przewodniczący (którym najczęściej jest jeden z prodziekanów). Podczas egzaminu każdy student oceniany jest indywidualnie według określonych kryteriów (rubriców) wynikających z zarządzenia dziekana⁸(**załącznik dodatkowy nr 10**). W przypadku studiów I stopnia **kryteria oceny obrony projektu** obejmują 4 pozycje („prezentacja efektów projektu”; „komunikacja”; „wiedza kierunkowa”; „odpowiedź na pytanie z zakresu pracy projektowej”) oraz 2 pozycje w ramach oceny egzaminu kierunkowego („wiedza kierunkowa”; „komunikacja”). Każde kryterium ma przypisaną

⁷ Zarządzenie nr 16/2021 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 17.06.2021 r. w sprawie pisania, oceniania i obrony prac dyplomowych, projektowych i magisterskich na WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu (**załącznik dodatkowy nr 10**).

⁸ Zarządzenie nr 16/2021 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 17.06.2021 r. w sprawie pisania, oceniania i obrony prac dyplomowych, projektowych i magisterskich na WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu (**zarządzenie dodatkowe nr 10**).

określoną wagę i oceniane jest w skali czterostopniowej („nie spełnia wymagań”, „częściowo spełnia wymagania”; „spełnia wymagania”; „wzorowo spełnia wymagania”). Warunkiem dla końcowej oceny pozytywnej jest uzyskanie minimum 50% punktów oraz przynajmniej „częściowe spełnianie wymagań” w ramach każdego kryterium. Zróżnicowanie oceny pozytywnej jest proporcjonalne do liczby uzyskanych punktów.

Zgodnie z regulaminem studiów, student, który uzyskał z egzaminu dyplomowego ocenę niedostateczną ma możliwość podejścia do egzaminu poprawkowego nie wcześniej niż przed upływem jednego miesiąca i nie później niż po upływie trzech miesięcy od daty pierwszego egzaminu.

Do 2020 r. zgodnie z obowiązującym prawem wszystkie egzaminy dyplomowe/obrony dyplomowe odbywały się w siedzibie Uczelni. W związku z późniejszą sytuacją pandemiczną opracowana została procedura realizacji obron zdalnych (tzw. e-obrony) z wykorzystaniem platformy do wideokonferencji najpierw Zoom, a obecnie MS Teams⁹ (załącznik dodatkowy nr 15). Procedura ta nie zmienia merytorycznego zakresu/przebiegu obrony i egzaminu dyplomowego, a jedynie zastępuje bezpośrednią formę kontaktu jej zdalnymi odpowiednikami, opierając się na możliwościach płynących z wcześniej wdrożonego Elektronicznego Systemu Obron oraz komunikatora **MS Teams**. Procedura ta z powodzeniem stosowana była w trakcie obron realizowanych w latach 2020-2022 w tych okresach, w których istniały przeciwwskazania do realizacji obron tradycyjnych.

Wraz z częściowym poluzowaniem obostrzeń pandemicznych i przy zachowaniu środków bezpieczeństwa powrócono do przeprowadzenia egzaminów dyplomowych w siedzibie Uczelni.

Poniżej przedstawiono tematykę niektórych, przykładowych prac dyplomowych na kierunku turystyka i rekreacja:

- Opis i ocena walorów turystycznych i rekreacyjnych miasta Mysłowice,
- Olej kokosowy w żywieniu człowieka - zdrowy trend czy szkodliwa moda?,
- Wykorzystywanie sprzętu w zakładach gastronomicznych,
- Ocena atrakcyjności spływów kajakowych jako forma rekreacji w województwie śląskim,
- Ocena wydarzenia turystyki kulturowej na przykładzie 56 Tygodnia Kultury Beskidzkiej w Wiśle,
- Opis i ocena walorów turystycznych i rekreacyjnych miasta Gliwice,
- Zachowania suplementacyjne kobiet oraz mężczyzn uprawiających trening siłowy,
- Ocena turystyki śmierci (tanatoturystyki) w Subregionie Centralnym Górnego Śląska na przykładzie wybranych obiektów,
- Opis i ocena atrakcji turystycznych i rekreacyjnych Wodzisławia Śląskiego,
- Śląskie Produkty Regionalne,
- Wpływ organizacji wielkich imprez sportowych na rozwój turystyki w Polsce na przykładzie Euro 2012,
- Ocena funkcjonowania Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sosnowcu na rzecz sportu i rekreacji miasta.

Monitorowanie i ocena postępów studentów. Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu funkcjonuje system monitorowania i oceny postępów studentów. Obejmuje on działania zarówno w obszarze organizacji i zarządzania, jak również w obszarze dydaktyki.

W obszarze organizacji i zarządzania polityka dotycząca tego obszaru obejmuje szeroki zakres działań, podejmowanych na podstawie zebranych informacji. Są to takie działania, jak:

1. Kontrola wskaźnika retencji:

- comiesięczny raport retencji,
- comiesięczna analiza stanu studentów,
- semestralna analiza wskaźnika retencji TEB Akademia,

⁹ Zarządzenie nr 23/2022 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 17.10.2022 w sprawie wprowadzenia egzaminu dyplomowego w formie zdalnej w sesji przedłużonej semestru zimowego oraz w semestrze letnim w roku akademickim 2022/23 (zarządzenie dodatkowe nr 15).

- analiza skreśleń wg danych z systemu KS,
- analiza rezygnacji na podstawie ankiet osób rezygnujących ze studiów,
- analiza ocen niedostatecznych i bardzo dobrych,
- analiza semestralna ocen dydaktyków oraz uwag/ opinii studentów,
- analiza BAM,
- analiza opinii Menedżera Kierunku,
- analiza ocen z hospitacji,
- analiza ocen z obserwacji metodycznej.

2. Analiza programów naprawczych menedżerów kierunku:

- menedżerowie kierunków są zobowiązani do przedstawienia analizy retencji, w których wskazują analogiczne ww. przyczyny rezygnacji studentów ze studiów
- menedżerowie kierunków uświadomiłi są na nin. kwestię stanowiącą jeden z kluczowych wskaźników zarządczych uczelni, są zobowiązani do monitorowania wskaźnika i prowadzenia działań mających na celu realizację założeń, celów retencyjnych

3. Komunikacyjne działania prorotencyjne:

1) Rozwiązania proceduralne, w tym:

- analiza terminów składania prac dyplomowych,
- sesja ciągła,
- system nauczania modułowego,
- przepisanie ocen z zaliczeń/egzaminów przedmiotów zaliczonych w niezamkniętym semestrze (po powtarzaniu),
- przeniesienie części uprawnień decyzyjnych na pracownika Dziekanatu; wprowadzenie podań uniwersalnych,
- rozmowa prodziekana/kierownika Dziekanatu ze studentem zgłaszającym chęć rezygnacji ze studiów.

2) System komunikacji – budowa relacji, w tym m.in.:

- stała komunikacja ze studentami poprzez zajęcia, dyżury, Radę Samorządu Studenckiego,
- ścisła współpraca RSS z Działem Marketingu, władzami Uczelni, menedżerem kierunku,
- wykorzystanie portali społecznościowych,
- cykliczne kampanie informacyjne, np.: „Tydzień „zerowy””,
- opiekun roku dostępny pod wskazanym numerem telefonu – pracownik Dziekanatu,
- kontakt telefoniczny pracownika Dziekanatu ze studentem w sytuacjach szczególnych,
- uwrażliwienie pracowników działów obsługowych na negatywne sygnały,
- SMS – jako kolejny kanał komunikacji.

3) Pozostałe działania, takie jak np.:

- podkreślanie wagi retencji na spotkaniach z menedżerami kierunków, zebrań zakładów itd., zachęcanie wykładowców do podejmowania działań prorotencyjnych na pierwszym roku: np. przygotowanie studentów do egzaminów i zaliczeń poprzez realizację zadań zbliżonych do egzaminacyjnych, przesyłanie i udostępnianie dodatkowych materiałów studentom na platformie Moodle, uprzączynianie kształcenia,
- system Extranet – jako główny komunikator, w tym jako pierwszy kanał informacji o wszczęciu procedury skreślenia,
- regularne spotkania z pierwszym rokiem w sprawach: wyboru starostów, procedur, Regulaminu Studiów,
- płatne staże dla studentów,
- aktywizacja organizacji studenckich oraz życia studenckiego.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, w tym dobór metod i sposoby dokumentowania. Monitorowanie i ocena postępów studentów w obszarze dydaktyki realizowana jest przez nauczycieli akademickich i obejmuje szeroki zakres działań, przede wszystkim polegających na weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przez poszczególnych studentów. Proces ten rozumiany jest jako potwierdzenie przy użyciu zdefiniowanych narzędzi i kryteriów, że zostały przez studenta spełnione wyspecyfikowane wymagania określone dla postawionego zadania.

Wdrożony na WZ w **Chorzowie system weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów uczenia się** pozwala z jednej strony na kontrolowanie jakości i skuteczności realizowanego procesu kształcenia, a z drugiej dostarcza studentom rzetelnej informacji na temat celów i oczekiwań stawianych im w związku z podjęciem studiów na danym kierunku oraz osiąganych przez nich wyników. Pomiar efektów uczenia się ukierunkowany jest również na budowanie u wykładowców i studentów świadomości współodpowiedzialności za przebieg procesu dydaktycznego oraz osiąganych w tym kontekście rezultatów. Z kolei wnioski płynące z weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów uczenia się służą systematycznemu i ustawicznemu modyfikowaniu oraz optymalizowaniu programów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów i przedmiotów nauczania oraz projektowaniu działań wspierających i naprawczych ukierunkowanych na wzmocnienie dydaktyki na WZ w Chorzowie. Zakres i poziom osiągania efektów przedmiotowych jest istotną częścią projektowanego systemu wsparcia i certyfikacji kadry dydaktycznej oraz podstawową kwestią dyskutowaną z wykładowcami po hospitacjach ich zajęć, jak też w trakcie indywidualnych konsultacji i zespołowych szkoleń metodycznych.

Pomiaru kluczowego obszaru efektów uczenia się na WZ w Chorzowie dokonuje się na przedmiotach kształcenia. Weryfikacja osiągniętych przez studenta efektów uczenia się w kontekście przedmiotu odbywa się w sposób bezpośredni – poprzez właściwie dobrane narzędzia pomiaru dydaktycznego (takie jak: egzamin pisemny bądź ustny, kolokwium, praca pisemna w formie projektu, testy i quizy na platformie Moodle), aktywność na zajęciach, pracę zespołową oraz w sposób pośredni – poprzez ankiety oceny zajęć dydaktycznych wypełniane przez studentów, jak również hospitacje realizowane przez metodyka oraz rozmowy indywidualne i konsultacje z przedstawicielami samorządu studenckiego.

Bezpośredni pomiar efektów uczenia się:

- **Każdy przedmiot został opisany na kartach przedmiotów pod kątem efektów uczenia się, treści programowych, w ramach których osiągany jest dany efekt, metod pracy dydaktycznej oraz sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów poszczególnych efektów uczenia się.**
- Osiągane efekty uczenia się w zakresie wiedzy zwykle weryfikowane są poprzez egzaminy, kolokwia, quizy i testy (także tzw. selftesty dostępne na platformie Moodle). W zależności od specyfiki przedmiotu oraz preferencji prowadzącego, egzaminy realizowane są zarówno w formie ustnej, jak i pisemnej z pytaniami otwartymi lub zamkniętymi.
- Umiejętności zazwyczaj weryfikowane są poprzez projekty i ocenę aktywności na zajęciach, która rozumiana jest jako ocena efektów pracy studenta na zajęciach ćwiczeniowych i laboratoryjnych.
- Osiąganie przez studenta efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych odbywa się najczęściej poprzez ocenę aktywności na zajęciach i ocenę pracy nad projektem oraz ocenę prezentacji wyników projektu.

W ramach każdego z narzędzi nauczyciel akademicki ustala kryteria i sposób oceny czy dany efekt został osiągnięty przez studenta.

Przykładowo, poznawanie funkcjonalności i uczenie się praktycznego wykorzystania oprogramowania przydatnego w pracy w obszarze turystyki i rekreacji podczas zajęć odbywa się w formie indywidualnej, jak i grupowej, kiedy to studenci mają możliwość wymiany informacji

i wspólnego rozwiązywania sytuacji problemowych. Poniżej przedstawiono kilka przykładów ilustrujących różnorodność tego procesu, w zależności od specyfiki przedmiotu nauczania.

- W ramach przedmiotu **podstawy zarządzania** studenci pracują metodą projektu, ich zadanie polega na opracowaniu biznesplanu.
- W ramach przedmiotu **współczesne problemy w turystyce** studenci pracują w grupach, a ich zadaniem jest opracowanie projektu, np. wykonanie mapy zagrożeń, omówienie zagrożeń i podanie problemów wynikających z konkretnego zagrożenia dla branży turystycznej.
- Na przedmiocie **obsługa ruchu turystycznego** jednym z elementów zaliczenia jest przygotowanie studium przypadku, w którym po zaznajomieniu z normami prawnymi oraz praktycznymi rozwiązaniami obserwowanymi w wybranych biurach podróży, studenci rozwiązują konkretne przykłady, zapoznają się z etapami tworzenia produktu turystycznego, zasadami tworzenia programu imprezy turystycznej, doboru środka transportu, ustalenia terminu, ceny itd. W końcowej fazie piszą program imprezy turystycznej, następnie dokonują analizy programu imprezy;
- Z kolei w ramach przedmiotu **podstawy hotelarstwa** zaliczenie odbywa się m.in. na podstawie opracowania case study, wykonania ćwiczeń, np. wyszukania w sieci obiektów hotelarskich na świecie w kategorii (najdziwniejszy, największy, niesamowity, najpiękniejszy itp.), następnie prezentują wybrany hotel na forum grupy. Kolejne ćwiczenie to analiza SWOT (wagi przypisane poszczególnym szansom, zagrożeniom, silnym i słabym stronom, określające ich wpływ na możliwość rozwoju obiektu hotelarskiego), a ostatecznym elementem zaliczenia jest opracowanie hotelu marzeń z wykorzystaniem wiedzy zdobytej podczas zajęć.

W procesie weryfikacji efektów uczenia się mocny akcent kładziony jest na zespołową aktywność studentów w trakcie realizacji zadań problemowych i analizowania konkretnych przypadków z zakresu turystyki i rekreacji, co umożliwi nie tylko przygotowanie studentów do analizowania konkretnych zjawisk gospodarczych, ale także stwarza doskonałą okazję do doskonalenia umiejętności współpracy w grupach zadaniowych. Stwarzanie na zajęciach sytuacji, w których studenci będą kształtowali umiejętności komunikowania się w zespole i zgodnej, efektywnej pracy w grupie, jest niezwykle cenne.

Wszystkie prace studenckie, potwierdzające osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się podlegają gromadzeniu i przechowywaniu. Obowiązek ten jest regulowany przez zarządzenie nr 25/2022 dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 27 października 2022 roku w sprawie Regulaminu dotyczącego zasad gromadzenia i przechowywania prac studentów (**załącznik dodatkowy nr 16**), weryfikujących realizację efektów uczenia się, na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu.

Zgodnie z zapisami tego zarządzenia, każda praca pisemna powinna być przechowywana na Wydziale (w Dziale Jakości i Rozwoju Dydaktyki i Studium Języków Obcych) przez co najmniej 12 miesięcy. Prace zaliczeniowe i egzaminacyjne przechowywane mogą być również na platformie Moodle (w kursach poszczególnych przedmiotów).

Dokumentacja potwierdzająca odbycie praktyki zawodowej przechowywana jest w Biurze Karier i Praktyk. Praktykę zawodową zalicza dziekan, na podstawie przedstawionych dokumentów, przeanalizowanych i zaopiniowanych przez merytorycznego opiekuna praktyki z ramienia Uczelni (pod kątem osiągnięcia założonych efektów uczenia się). Do dokumentów tych należą: dziennik praktyki prowadzony przez studenta, zaświadczenie o odbyciu praktyki, które wypełnia zakładowy opiekun praktyki. Dokumenty przechowywane są w teczkach osobowych studenta w uczelnianym Biurze Karier i Praktyk.

W zależności od formy, w której jest realizowany przedmiot, kończy się on zaliczeniem bądź egzaminem lub zaliczeniem i egzaminem. Odbywają się one w ramach semestrów oraz w trakcie wyznaczonej przez dziekana sesji egzaminacyjnej, która ma charakter ciągły.

Dzięki takiej organizacji wykładowca ma możliwość ustalenia terminu egzaminu lub zaliczenia odpowiednio wcześniej, po zrealizowaniu zajęć z danego przedmiotu, natomiast studentom łatwiej

przyswoić opracowany i zrealizowany niedawno materiał. Ponadto sesja ciągła zapobiega kumulacji liczby egzaminów i zaliczeń w tym samym, krótkim czasie. Szczegółowe zasady oraz procedury oceniania studentów, a w szczególności tryb zaliczania semestrów zawiera Regulamin studiów. Obecnie

w Uczelni, zgodnie z Regulaminem Studiów, studentowi przysługuje prawo do terminów zwykłego i poprawkowego zaliczeń i egzaminów. W szczególnych przypadkach student ma prawo do ubiegania się o zaliczenie lub egzamin komisyjny. Informacja o warunkach, jakie powinien spełnić student, aby uzyskać zaliczenie przedmiotu, jest ogólnodostępna dla wszystkich studentów poprzez kursy na platformie Moodle, gdzie zamieszczone są sylabusy wszystkich przedmiotów. Ponadto informacja taka jest podana do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu.

Prace etapowe, zaliczeniowe i egzaminacyjne przyjmują formy prac projektowych, różnego rodzaju zadań, testów, sond, których celem jest osiągnięcie i weryfikacja efektów uczenia się. Prace i zadania mają walor praktyczny, często odnoszą się do konkretnego zagadnienia lub zmierną do rozwiązania konkretnego problemu.

Oto przykłady prac etapowych i zaliczeniowych/ egzaminacyjnych:

Przedmiot / forma zajęć	Praca etapowa/ zaliczeniowa/ egzaminacyjna	Weryfikowane kierunkowe efekty uczenia się
Podstawy technologii żywności w gastronomii / wykład	Egzamin – w formie testu na platformie Moodle	TiR_I_W03, TiR_I_W04, TiR_I_W09, TiR_I_U02, TiR_I_U09, TiR_I_U03, TiR_I_K02
Rynek lotniczy / ćwiczenia	Prace etapowe – zadania, projekty, studia przypadków	TiR_I_W04, TiR_I_W09, TiR_I_W12, TiR_I_W14, TiR_I_U01, TiR_I_K02
Geografia turystyczna z elementami krajoznawstwa / wykład	Prace etapowe – krótkie sondy sprawdzające wyrywkowo wiedzę Egzamin – w formie testu na Moodle (pytania otwarte)	TiR_I_W03, TiR_I_W05, TiR_I_W08, TiR_I_U02, TiR_I_U06, TiR_I_U13, TiR_I_K03

Metody weryfikacji osiąganych efektów uczenia się od początku ograniczeń związanych z pandemią weryfikowane są w taki sposób, aby były możliwe do przeprowadzenia zarówno podczas zajęć stacjonarnych, jak i zdalnych. Platforma Moodle, która wspomaga proces kształcenia na WZ w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, umożliwia zaplanowanie i przeprowadzenie w swojej przestrzeni prac etapowych oraz zaliczeniowych i egzaminacyjnych, które automatycznie archiwizowane są w zasobach tej platformy. Dobrym przykładem jest tutaj zasób "quiz", umożliwiający zbudowanie i przeprowadzenie testu, jak również zasób "zadanie" - dający możliwość przesyłania różnego rodzaju prac i zadań wykonanych przez studentów. Istotną cechą "zadania" jest chociażby możliwość komentowania i oceniania prac studenckich.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

- system monitorowania i oceny postępów studentów dbający o wspomaganie studentów zgodnie z ich indywidualnymi możliwościami i potrzebami (zarówno w aspekcie organizacyjnym, jak i dydaktycznym),
- praca zespołowa nad pracami dyplomowymi – projektowymi, co sprzyja doskonaleniu wielu kompetencji społecznych studentów, tak oczekiwanych na rynku pracy,
- sformalizowane kryteria oceny pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja prowadzi obecnie łącznie 60 osób (**szczegółowy wykaz w załączniku nr 2 pkt. 2. „Obsada zajęć dydaktycznych”**). Są to osoby o bogatym doświadczeniu nie tylko dydaktycznym i naukowym, ale także wieloletnim zawodowym/pozauczelnianym związanym z pełnieniem funkcji w różnych podmiotach ze sfery gospodarki i administracji obejmujących zakresem tematycznym kierunku studiów oraz konkretnie przypisane zajęcia dydaktyczne (co traktować należy jako element kluczowy w ramach kształcenia na kierunku o profilu praktycznym).

Połowa osób prowadzących zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja posiada tytuł magistra (50%), co wynika z faktu znacznej liczby uwzględnionych wśród wykładowców lektorów oraz tzw. praktyków, a więc osób zawodowo realizujących pozauczelniane kariery. Ponad 1/3 wykładowców posiada stopień doktora (36,7%), natomiast samodzielni pracownicy naukowci stanowią 13,3%. **Taka struktura połączenia doświadczenia zawodowego i naukowego umożliwiła w pełni realizację przyjętych dla kierunku efektów uczenia w ramach profilu praktycznego.** Nieco ponad połowa prowadzących zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja związana jest z dziedziną nauk społecznych (51,7%). Drugą grupę stanowią pracownicy (głównie lektorzy) związani z dziedziną nauk humanistycznych (25%). Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu reprezentowana jest przez 13,3% prowadzących zajęcia, a dziedzina nauk rolniczych, nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk inżynierijno-technicznych przez 3,3% każda. **Struktura taka pozwala w pełni realizować przyjęte dla kierunku turystyka i rekreacja efekty uczenia w poszczególnych obszarach tematycznych.**

Tabela nr 1 Struktura kadry dydaktycznej realizującej zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja z podziałem na dziedziny nauki i dyscypliny naukowe oraz posiadany stopień/tytuł naukowy

Dziedzina nauk	Dyscyplina naukowa	Stopień/tytuł naukowy			Łącznie
		dr hab./prof.	dr	mgr	
społecznych	ekonomia i finanse	2	5	1	8
	nauki o bezpieczeństwie			1	1
	nauki o polityce i administracji		4		4
	nauki o zarządzaniu i jakości	2	1	2	5
	nauki prawne		3	3	6
	pedagogika	1	1	3	5
	psychologia	1	1		2
humanistycznych	językoznawstwo			12	12
	literaturoznawstwo		2	1	3
medycznych i nauk o zdrowiu	nauki o kulturze fizycznej	1	4	2	7
	nauki o zdrowiu			1	1
rolniczych	technologia żywności i żywienia		1	1	2
ścisłych i przyrodniczych	nauki biologiczne	1			1
	nauki o Ziemi i środowisku			1	1
inżynierijno-technicznych	architektura i urbanistyka			1	1
	inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka			1	1
	Liczba osób:	8	22	30	60

Nauczyciele akademicki zatrudnieni w Uczelni na podstawowym miejscu pracy prowadzą na kierunku turystyka i rekreacja łącznie 2031 godzin dydaktycznych, co stanowi 85% łącznej liczby godzin zajęć dydaktycznych określonych w programie studiów. Spełniony jest zatem ustawowy wymóg w tym zakresie.

Tabela 2 Zestawienie przedmiotów prowadzonych przez nauczycieli akademickich, którym zaplanowano prowadzenie zajęć dydaktycznych

Lp.	Nazwa przedmiotu z określeniem rodzaju zajęć	Wymiar godzin przedmiotu zgodnie z programem studiów	Imię i nazwisko oraz stopień nauczyciela akademickiego realizującego zajęcia
PRZEDMIOTY PODSTAWOWE I KIERUNKOWE:			
1.	Język obcy (Ćw)	360h	dr Jarosław Szostak
2.	Podstawy psychologii (W)	15h	prof. dr hab. Yuri Karandashev
3.	Komunikacja w turystyce (Ćw)	15h	mgr Krystyna Szczęsny
4.	Ochrona własności intelektualnej (W)	10h	dr Aleksandra Hadzik
5.	Podstawy technologii informacyjnej i aplikacji biurowych (W)	15h	dr Łukasz Makowski
6.	Zarys historii architektury i sztuki (W)	20h	UCP
7.	Fizjologia człowieka (W)	30h	UCP
8.	Ekologia i ochrona środowiska (W/Ćw)	30h	UCP
9.	Podstawy ekonomii (W)	20h	dr Krzysztof Koj
10.	Podstawy zarządzania (W)	15h	dr Józef Haber
11.	Podstawy zarządzania (Ćw)	15h	UCP
12.	Podstawy prawa (W)	15h	dr Iwona Małajny
13.	Podstawy prawa (Ćw)	15h	dr Iwona Małajny
14.	Podstawy turystyki (W)	20h	dr Mateusz Ziemba
15.	Podstawy turystyki (Ćw)	15h	mgr Krystyna Szczęsny
16.	Podstawy rekreacji (W)	15h	dr Mateusz Ziemba
17.	Podstawy rekreacji (Ćw)	15h	dr Mateusz Ziemba
18.	Podstawy żywienia w turystyce i rekreacji	15h	UCP
19.	Geografia turystyczna z elementami krajoznawstwa (W/Ćw)	45h	UCP
20.	Współczesne problemy w turystyce (Ćw)	30h	mgr Krystyna Szczęsny
21.	Obsługa ruchu turystycznego (W)	15h	dr Michał Dudek
22.	Obsługa ruchu turystycznego (Ćw)	30h	mgr Krystyna Szczęsny
23.	Ekonomika turystyki i rekreacji (W)	20h	UCP
24.	Pierwsza pomoc przedmedyczna (Ćw)	15h	UCP
25.	Organizacja czasu wolnego (W)	30h	UCP
26.	Podstawy hotelarstwa (W)	15h	dr Michał Dudek
27.	Podstawy hotelarstwa (Ćw)	15h	mgr Krystyna Szczęsny
28.	Metodyka pracy projektowej (W)	45h	mgr Iwona Łukasiewicz
29.	Wprowadzenie do pracy dyplomowej (W)	10h	dr Beata Gdak-Hanak
30.	Wyzwania rynku pracy (Ćw)	10h	dr Beata Gdak-Hanak
31.	Przedmiot kierunkowy w języku obcym (W)	26h	dr Michał Dudek
32.	Wychowanie fizyczne (Ćw)	60h	mgr Andrzej Franik
33.	BHP (W)	4h	UCP
PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE:			
34.	Praktyka zawodowa (Ćw)	960h	dr Michał Dudek
35.	Seminarium dyplomowe (Ćw)	75h	dr Mateusz Ziemba
Specjalność: Turystyka międzynarodowa			
36.	Regiony turystyczne świata (Ćw)	30h	dr Mateusz Ziemba

37.	Międzynarodowe rynki turystyczne (W)	15h	UCP
38.	Międzynarodowe rynki turystyczne (Ćw)	30h	mgr Krystyna Szczęsny
39.	Marketing usług turystycznych (W)	15h	UCP
40.	Marketing usług turystycznych (Ćw)	15h	mgr Krystyna Szczęsny
41.	Finanse w turystyce międzynarodowej (W)	30h	dr Maciej Banasik
42.	Atrakcyjność turystyczna wybranych krajów Europy (W)	15h	UCP
43.	Atrakcyjność turystyczna wybranych krajów Europy (Ćw)	30h	dr Mateusz Ziemba
44.	Systemy informacji i rezerwacji w turystyce (Ćw)	30h	UCP
45.	Produkty turystyki międzynarodowej (Ćw)	30h	mgr Krystyna Szczęsny
46.	Gra biznesowa TiR	30h	dr Łukasz Makowski

Tabela 3 Udział pracowników etatowych w realizacji zajęć na kierunku turystyka i rekreacja

Liczba godzin zajęć określona w programie studiów dla danego kierunku, poziomu i profilu ¹⁰	Łączny wymiar zajęć prowadzony przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy	Procentowy udział zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni w stosunku do łącznej liczby godzin zajęć określonych w programie studiów
2400h	2031h	85%

Niemal wszyscy pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja mają bogate doświadczenie związane z pozauczelnianą aktywnością zawodową w postaci zatrudnienia w sferze gospodarki, prowadzenia działalności doradczej/ekspertskiej i instytucjach administracji publicznej, a także realizacji zadań trenerskich **(zgodnie z charakterystyką kadry – załącznik nr 2 pkt. 4)**. Zdobyte w ten sposób umiejętności wykorzystywane są przez pracowników bezpośrednio w realizowanych zajęciach dydaktycznych, które dobierane są pod tym kątem. **Wśród reprezentatywnych przykładów pozaakademickiego doświadczenia zawodowego** wskazać należy zwłaszcza:

- Pełnienie funkcji w podmiotach gospodarczych związanych z turystyką i rekreacją:** mgr Anna Chwałko (dyrektor Hotelu Best Western Mariacki w Katowicach); dr Michał Dudek (były manager w Hotelu Centuria Wellness and Spa); mgr Magdalena Janik (Team Leader Pax w Ls Airport Services [dział obsługi pasażerskiej MPL Katowice-Pyrzowice]); mgr Grzegorz Sówka (przewodnik turystyczny [licencje: Przewodnik beskidzki klasy III, Przewodnik terenowy po województwie śląskim]); mgr Krystyna Szczęsny (manager ds. marketingu i tworzenia produktu turystycznego w BP Eassytours); dr Sylwia Szopa-Wiśnios (specjalista ds. turystyki w salonie firmowym „ITAKA”); mgr Bogumiła Urban (były dyrektor ds. analiz, marketingu i rozwoju Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice); mgr Joanna Wardęga (prowadzenie Gabinetu Dietetycznego); dr Mateusz Ziemba (właściciel Tramontana MZ);
- Pełnienie funkcji w organizacjach branżowych:** dr hab. Krzysztof Sas-Nowosielski (wspinaczka skalna); mgr Andrzej Franik (Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe), dr Józef Haber, prof. WSB (członek Korespondent Zagraniczny Academie de Geopolitique Paris), dr Alicja Bartuś (członek Zarządu Fundacji Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu, członek Komitetu Ogrodu Sprawiedliwych w Warszawie, były członek Zespołu Opiniodawczego ds. Nauczania o Holokauście przy MEN); dr hab. Jacek Ruszkowski (członek

¹⁰ W przypadku prowadzenia studiów zarówno w formie stacjonarnej jak i niestacjonarnej podstawą do obliczenia % udziału zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jest program studiów (plan) przewidywany dla formy stacjonarnej

Zarządu Śląskiej Izby Turystyki w Katowicach; członek Polskiego Towarzystwa Geograficznego, TNOiK, PTTK); dr Anna Stolecka-Warzecha (redaktor naczelna Food Science – Scientific Dietetic Journal);

3. **Pełnienie funkcji w strukturach administracji publicznej i instytucjach państwowych:** mgr Wojciech Biela (kierownik Oddziału Dyspozytorskiej Medycznej w Gliwicach, były Wojewódzki Koordynator Ratownictwa Medycznego), dr Józef Haber, prof. WSB (były członek Rady Konsultacyjnej przy Ministrze Spraw Zagranicznych RP; były przedstawiciel Rządu RP w Prezydium Rady Fundacji Polsko-Niemieckie Pojednanie), dr Aleksandra Hadzik (prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego), dr hab. Wiesław Sikorski (były dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Głuchołazach), mgr Grzegorz Sówka (były egzaminator zawodowy z turystyki wiejskiej w OKE Jaworzno);
4. **Pełnienie funkcji trenerskich w ramach dyscyplin sportowych:** dr hab. Krzysztof Sas-Nowosielski (wspinaczka skalna), mgr Andrzej Franik (koszykówka), dr Artur Magiera (wspinaczka sportowa); dr Grzegorz Mikrut (kolarstwo górskie), mgr Marcin Waniczek (piłka nożna); dr Mateusz Ziemba (narciarstwo zjazdowe, windsurfing).

Znaczna część kadry posiada wieloletnie i wielowątkowe doświadczenie dydaktyczne nie tylko w ramach WZ w Chorzowie, ale również innych uczelni publicznych (w szczególności Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Uniwersytet Śląski w Katowicach) i niepublicznych - w tym w uczelniach zagranicznych: np. dr Józef Haber, prof. WSB [Visiting Professor w Ukrainian Academy of Banking (Sumy, Ukraina) i University of Banking (Kijów-Lwów, Ukraina)]; prof. dr hab. Yuri Karandashev [Białoruski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny (Minsk, Białoruś)]; dr Krzysztof Koj [adiunkt we Franklin University (Columbus, Ohio, USA), Visiting Professor w Modern College of Business and Science (Maskat, Oman)]. Fakt ten umożliwia wymianę doświadczeń dydaktycznych, a w szczególności tzw. dobrych praktyk między ośrodkami w celu podnoszenia jakości kształcenia.

Pomimo praktycznego (a nie akademickiego) profilu realizowanego kształcenia pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja włączają się w działania naukowo-badawcze realizowane na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie. Efektem są **udziały konferencyjne i publikacje naukowe (zgodnie z charakterystyką kadry – załącznik nr 2 pkt. 4)**. W szczególności wskazać należy na dorobek naukowy dr Alicji Bartuś; dr. Andrzeja Cichego; dr. Józefa Habera, prof. WSB; dr. Łukasza Makowskiego, prof. WSB; dr. hab. Krzysztofa Sas-Nowosielskiego; dr hab. Anny Skórskiej; dr Anny Stoleckiej-Warzechy; dr. Mateusza Ziemby. Działania te przenoszone są także na poziom prowadzonych zajęć dydaktycznych, w ramach których pracownicy opierać mogą się na własnych rezultatach badawczych oraz wykorzystywać własne publikacje w wykazie literatury przedmiotu. Podkreślić należy również, że studenci kierunku turystyka i rekreacja mają dostęp do gromadzonych w bibliotece wydziałowej prac naukowych pracowników wydziału, mogą brać także udział wraz z kadrą w organizowanych konferencjach i seminariach naukowych.

Sukcesywnie realizowana polityka kadrowa w ramach Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie - odwołując się do wniosków płynących z Wydziałowego Seminarium Metodycznego „Edukacja: nowoczesność, praktyczność, akademickość” (Chorzów 21.09.2015) zakłada, że nowoczesna dydaktyka realizowana powinna być przez kadrę, która umiejętnie łączy trzy komplementarne role zawodowe: naukowiec (prowadzenie badań), dydaktyk (kształcenie studentów) i przedsiębiorca/menedżer (generowanie zysków). Ról naukowca i dydaktyka nie można zatem traktować autotelicznie i autarkicznie – należy je bezpośrednio powiązać z rolą przedsiębiorcy/menedżera zgodnie z następującą formułą wdrażaną w ramach Uczelni:

– naukowiec prowadzi działalność badawczo-naukową, której efekty z jednej strony przekazywane są bezpośrednio studentom w trakcie procesu kształcenia (w ramach tradycyjnych związków); z drugiej

powinny podlegać one komercjalizacji, a więc być przenoszone na rynek w celu wygenerowania zysku (jako wymóg rynkowego podejścia do nauki);

- dydaktyk zajmuje się nauczaniem studentów, przekazując im z jednej strony wiedzę będącą wynikiem m.in. badań własnych (w ramach tradycyjnych związków), z drugiej musi obsługiwać studentów (klientów) w taki sposób, aby było ich jak najwięcej i byli skłonni zapłacić za świadczone usługi (jako wymóg rynkowego podejścia do dydaktyki);
- w efekcie przedsiębiorca/menedżer ukierunkowany na generowanie zysku (dla siebie i jednostki macierzystej) stanowi zatem niezbędny komponent owych dwóch pierwotnych ról, umożliwiając im tym samym dostosowanie się do zmieniających się wymogów rynku naukowego i dydaktycznego.

W celu zachęcania, wspierania i nadzorowania kadry w realizacji powyższych ról oraz w indywidualnym rozwoju zawodowym i naukowym w ramach WSB w Poznaniu istnieje **dualna struktura przyporządkowania organizacyjnego kadry akademickiej:**

– Komórkami organizacyjnymi Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie, powstałymi w celu realizacji zadań dydaktycznych¹¹ (**załącznik dodatkowy nr 17**), są **wydziałowe zakłady dydaktyczne**, które przypisane są do poszczególnych kierunków studiów (obecnie takich zakładów jest 13, a dodatkowo wyróżnić należy Studium Języków Obcych oraz Studium Wychowania Fizycznego). Zakład dydaktyczny skupia pracowników prowadzących zajęcia na danym kierunku studiów. O przypisaniu pracownika do danego zakładu decyduje dziekan, adekwatnie do głównego kierunku studiów, na którym pracownik realizuje zajęcia (w przypadku osób prowadzących zajęcia na większej liczbie kierunków następuje przypisanie do zakładu związanego z kierunkiem dominującym). Przypisanie do zakładu dydaktycznego (lub do SJO oraz SWF) jest obligatoryjne w przypadku zarówno kadry etatowej, jak i nieetatowej. Na czele zakładu stoi kierownik będący równocześnie menedżerem kierunku. Osoba ta odpowiada w szczególności za: nadzór nad kierunkiem i jego rozwojem; rozwój jakości pracy wykładowców; komunikację i współpracę z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. **W zakresie kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja adekwatnym jest Zakład Dydaktyczny Turystyki i Rekreacji, którego kierownikiem i równocześnie menedżerem kierunku jest dr Michał Dudek (poprzednio była to mgr Krystyna Szczęsny). W skład zakładu wchodzi w roku akademickim 2022/23 -16 pracowników.**

– Komórkami organizacyjnymi Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, powstałymi w celu realizacji zadań naukowych¹² (**załącznik dodatkowy nr 18**), są **ogólnouczelniane instytuty naukowe**. Począwszy od 2020 roku struktura ta obejmuje cztery instytuty (Instytut Naukowy Ekonomii i Finansów, Instytut Naukowy Prawa i Administracji, Instytut Nauk Stosowanych, Instytut Naukowy Zarządzania i Jakości) powołane na miejsce dotychczasowych instytutów wydziałowych. W skład danego instytutu wchodzi pracownicy wszystkich wydziałów WSB w Poznaniu (Poznań, Chorzów, Szczecin) adekwatnie do dominującej w indywidualnej działalności pracownika dyscypliny naukowej. O przypisaniu do danego instytutu decyduje prorektor ds. nauki na podstawie wniosku pracownika. Przypisanie do instytutu naukowego jest obligatoryjne w przypadku etatowych pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych oraz fakultatywne w przypadku pozostałych osób. Na czele instytutu naukowego stoi dyrektor, który odpowiada za rozwój naukowy instytutu i jego pracowników. **W zakresie działalności naukowej na kierunku turystyka i rekreacja adekwatnym jest Instytut Nauk Stosowanych, którego dyrektorem jest dr hab. Marek Nowacki, prof. WSB.** Z kolei w ramach wcześniejszej struktury organizacyjnej w latach 2017-19 kadra związana

¹¹ W oparciu o: zarządzenie nr 32/2019 rektora WSB w Poznaniu z dnia 1 października 2019 roku w sprawie organizacji dydaktyki na wydziałach (**załącznik dodatkowy nr 17**).

¹² W oparciu o: zarządzenie nr 31/2019 rektora WSB w Poznaniu z dnia 1 października 2019 roku w sprawie organizacji nauki w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu (**załącznik dodatkowy nr 18**).

z kierunkiem podejmowała aktywności głównie w ramach wydziałowego Instytutu Naukowego Przedsiębiorczości i Innowacji, na czele którego stał dr hab. Marek Jabłoński, prof. WSB.

Od roku 2019, w ramach WSB w Poznaniu, wdrożona została **nowa polityka naukowa** (obejmująca kwestie budowania dorobku naukowego w ujęciu indywidualnym i uczelni jako takiej oraz rozwój zawodowy kadry) i powiązana z nią nowa struktura organizacyjna¹³ (**załącznik dodatkowy nr 18**) – jako przejaw dostosowywania się do uwarunkowań formalnych wyznaczonych przez ustawą z dnia 10.07.2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Podstawowa działalność naukowo-badawcza WSB w Poznaniu realizowana jest w ramach Federacji Naukowej WSB-DSW. Powołana została ona w 2019 roku (jako pierwsza w Polsce) z inicjatywy uczelni Grupy WSB w celu maksymalizacji potencjału naukowego m.in. w kontekście przyszłej ewaluacji działalności naukowej w tzw. dyscyplinach wiodących. W jej skład weszły pierwotnie WSB w Poznaniu, WSB w Gdańsku, WSB we Wrocławiu wraz z Dolnośląską Szkołą Wyższą, a od 2022 także WSB w Toruniu (dodatkowo status uczelni stowarzyszonej posiada WSB w Warszawie). Siedzibą Federacji jest miasto Gdańsk, a jej prezydentem jest dr hab. Marcin Kalinowski, prof. WSB. **W wyniku ewaluacji działalności naukowej z 2022 r. Federacja Naukowa WSB-DSW uzyskała kategorię A w 5 dyscyplinach naukowych (ekonomia i finanse; pedagogika; nauki o zarządzaniu i jakości; nauki o komunikacji społecznej i mediach; językoznawstwo) oraz kategorię B+ w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej oraz nauki o bezpieczeństwie.**

Dodatkowa działalność naukowo-badawcza prowadzona jest samodzielnie przez WSB w Poznaniu – skoncentrowana jest ona na dyscyplinach uznanych za wiodące w ramach Uczelni: ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości, niemniej obejmować może również pozostałe dyscypliny naukowe (zwłaszcza te, które powiązane są z realizowanym kształceniem na studiach II stopnia). Zadania te realizowane są w ramach wspomnianych 4 ogólnouczelnianych instytutów naukowych. Nadzór nad działalnością naukowo-badawczą sprawuje rektor, a działania te prowadzi przy pomocy prorektora ds. nauki, który planuje, organizuje i monitoruje bieżącą działalność naukowo-badawczą Uczelni (dodatkowo w ramach WZ w Chorzowie działalność ta wspierana jest przez pełnomocnika rektora ds. nauki dr. Łukasza Wawrowskiego). W ramach aktualnej struktury organizacyjnej wyróżnić należy także Radę Naukową oraz rady poszczególnych instytutów - jako jednostki wspierające i opiniujące bieżącą działalność. Najniższą, podstawową jednostką organizacyjną, w ramach której prowadzona jest działalność naukowo-badawcza, jest Zespół Badawczy powoływany w ramach danego instytutu.

Zgodnie z uczelnianą polityką naukową wszyscy etatowi nauczyciele akademicki przyporządkowani zostają do jednej z czterech grup: (N) – pracownicy badawczy i badawczo-dydaktyczni z dyscyplin wiodących; (2A) pracownicy dydaktyczni z dyscyplin wiodących; (2B) pracownicy badawczo-dydaktyczni z pozostałych dyscyplin; (3) pracownicy dydaktyczni. W zależności od przyporządkowania następuje zróżnicowanie zakresu obowiązków dydaktycznych i naukowych w ramach WSB w Poznaniu i Federacji WSB-DSW, a także katalog źródeł finansowania aktywności naukowej. W związku z realizacją do tej pory na analizowanym kierunku studiów jedynie kształcenia na pierwszym stopniu, większość etatowej kadry prowadzącej na nim zajęcia przypisana jest do grupy pracowników dydaktycznych, mających fakultatywną możliwość realizacji aktywności naukowej.

W celu zachęcania i wspierania kadry w realizacji ról zawodowych oraz w indywidualnym rozwoju wskazać należy na następujące przejawy aktywności instytucjonalnej ze strony WZ w Chorzowie i WSB w Poznaniu w ostatnich latach:

- **Utworzenie struktur organizacyjnych mających w swych kompetencjach różne aspekty działalności naukowo-badawczej, dydaktycznej i praktycznej** (Instytuty Naukowe, pełnomocnik

¹³ W oparciu o: zarządzenie nr 31/2019 rektora WSB w Poznaniu z dnia 1 października 2019 roku w sprawie organizacji nauki w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu oraz dokument pt. Polityka naukowa WSB w Poznaniu (**załącznik dodatkowy nr 18**).

rektora ds. nauki, Zakłady Dydaktyczne, Dział Jakości i Rozwoju Dydaktyki, Dział Metodyki Nauczania, Biuro Karier i Praktyk, Dział Współpracy z Zagranicą, a także Biblioteka).

- **Ustalenie katalogu zadań w obszarze dydaktycznym spoczywających na zakładach dydaktycznych**, które powoływane są w celu realizacji zadań dydaktycznych w obszarze danego kierunku studiów.
- **Ustalenie katalogu zadań w obszarze naukowym spoczywających na instytutach** zobligowanych do prowadzenia badań podstawowych o charakterze teoretycznym, metodologicznym, empirycznym i diagnostyczno-prognostycznym, a także sporządzania ekspertyz nt. problemów społeczno-ekonomicznych i gospodarczych w kontekście nauk ekonomicznych i innych dziedzin lub dyscyplin naukowych będących w obszarze zainteresowania naukowego i dydaktycznego uczelni (kształcenie i doskonalenie kadr naukowych na potrzeby rozwoju naukowego i do prowadzenia badań; przekazywanie wyników badań do praktyki; upowszechnianie wiedzy w zakresie działalności statutowej; wykonywanie innych zadań zleconych przez osoby prawne i fizyczne, zgodnych z profilem działania).
- **Utworzenie płaszczyzny komunikacyjnej dotyczącej działalności naukowo-badawczej** w postaci specjalnej sekcji w Intranecie pracowniczym. Sekcja ta zawiera zarówno dane na temat procedur związanych z działalnością naukową, jak również informacje na temat dotychczasowych efektów realizowanych prac badawczych oraz informacje na temat aktualnych propozycji konferencyjnych, publikacyjnych, stypendialnych i grantowych oferowanych zarówno przez uczelnię, jak również podmioty zewnętrzne. Dodatkowo corocznie aktualizowany i udostępniany kadrze jest dokument pt. „ABC wykładowcy WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu”¹⁴ (**załącznik dodatkowy nr 19**), który w sposób kompleksowy przedstawia aktualne regulacje, obowiązki i możliwości w zakresie realizowania aktywności dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej.
- **Tworzenie warunków do prezentowania wyników prowadzonych prac badawczo-naukowych** m. in. poprzez możliwość publikowania w cyklicznych punktowanych i indeksowanych czasopismach naukowych¹⁵, wydawania prac w Wydawnictwie WSB w Poznaniu oraz udziału w konferencjach organizowanych przez uczelnię. W przypadku publikacji w czasopismach i udziału w konferencjach wydziałowych aktywność taka jest dla pracowników bezpłatna. Równocześnie istnieje możliwość uzyskania dofinansowania udziału w konferencjach zewnętrznych oraz publikacji realizowanych w ramach Wydawnictwa WSB w Poznaniu oraz wydawnictw zewnętrznych – środki te rozdysponowywane są przez dyrektora danego instytutu naukowego adekwatnie do zapotrzebowania zgłaszanego w corocznie tworzonych planach badawczych.
- **Zapewnienie systemu finansowania działań prowadzonych przez poszczególnych pracowników** (zwłaszcza dofinansowanie udziału w konferencjach, granty badawcze, stypendia) oraz instytuty naukowe (zwłaszcza finansowanie organizowania konferencji naukowych, wydawania publikacji naukowych) w oparciu o środki własne jak i pozyskiwane ze źródeł zewnętrznych. Finansowanie realizowane jest w ramach corocznie tworzonego uczelnianego budżetu naukowego. Dodatkowo pracownicy tzw. liczby N Federacji prowadzą działalność w oparciu o środki będące w dyspozycji Federacji Naukowej WSB-DSW. Uczelniane środki wspierać mają w pierwszej kolejności rozwój

¹⁴ Dokument dostępny w intranecie pracowniczym: ABC wykładowcy 2022/23 (**załącznik dodatkowy nr**).

¹⁵ W 2019 r. w związku z reorganizacją polityki naukowej WSB w Poznaniu zakończone zostało wydawanie wydziałowych czasopism naukowych („Zeszytów Naukowych Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie WSB w Poznaniu” oraz „Chorzowskich Studiów Politycznych”) czemu towarzyszyła koncentracja na trzech periodykach ogólnouczelnianych:

- „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu (The WSB University in Poznan Research Journal)” – redaktor naczelny dr hab. Wiesława Caputa, prof. WSB - 20 punktów w wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów konferencji międzynarodowych);

- „Studia Periegetica” – redaktor naczelny dr hab. inż. Marek Nowacki, prof. WSB – 40 punktów;

- „Debiuty Naukowe Studentów WSB (The WSB University in Poznan Graduate Research Journal)” – redaktor naczelny dr Piotr Dawidziak.

naukowy pracowników w dyscyplinach wiodących. Podział środków dla poszczególnych instytutów naukowych dokonywany jest przez prorektora ds. nauki. W ramach instytutów środki dzielone są przez jego dyrektora na powołane zespoły badawcze. W zakresie finansowania działalności naukowej polityka WSB w Poznaniu zakłada równocześnie zwiększanie wykorzystania zewnętrznych źródeł.

- **Wprowadzenie kompleksowego systemu motywacyjnego obejmującego¹⁶ (załącznik dodatkowy nr 20):**
 - **wsparcie finansowe procesu przygotowywania projektu badawczego i złożenia wniosku do instytucji finansującej działalność naukowo-badawczą** (w tym pokrycie kosztów zakupu materiałów źródłowych, podróży służbowych, tłumaczeń językowych, konsultacji naukowych);
 - **wsparcie finansowe postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora, stopnia naukowego doktora habilitowanego i tytułu profesora** (w tym pokrycie kosztów podróży służbowych, recenzji i konsultacji naukowych, redakcji i wydruku prac naukowych przygotowywanych na potrzeby postępowania, opłaty za przeprowadzenie postępowania);
 - **stypendia doktorskie i habilitacyjne¹⁷ (załącznik dodatkowy nr 21)** (przyznawane w ramach cyklicznie ogłaszanych konkursów);
 - **nagrody finansowe za wydanie publikacji naukowych** (nagrody przyznawane są za każdą zgłoszoną publikację a jej wartość uzależniona jest od liczby punktów danej publikacji);
 - **nagrody rektora w kategorii naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej (przyznawane za dany rok kalendarzowy).**

Polityka kadrowa Uczelni odnosi się zarówno do kadry etatowej, jak i pracowników prowadzących zajęcia na podstawie umowy-zlecenia. W odniesieniu do pracowników etatowych jej nadrzędnym celem jest budowanie zespołu kompetentnych i zmotywowanych wykładowców. Służą temu określone działania podejmowane przez władze Uczelni i Wydziałów. Obejmują one etap rekrutacji pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych, ich adaptacji oraz budowania warunków ich rozwoju zarówno dydaktycznego, jak i naukowego. W tym aspekcie ważnym elementem polityki kadrowej jest system ocen i motywowania pracowników.

Nauczyciele akademicki są zatrudniani na podstawie konkursów i wdrażani do pracy wg określonych procedur wprowadzonych zarządzeniem kanclerza Uczelni¹⁸ (**dodatkowy załącznik nr 22**). Zarządzenie określa procedury rekrutacji nauczycieli akademickich zatrudnianych w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu precyzując warunki, osoby odpowiedzialne oraz etapy jej przeprowadzania. Podstawą rozpoczęcia rekrutacji jest ocena potrzeb kadrowych w obszarze dydaktyki. Potrzeby określone są przede wszystkim rozwojem oferty dydaktycznej, mogą być także konsekwencją regularnie przeprowadzanej oceny jakości kadry, mogącej skutkować koniecznością odsunięcia od prowadzenia zajęć. Następnie dziekan w porozumieniu z rektorem i kanclerzem określa merytoryczne warunki zatrudnienia obejmujące doświadczenie dydaktyczne, zawodowe oraz osiągnięcia naukowe. Na kolejnych etapach dziekan przygotowuje wstępną listę kandydatów, którą przedstawia rektorowi, powołuje komisję konkursową i przeprowadza rozmowy kwalifikacyjne dotyczące obszarów określonych w warunkach rekrutacji. W skład Komisji, oprócz

¹⁶ Uchwała nr 71/2021 Senatu WSB w Poznaniu z 20.04.2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu systemu motywacyjnego dla nauczycieli akademickich WSB w Poznaniu (**załącznik dodatkowy nr 20**).

¹⁷ Uchwała nr 23/2020 Senatu WSB w Poznaniu z 18.02.2020 r. w sprawie uchwalenia regulaminu stypendiów habilitacyjnych i doktorskich (**załącznik dodatkowy nr 21**).

¹⁸ W oparciu o zarządzenie nr 5/2015 kanclerza WSB w Poznaniu z dnia 27.04.2015 r. w sprawie wdrożenia procedury rekrutacji nauczycieli akademickich zatrudnionych w WSB w Poznaniu (**załącznik dodatkowy nr 22**).

dziekana, wchodzi m. in. menedżer kierunku, na którym zajęcia ma prowadzić zatrudniana osoba oraz właściwy dla kierunku dziekan. Po wyłonieniu kandydata przedstawia go rektorowi.

Polityka nakierowana na budowanie jakości kadry realizuje się w różnego rodzaju regulacjach. To przede wszystkim **regulamin oceny pracowniczey** określający kompleksowo system oceny i nagradzania kadry¹⁹ (**załącznik dodatkowy nr 23**). Kompleksowa ocena obejmuje **aktywność dydaktyczną i organizacyjną** za dwa lata akademickie, natomiast w przypadku oceny **aktywności naukowej i publikacyjnej** za dwa lata kalendarzowe. Brana pod uwagę jest tylko aktywność w ramach i na rzecz WSB w Poznaniu. Podstawą oceny jest liczba punktów za konkretne osiągnięcia w ocenianych obszarach obliczanych zgodnie z Regulaminem oceny oraz **opinia przełożonego**. Podstawą oceny działalności dydaktycznej są m. in. wpisywane przez pracownika (w ramach systemu **BONA** [Baza Osiągnięć Nauczycieli Akademickich]) dane dotyczące poszczególnych form aktywności dydaktyczno-organizacyjnej obejmujące zarówno prowadzenie zajęć dydaktycznych, jak i działalność związaną z doskonaleniem warsztatu metodycznego pracownika oraz aktywności w zakresie publikacji dydaktycznych. Ważną składową oceny są oceny uzyskiwane z hospitacji zajęć dydaktycznych realizowane przez kierownika odpowiedniego zakładu dydaktycznego/menedżera kierunku lub przez metodyka. **Hospitacje** przeprowadzane są w oparciu o obowiązujący na danym wydziale regulamin i kwestionariusz oraz zgodnie z planem przyjmowanym na dany rok akademicki. Kolejną są oceny uzyskiwane z ankiet studenckich w ramach systemu **OKD** (Ocena Kadry Dydaktycznej). Każdy cykl zajęć kończy się ankietą wypełnianą przez studentów, w ramach której dokonywana jest ocena realizowanych zajęć prowadzonych przez danego wykładowcę. Pracownik posiada pełen wgląd do uzyskiwanych ocen za pośrednictwem Intranetu pracowniczego. Oceniane są m. in. praktyczny wymiar zajęć oraz jakość i dostępność materiałów dydaktycznych. System oceny obok enumeratywnie wpisywanych przez pracownika aktywności, które przeliczane są na punkty zgodnie z przyjętymi zasadami (ocena ilościowa), uwzględnia również ocenę jakościową dokonywaną przez bezpośredniego przełożonego. W przypadku aktywności dydaktyczno-organizacyjnej jest to kierownik adekwatnego zakładu dydaktycznego/menedżer kierunku. Opisową opinię o pracowniku wyrazić może również dziekan i rektor. **Ostatnia kompleksowa ocena realizowana była w drugiej połowie 2021 roku i obejmowała lata kalendarzowe 2019-20 (w przypadku działalności naukowej) oraz lata akademickie 2018/19-2019/20 (w przypadku działalności dydaktycznej i organizacyjnej)**. Objęła ona łącznie 51 etatowych nauczycieli akademickich, z czego wszyscy przekroczyli wyznaczone regulaminem progi punktowe dla danej grupy pracowników na ocenę pozytywną. Średnia liczba punktów uzyskana przez pracowników poszczególnych zakładów dydaktycznych wahała się w przedziale 82,5-342, a kadra Zakładu Dydaktycznego Turystyki i Rekreacji uzyskała średnio 168,8 punktów (co dało 9 miejsce na 14 jednostek). Kolejna kompleksowa ocena pracownicza realizowana będzie z początkiem roku akademickiego 2023/24.

Podstawą dla prowadzonej oceny i przyznawania nagród są informacje o aktywności pracowników umieszczane w systemie BONA dostępnym z poziomu Intranetu pracowniczego. Aktywności za dany rok kalendarzowy wpisywane są samodzielnie przez pracownika najpóźniej do 31 stycznia roku następnego, aczkolwiek preferowana jest formuła bieżącego uzupełniania informacji wraz z zaistnieniem danej aktywności. Liczba punktów za poszczególne aktywności niezbędna do uzyskania danej oceny końcowej jest uzależniona od formy zatrudnienia. Uzyskana ocena przekłada się na warunki dalszego zatrudnienia. Mechanizm ten ma charakter zarówno pozytywny (premiowanie osób aktywnych), jak i negatywny (wskazywanie osób, które nie wypełniają zakładanych obowiązków). W przypadku osób uzyskujących niższe oceny, szczególnie w obszarze dydaktyki, dziekan przeprowadza rozmowę, której celem jest zwrócenie uwagi wykładowcy na

¹⁹ Zarządzenie nr 67/2020 rektora WSB w Poznaniu z 22.12.2020 r. w sprawie regulaminu oceny okresowej nauczycieli akademickich w WSB w Poznaniu (**załącznik dodatkowy nr 23**).

zastrzeżenia studentów wyrażone m.in. w opiniach otwartych w systemie ankietowym oraz sformułowanie oczekiwań co do warunków dalszej współpracy. Najczęściej dotyczą konieczności podniesienia swoich kompetencji dydaktycznych (Uczelnia oferuje całą gamę szkoleń metodycznych), czy zobowiązania do wypełniania określonych w zarządzeniu rektora obowiązków nauczycieli akademickich²⁰ (załącznik dodatkowy nr 24). Kolejnym krokiem może być rozwiązanie stosunku pracy. W przypadku osób ocenianych najwyższe wyniki oceny pracowniczej przekładają się na możliwość uzyskania jednorazowych nagród rektorskich oraz stałych dodatków do wynagrodzenia zasadniczego.

Wskazać należy także, w obszarze dydaktyki nauczyciel akademicki oceniani są również przez absolwentów²¹ (załącznik dodatkowy nr 25). Absolwenci w przeprowadzanych ankietach wskazują najlepszych dydaktyków w trzech kategoriach: największy autorytet, najbardziej wspierającego studentów w uczeniu się oraz najlepiej przygotowującego do pracy w zawodzie. Ankieta objęci są wszyscy wykładowcy (etatowi i nieetatowi). Laureaci otrzymują nagrody pieniężne wręczone podczas Inauguracji kolejnego roku akademickiego.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

- dobór kadry prowadzącej poszczególne zajęcia na danym kierunku studiów następuje w oparciu o uwzględnienie łączenia pozauczelnianego doświadczenia zawodowego oraz dorobku naukowego w ramach danego obszaru tematycznego – jako efekt realizacji formalnego atrybutu marki określanego jako „praktyczność”, a także uwzględnienia roli instrumentalnej funkcji nauki;
- zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez szeroką kadrę specjalistów zarówno bezpośrednio związanych z dyscyplinami naukowymi/praktyką gospodarczą realizowanymi w ramach kształcenia na kierunku studiów (przedmioty kierunkowe i specjalnościowe), jak i z dyscyplinami pokrewnymi (w ramach przedmiotów ogólnospołecznych) – jako efekt równoległego kształcenia w ramach WZ w Chorzowie na wielu kierunkach studiów i posiadania szerokiego zaplecza eksperckiego;
- pracownicy mają dostęp do wsparcia ze strony uczelni w zakresie indywidualnego rozwoju zawodowego/naukowego na poziomie zarówno Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie, jak i Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu jako całości, a od 2019 r. także w ramach Federacji Naukowej WSB-DSW – jako efekt synergii wynikający z funkcjonowania w ramach Grupy Wyższych Szkół Bankowych;
- Uczelnia zwraca szczególną uwagę na proces oceny jakości aktywności kadry, a także na premiowanie zachowań pożądanych – jako efekt ukierunkowania na budowanie wizerunku uczelni efektywnie kształcącej studentów zgodnie z wieloletnimi atrybutami marki, którymi są „przyjazność” i „praktyczność”.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Wydział Zamiejscowy w Chorzowie WSB w Poznaniu jest w pełni przygotowany do prowadzenia zajęć w sposób kompleksowy i nowoczesny. **Dysponuje trzema obiektami dydaktycznymi**, w pełni wyposażoną biblioteką, a także nowoczesnymi salami komputerowymi. Zajęcia odbywają się w budynku położonym przy ul. Sportowej 29 i Armii Krajowej 10 i 12, a dodatkowo zajęcia studiów

²⁰ W oparciu o zarządzenie nr 45/2020 rektora WSB w Poznaniu z dnia 30.09.2020 r. w sprawie zakresu obowiązków nauczycieli akademickich (załącznik dodatkowy nr 24).

²¹ W oparciu o zarządzenie nr 9/2018 rektora WSB w Poznaniu z dnia 19.06.2018 r. w sprawie procedury wyboru Najlepszego Dydaktyka WSB w Poznaniu (załącznik dodatkowy nr 25).

podyplomowych w budynku Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Zawodowego „WOM” przy ul. Stefana Wyszyńskiego 7 w Katowicach. **Łączna powierzchnia przekracza 8 000 m²:**

Każdy obiekt posiada swoje wyróżniki przez co posiadamy **w pełni wyposażoną bibliotekę z czytelnią**, a także nowoczesne sale komputerowe oraz dwie sale o wysokim standardzie – przeznaczone do zajęć studiów MBA.

Baza dydaktyczna została zaprezentowana na filmach, które zostały udostępnione Zespołowi Oceniającemu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowią one załącznik 2 pkt 6 nin. raportu samooceny.

Budynek główny przy ulicy Sportowej 29 jest własnością Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. W kwietniu 2006 roku w wyniku zakupu nieruchomości od Miasta Chorzów Uczelnia stała się właścicielem najmowanego dotychczas budynku przy ul. Sportowej 29 na podstawie aktu notarialnego z dnia 3.04.2006 roku.

W budynku o powierzchni prawie 5900 m kw. (cztery kondygnacje) znajdują się sale wykładowe z wyposażeniem multimedialnym, konwersatoryjne, ćwiczeniowe, nowoczesne sale komputerowe oraz dwie aule, dwa laboratoria fizyczne, siedziba władz dziekańskich, wicekanclerz, Kancelaria, Biuro Rekrutacji, Dziekanat, Biblioteka z Czytelnią, Czytelnia Internetowa, Studium Języków Obcych, Biuro Karier i Dział Praktyk, Dział Organizacji Dydaktyki, Dział Współpracy z Zagranicą, Strefa Studenta oraz bistro.

Dane liczbowe przedstawiają się następująco:

- powierzchnia całkowita wynosi 5 893 m²,
- powierzchnia wykorzystywana na cele dydaktyczne 3024 m²,
- przy budynku znajduje się parking dla wykładowców na 28 pojazdów oraz parkingi dla studentów na 160 samochodów.

Na sale dydaktyczne składają się:

- dwie klimatyzowane aule: jedna na 345 osób, druga na 325 osób, obie wyposażone są w sprzęt zapewniający pełną obsługę multimedialną (projektor multimedialny, nagłośnienie z mikrofonami bezprzewodowymi, wizualizer, tablica interaktywna, elektrycznie opuszczany ekran, całość sterowana jest poprzez dotykowy panel sterowania, komputer z dostępem do Internetu) oraz system do streamingu,
- 4 sale wykładowe (od 70 do 100 osób), wyposażone w nagłośnienie i sprzęt multimedialny,
- 16 sal konwersatoryjnych (od 40 do 50 osób),
- 2 sale przeznaczone specjalnie na laboratoria: fizyki i towaroznawstwa,
- 21 sal komputerowych (każda na min. 20 stanowisk komputerowych), sale posiadają w zależności od przeznaczenia odpowiednio zaawansowany technicznie sprzęt,
- 2 sale lektoratowe (20 stanowisk),
- 1 sala hybrydowa – wyposażona w dwa stanowiska do pracy grupowej (stanowiska z kamerami i komputerami). Dodatkowo sala posiada system do prowadzenia zajęć online: tablice interaktywne, pięćdziesiąt dwu calowy monitor, ruchome - dwie kamery, panel sterowania i system nagłośnienia. Dodatkowo cały system online oparty jest o oprogramowanie MS Teams, ZOOM. Sala jest wyposażona w 32 miejsca siedzące,
- 1 sala do pracy kreatywnej: wyposażona w mobilne meble i laptopy,
- 1 pracownia językowa z systemem Audytor LAB, 28 stanowiskami do pracy nad wymową oraz 2 kabinami do tłumaczenia symultanicznego,
- **ponadto każda sala dydaktyczna została przygotowana do kształcenia zdalnego, jak i w trybie hybrydowym – sale wyposażono w kamery, niezbędne oprogramowanie i sprzęt.**

Część sal dydaktycznych dodatkowo jest wyposażone w specjalne urządzenia, przyrządy, oprogramowanie i pełnią rolę laboratoriów lub pracowni.

Zestawienie sal dydaktycznych znajdujących się w budynku przy ul. Sportowej 29

0-3	Sala konwersatoryjna – Laboratorium Metrologii	40
0-4	Sala konwersatoryjna	40
0-5	Sala konwersatoryjna	40
0-11	Sala konwersatoryjna- Pracownia tłumaczeń	28
0-13	Sala konwersatoryjna	40
0-15	Sala konwersatoryjna	30
0-16	Sala konwersatoryjna	40
0-17	Sala konwersatoryjna– Pracownia pedagogiczna	40
0-19	Sala konwersatoryjna	40
0-20	Sala komputerowa	20
0-21	Sala komputerowa	20
0-22	Sala konwersatoryjna	40
2	Sala konwersatoryjna	50
3	Sala konwersatoryjna	40
4	Sala komputerowa- Laboratorium Statistica	40
5	Sala komputerowa, Laboratorium Elektrotechniki i Elektroniki	40
6	Sala komputerowa – Laboratorium Systemów Informatycznych w Rachunkowości	40
7	Sala komputerowa – Laboratorium Systemów Informatycznych w Rachunkowości, Laboratorium RFID	40
9	AULA II	325
17	AULA I	345
19	Sala konwersatoryjna- Pracowania gier strategicznych, Laboratorium dystrybucji	40
22	Sala komputerowa – Laboratorium Sieci Komputerowych	20
23	Sala komputerowa – Laboratorium Automatyki Robotyki	20
24	Laboratorium Fizyki Technicznej i Towaroznawstwa	16
25	Laboratorium Fizyki Technicznej i Towaroznawstwa	30
114	Sala komputerowa – Laboratorium Grafiki Komputerowej	40
117	Sala komputerowa – Laboratorium Technologii Embedded	20
118	Sala komputerowa - Laboratorium Technologii Embedded	20

211	Sala hybrydowa – wyposażona w system do prowadzenia zajęć online, oparty o oprogramowanie ZOOM.	32
212/212A	Sala wykładowa	100
213	Sala konwersatoryjna	40
214	Sala komputerowa - Laboratorium Grafiki Inżynierskiej	20
215	Sala komputerowa – Laboratorium Grafiki Inżynierskiej, Laboratorium Produktu Przyszłości	20
216/216A	Sala wykładowa	100
217/217A	Sale komputerowe	80
218/218A	Sala komputerowa – Laboratorium SAP, Laboratorium Comarch ERP	80
219	Sala konwersatoryjna	40
220	Sala komputerowa, Laboratorium Zarządzania Projektami	40
221	Sala komputerowa, Laboratorium- Branżowe Symulacje Biznesowe REVAS, Laboratorium RFID	40
223	Sala do zajęć kreatywnych	70
	Łączna ilość miejsc dydaktycznych:	2206

Dodatkowo do dyspozycji wykładowców dla celów dydaktycznych Uczelnia posiada:

- 5 szt. mobilnych projektorów multimedialnych,
- 62 szt. stacjonarnych projektorów multimedialnych,
- 65 szt. laptopów,
- 20 szt. Radiomagnetofonów (z CD i mp3),
- 10 szt. rzutników pisma.

W budynkach szkoły zamontowano 16 kamer monitorujących parkingi, teren dookoła uczelni, korytarze, aule oraz sale komputerowe.

Szkoła udostępnia swoim studentom **darmowe punkty dostępowe do Internetu - WiFi**.

W budynku przy ul. Sportowej znajduje się pomieszczenie dla studentów – „**Strefa Studenta**”, która została podzielona na dwie sekcje: „**Chillout**” – wyposażona w 4 stanowiska komputerowe wraz z dostępem do Internetu, telewizor LCD wraz z telewizją satelitarną oraz „**Science Zone**” – wyposażona w stanowiska do nauki. Dodatkowo na korytarzach funkcjonują „**Enklawy**”, miejsca wypoczynku dla studentów, wyposażone w wygodne siedziska i stanowiska komputerowe. Dodatkowo Uczelnia posiada system informacji wizualnej wraz z systemem kolejkowym. System ułatwiającej kontakt ze studentem: plany zajęć, informacje czy oczywiście kolejność oczekiwania do Dziekanatu.

Ze względu na dużą liczbę studentów studiujących na trybie niestacjonarnym weekendowym Szkoła wynajmuje dodatkowe pomieszczenia w **budynku przy ul. Armii Krajowej 10-12**, w którym znajduje się **20 sal dydaktycznych**. To dodatkowa powierzchnia, która stanowi ok 2000 m². Wszystkie sale są wyposażone w projektory multimedialne, tablice suchościeralne oraz w nowoczesne siedziska. Większość sal jest klimatyzowanych lub wyposażonych w mechaniczną wentylację.

Budynek Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Zawodowego „WOM” przy ul. Stefana Wyszyńskiego 7 w Katowicach jest zaś wykorzystywany do prowadzenia weekendowo zajęć dydaktycznych w ramach Studiów Podyplomowych. Budynek ten jest wyposażony w **dwie aule** na ok. 140 miejsc siedzących i 13 sal konwersatoryjnych na ok. 40 miejsc siedzących. Całość dopełniają 2 sale komputerowe na ok. 20 osób. Wszystkie sale są wyposażone w projektory multimedialne, tablice suchościeralne oraz w nowoczesne siedziska.

Na potrzeby Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Uczelnia wraz z klubem uczelnianym AZS wynajmuje obiekty sportowe i rekreacyjne, gdzie odbywają się zajęcia z wychowania fizycznego:

- **Miejski Ośrodek Rekreacji i Sportu w Chorzowie**, ul. Dąbrowskiego 113. Ośrodek dysponuje halą sportową o wymiarach 24 x 48 metrów wraz z zapleczem stanowiącym siłownię, salę aerobiku, salę gimnastyczną. Obiekt ten jest miejscem wielu ważnych wydarzeń sportowych, organizowane są tu profesjonalne spartakiady, turnieje i festyny sportowe.
- **Szkoła Podstawowa nr 5**, Chorzów, ul. Ryszki 55. Kryty basen kąpielowy.

Obiekty, w których odbywają się praktyki zawodowe odpowiadają wszelki wymogom i standardom, obowiązującym w prowadzeniu działalności gospodarczej na rynku szeroko rozumianym jako turystyczny i rekreacyjny.

Wskazać należy nadto, że Uczelnia konsekwentnie prowadzi działania mające na celu zniwelowanie barier w dostępie do studiów osobom z niepełnosprawnością. Z myślą o osobach z niepełnosprawnością powołano na tut. Wydziale, w marcu 2020 roku pełnomocnika rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami (PRSN), który ma za zadanie zniwelowanie barier dostępności w zakresie: architektury, technologii wspierających, jak i procedur, wsparcia edukacyjnego, szkoleń w zakresie podnoszenia świadomości niepełnosprawności.

Obecnie na Wydziale dokonano zakupu niniejszego sprzętu dedykowanego dla osób z niepełnosprawnością:

- w 2012 roku: 6 zestawów: komputer + monitor + pakiet rehabilitacyjny Ivona (pakiet komputerowy, który zmienia tekst na głos);
- w 2013 roku: 12 zestawów: komputer + monitor + pakiet rehabilitacyjny Ivona + biurko proste z szafką na pc;
- w 2014 roku: 8 zestawów: komputer + monitor + pakiet rehabilitacyjny Ivona;
- w 2015 roku: 25 zestawów: komputer + monitor + pakiet rehabilitacyjny Ivona;
- w 2016 roku: 26 zestawów: komputer + monitor;
- w 2017 r. przy głównym wejściu do budynku została zamontowana platforma typu: schodowłaz;
- w 2020 r. w budynku przy ul. Sportowej wymieniono wszystkie tabliczki przydrzwiowe na nowe posiadające oznaczenia w języku Brajla.
- w 2021 r. zainstalowano szyb windy, by osoby z niepełnosprawnością ruchową mogły się swobodnie przemieszczać pomiędzy poszczególnymi kondygnacjami; – w 2021 r. uruchomiono wypożyczalnię sprzętu dla osób z niepełnosprawnością, sprzęt jest użyczany na pisemny wniosek studenta. Poniżej zamieszczono przykładowy wykaz sprzętu specjalistycznego zakupionego w ramach projektu EFS do Wypożyczalni w roku 2021:
 - Klawiatura specjalistyczna BigKeys LX,
 - Powiększona mysz komputerowa BigTrack,
 - Program powiększający - Zoom Text Magnifier,
 - Powiększalnik tekstu Read Desk,
 - Monitor brajlowski Focus 14 Blue,
 - Przenośna lupa elektroniczna dla typu Snow 12 HD,
 - Przenośny System FM typu Domino Classic,
 - Dyktafon cyfrowy z udźwiękowieniem Olympus DM 720 z etui,
 - Podpórki pod ramię Ergorest ułatwiające pracę przy komputerze,
 - Klawiatura specjalistyczna BigKeys LX,
 - Powiększona mysz komputerowa BigTrack,
 - ZoomText,
 - Dodatkowe laptopy,
 - Słuchawki,
 - Przenośny System FM Domino Classic,

- Dyktafon cyfrowy z udźwiękowieniem.

Zasoby informatyczne Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu są podzielone na dwie podstawowe części: sieć administracyjną oraz sieć studencką. Sieci te, ze względów bezpieczeństwa, są fizycznie oddzielone. Łącze internetowe o szybkości 100 Mb/s w budynku umożliwia dostęp do Internetu. Serwery dostępne, obsługujące typowe usługi, jak poczta elektroniczna czy strona WWW działają pod kontrolą systemu operacyjnego DEBIAN. Zapewnia to stabilny i szybki dostęp do zasobów Internetu.

Wydział Zamiejscowy w Chorzowie WSB w Poznaniu dysponuje **21 pracownikami komputerowymi**. W pracowniach odbywają się zajęcia dydaktyczne. Maksymalna liczebność grup na zajęciach informatycznych nie przekracza ilości stanowisk komputerowych, co pozwala w pełni realizować zajęcia informatyczne przewidziane w planie i programie studiów. Ponadto studenci mają swobodny dostęp do czytelni internetowej przeznaczonej wyłącznie do pracy własnej studentów znajdującej się w Bibliotece. Sprzęt komputerowy jest przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Mogą tam pisać prace dyplomowe i zaliczeniowe, zbierać materiały do prac w Internecie, doskonalić swoje umiejętności komputerowe. W Bibliotece dostępne są stanowiska z możliwością korzystania z wielu źródeł informacji elektronicznych w tym z kilkunastu baz danych.

Każdy student może mieć założone konto w sieci lokalnej. Dzięki temu studenci mają dostęp do poczty elektronicznej, mogą publikować prywatne strony www. W budynku umieszczone są w dogodnym miejscu (blisko wejścia) kioski internetowe (infomaty) zapewniające swobodny dostęp do Extranetu. Tu studenci mogą sprawdzić plan zajęć, aktualne oceny, stan rozliczeń finansowych z uczelnią, konsultacje wykładowców, terminy egzaminów itp.

Szkoła udostępnia swoim studentom i pracownikom darmowy dostęp do Internetu poprzez WiFi. W budynku na Sportowej zainstalowane jest w sumie 13 punktów dostępowych sieci bezprzewodowej WiFi. Ograniczenie dostępu opiera się loginie do Extranetu/Intranetu i hasła.

Oprogramowanie dostępne na salach dydaktycznych pracuje pod kontrolą systemu Windows 8 i wyższych. **Na każdym komputerze zainstalowany jest nadto pakiet biurowy MS Office** (wersja 2016: Word, Excel, Powerpoint), **MS Projects** i inne.

Do dyspozycji kadry dydaktycznej oraz studentów oddane zostało (przykładowe) oprogramowanie: Symfonia 5.0, SAP, ERP, Statistica, FlexSim, MS Visual Studio, MS Visual Studio Code, SQL Serwer, Figma, PowerBi, Aptana Studio, AutoCad, Affinity, Adobe PhotoShop, Blender, Draw.io, Smartech 3D, CHART, Płatnik.

Dodatkowo jako Uczelnia udostępniamy od października 2020 r. **naszym studentom Pakiet MS 365 w wersji A3 (nieodpłatnie)**, gdzie mogą instalować na swoich komputerach elementy składowe Word, Excel, Outlook, i inne dostępne w pakiecie przydatne do zajęć). Platforma MS Teams jest powszechnie wykorzystywana w procesie kształcenia na WZ w Chorzowie, pozwala ona na organizowanie spotkań w czasie rzeczywistym. Forma synchroniczna kształcenia na odległość jest stosowana na WZ w Chorzowie z powodzeniem od początku ograniczeń związanych z pandemią COVID-19. Sukcesem wdrożenia tej formy kształcenia jest dobre przygotowanie wszystkich uczestników tego procesu – zarówno wykładowców, jak i studentów. Władze Wydziału zadbały o organizację profesjonalnych szkoleń, prowadzonych przez eksperta w zakresie MS 365, a następnie przez przeszkolonych przez niego pracowników Działu Metodyki Nauczania. W szkoleniach masowych wzięli udział wszyscy dydaktycy oraz studenci, lecz proces szkoleniowy trwa nadal – DMN organizuje szkolenia uzupełniające, doskonalące. Trwają nadal, dzięki czemu zainteresowani wykładowcy mają szansę poznawać nowe funkcjonalności MS Teams. Bieżące problemy związane z działaniem MS Teams są rozwiązywane na bieżąco. Ważnym elementem w zakresie dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnej jest szerokie wykorzystywanie na WZ w Chorzowie platformy Moodle – portalu e-learningowego, stanowiącego bazę asynchronicznego kształcenia zdalnego, wspierającego proces kształcenia oraz komunikacji między wykładowcą a studentem. Zakres wykorzystania platformy

Moodle opisano szczegółowo w **kryterium 2**. Co istotne oprogramowanie jest systematycznie uzupełniane, zgodnie z oczekiwaniami wykładowców, jak i rekomendacjami menedżera kierunku.

Oprogramowanie wykorzystywane na kierunku turystyka i rekreacja

PRZEDMIOT	OPROGRAMOWANIE
Podstawy technologii informacyjnej i aplikacji biurowych	MS Office
Systemy rezerwacji w turystyce i podróżach	KW Hotel Standard, Branżowe symulacje biznesowe REVAS, Fidelio, Biuro małe
Systemy informacji i rezerwacji w turystyce	KW Hotel Standard, Branżowe symulacje biznesowe REVAS, Fidelio, Biuro małe
Turystyka industrialna	Branżowe symulacje biznesowe REVAS
Gra biznesowa TiR	Branżowe symulacje biznesowe REVAS
Zarządzanie gastronomią i dietetyką	Oprogramowanie CHART
Turystyka międzynarodowa	Oprogramowanie CHART

Serwery, jakimi dysponuje tutaj Wydział to dwa serwery internetowe – 2 szt., jeden z bazą danych (studencką) oraz 8 zawierających bazy danych administracji.

Zasoby komputerowe na cele dydaktyczne obejmują:

- 541 stanowisk komputerowych (10 pracowni po 20 stanowisk oraz 4 pracownie do 40 stanowisk, 2 pracownie po 30 stanowisk, 1 pracownia z 40 laptopami a także 2 pracownie po 24 stanowisk i 1 x 23 stanowisk pod kontrolą systemu MAC),
- 10 stanowisk w czytelnicy,
- 3 stanowiska w Strefie Studenta, 2 drukarki i 4 skanery,

Biblioteka Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu pełni funkcje usługowe i informacyjne, dostarczając zasoby biblioteczne w postaci książek oraz czasopism w wersjach tradycyjnych i elektronicznych, a także pozostałe materiały biblioteczne. Biblioteka realizuje również funkcje dydaktyczne w postaci szkoleń bibliotecznych oraz wykładów, seminariów i warsztatów mających na celu przygotowanie użytkowników do samodzielnego efektywnego poszukiwania odpowiedniej wyselekcjonowanej informacji. W Bibliotece prowadzone są zajęcia dydaktyczne z zakresu szkolenia bibliotecznego, zarówno w formie tradycyjnej, jak i w formie e-learningowej na platformie Moodle.

Podstawowym zadaniem Biblioteki jest pomoc w realizacji programu studiów poprzez zapewnienie zasobów i informacji wspomagających proces zdobywania wiedzy, stworzenie odpowiednich warunków i właściwej atmosfery umożliwiającej studentom samodzielną naukę, udział w podnoszeniu umiejętności w zakresie poszukiwania i korzystania z informacji oraz zapewnienie materiałów wspierających wykładowców.

Biblioteka aktywnie wspiera działalność dydaktyczną i naukową prowadzoną w ramach studiów wyższych oraz studiów podyplomowych organizowanych przez Wyższą Szkołę Bankową w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Chorzowie poprzez:

- gromadzenie i udostępnianie księgozbioru zawierającego obszerną i aktualną wiedzę w zakresie obejmowanym przez przedmioty wykładane w toku studiów,
- gromadzenie i udostępnianie czasopism specjalistycznych w wersji tradycyjnej i elektronicznej,
- utrzymywanie i rozwój elektronicznych baz danych,

- organizowanie wielokierunkowego i wygodnego dostępu do zgromadzonych zasobów informacji,
- podnoszenie jakości świadczonych usług w odpowiedzi na rosnące potrzeby czytelnicze,
- rozwijanie kompetencji studentów w zakresie samodzielnego poszukiwania literatury informacji, w tym prowadzenie szkoleń bibliotecznych i udzielanie informacji naukowej.

W corocznych badaniach Badania Atrybutów Marki (BAM) Biblioteka Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie należy do najwyższej klasyfikowanych działów. Łączna ocena za rok 2022 to 4,79 w skali do 5, a do najwyższej ocenianych przez studentów obszarów należy zwłaszcza „Przyjazne podejście do studenta / słuchacza” (ocena 4,77) oraz „Odbiór książek w książkomacie” (ocena 4,73).

Biblioteka Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu powstała w styczniu 1999 roku. Zajmuje pomieszczenia o wielkości ok. 200 m² w Chorzowie, na ul. Sportowej 29. W skład Biblioteki wchodzi Wypożyczalnia wraz z Czytelnią oraz pomieszczenia do opracowywania zbiorów.

W Wypożyczalni zbiory udostępnione są w najdogodniejszej dla studentów formie wolnego dostępu do zbiorów. W Czytelni studenci mogą korzystać z 24 stanowisk do pracy, w tym z 10 wyposażonych w komputery z dostępem do drukarki i skanera. Studenci mogą wykonywać również odbitki ksero. W Czytelni dostępne są gniazdka do podłączenia własnego laptopa oraz sieć wifi. Zasoby biblioteczne oraz jej usługi są w pełni zautomatyzowane od początku istnienia Biblioteki. Użytkujemy system biblioteczny PROLIB.

W wypożyczalni księgozbiór ułożony jest w 22 działach tematycznych. Zasoby Czytelni to encyklopedie, słowniki, leksykony, niektóre monografie i najpoczytniejsze podręczniki.

Liczne bazy danych (opisane poniżej) dostępne są zarówno na komputerach w Czytelni, jak i po zalogowaniu się do Extranetu na domowych komputerach studentów i wykładowców. Poszczególne podręczniki w wersji online i inne materiały elektroniczne są podpinane pod określone przedmioty na platformie Moodle, co pozwala studentowi korzystać z nich nie wychodząc z e-kursu na platformie Moodle.

Bogaty zbiór informacji o działalności Biblioteki, katalog biblioteczny, regulaminy, godziny otwarcia, informacje dotyczące baz danych i zasobów elektronicznych znajdują się na stronie internetowej Biblioteki pod adresem: <http://www.wsb.pl/chorzow/studenci/biblioteka>. Strona ta posiada również wersję angielskojęzyczną. Na platformie Moodle założony został e-kurs „Biblioteka – ważne informacje” dostępny dla każdego studenta i wykładowcy. Z myślą o komunikacji nieformalnej z młodym pokoleniem Biblioteka prowadzi swoją stronę na portalu Facebook: <https://www.facebook.com/BibliotekaWSBChorzow>.

Biblioteka prócz świadczenia usług w formie tradycyjnej dynamicznie rozwija usługi elektroniczne. Do tej kategorii należą:

- elektroniczny katalog Biblioteki dostępny zarówno z poziomu strony www, jak i Extranetu;
- możliwość samodzielnego sprawdzania konta bibliotecznego poprzez Extranet;
- możliwość samodzielnej prolongaty wypożyczonych książek;
- możliwość zamawiania i rezerwacji potrzebnych tytułów;
- automatyczny mailing o zbliżającym się terminie zwrotu książki;
- automatyczny mailing o możliwości odbioru zamówionej książki;
- możliwość korzystania z licencjonowanych baz danych spoza terenu Uczelni dzięki licencji kampusowej na serwerze proxy;
- zamawianie asysty bibliotecznej poprzez formularz ze strony www;
- tutoriale (przewodniki) po zasobach elektronicznych i tradycyjnych dla każdego kierunku kształcenia dostępne poprzez stronę www;
- instruktaże w formie screencastów jak korzystać z różnych usług elektronicznych dostępne na platformie Moodle.

Istotnym elementem rozwoju usług bibliotecznych było przejście na systemy oparte o technologię RFID. Infrastruktura Biblioteki została wzbogacona o **dwa książkomaty, elektroniczną wrzutnię biblioteczną, urządzenie do samodzielnego wypożyczania oraz dwa systemy bramek zabezpieczających** wejścia do Biblioteki. Sprzęt ten ułatwia i przyspiesza obsługę biblioteczną oraz zabezpiecza zbiory.

Aparat wyszukiwawczy Biblioteki wzbogacony został o **nowoczesne narzędzie – multiwyszukiwarkę EDS**. Dzięki niej studenci i wykładowcy mają możliwość podczas jednego zapytania wyszukiwawczego (jedno okno) przeszukać większość zasobów Biblioteki, w tym książki w wersjach papierowych i elektronicznych oraz liczne bazy danych krajowe i zagraniczne.

W kwietniu 2022 zakupiono dodatkowy moduł do systemu bibliotecznego **wypożyczalnię e-booków**, umożliwiającą opracowanie i udostępnianie e-booków. Pozwoliło to na rozwinięcie usług elektronicznych poprzez dostęp do pojedynczych e-booków spoza baz danych, zwłaszcza podręczników akademickich w języku polskim. W chwili obecnej trwa intensywne uzupełnianie kolekcji o te zasoby.

Lata 2020 i 2021 skutkowały zmianą w modelu udostępniania zasobów. Wpływ pandemii Covid-19 spowodował spadek wypożyczeń wersji papierowych książek przy równoczesnym wzroście zainteresowania zasobami i usługami elektronicznymi. Jak to opisano powyżej, Biblioteka stara się wychodzić naprzeciw oczekiwaniom studentów i wykładowców w tym obszarze.

Dostępny księgozbiór związany z kierunkiem turystyka i rekreacja. Książki w wersji papierowej.

Zasoby biblioteczne Biblioteki Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu stanowią monografie i podręczniki z dziedzin nauk ekonomicznych, społecznych i technicznych, łącznie **około 42 tys. woluminów**. Księgozbiór jest permanentnie uzupełniamy o nowości z rynku księgarskiego oraz ubytkowywany o pozycje nieaktualne z punktu rozwoju nauki i dydaktyki. Zręb główny księgozbioru stanowią książki obejmujące zakresem tematycznym: nauki ekonomiczne, w tym finanse, rachunkowość, ekonomię, zarządzanie i biznes, ubezpieczenia, systemy podatkowe, marketing, public relations, europeistykę i finanse międzynarodowe, a także nauki społeczne, w tym socjologię, psychologię, politologię, historię, bezpieczeństwo, prawo. Ponadto gromadzi się wydawnictwa z dziedziny matematyki, statystyki, logistyki, informatyki i ochrony środowiska. Osobny dział stanowi dydaktyka języków obcych objętych programem nauczania w WSB.

Przedmiotem szczególnego zainteresowania w gromadzeniu jest piśmiennictwo naukowe w językach obcych, głównie w języku angielskim. Biblioteka gromadzi publikacje znanych wydawnictw, jak *Pearson, Oxford University Press, Wiley, Elsevier, Kluwer, McGraw Hill Education* oraz dokonuje zakupów książek na indywidualne zamówienie wykładowców.

Studenci kierunku turystyka i rekreacja mogą znaleźć pozycje z zakresu studiów w następujących działach: dział 15.C „Turystyka”, dział 15.D „Przewodniki, dział 15.E „Sport” , dział 15.A „Geografia gospodarcza” dział 15.G „Mapy” i w wielu innych działach.

Biblioteka gromadzi zbiory z Wydawnictwa WSB, dokonuje zakupów własnych oraz otrzymuje dary. Metodą wzbogacania księgozbioru jest również bardzo ożywiona wymiana pomiędzy wydawnictwami akademickimi, obecnie prowadzona jest wymiana z 44 kontrahentami, dzięki czemu zbiory powiększają się rocznie o kilkaset egzemplarzy unikalnych niskonakładowych pozycji naukowych.

Aby kolekcja biblioteczna w wersji tradycyjnej i elektronicznej poświęcona kierunkowi turystyka i rekreacja była jak najaktualniejsza i jak najwartościowsza Biblioteka konsultuje jej kształt poprzez:

- bieżące sugestie dot. zakupów od menedżera kierunku turystyka i rekreacja,
- analizę literatury z sylabusów oraz zamianę na najnowsze wydania podręczników, a tam gdzie jest to możliwe na wersje elektroniczne,
- wysyłanie dwa razy do roku wszystkim wykładowcom na kierunku turystyka i rekreacja listy nowości z rynku księgarskiego z prośbą o rekomendacje zakupu.

Biblioteka zapewnia dostęp do podręczników zawartych w kartach przedmiotów jako literatura obowiązkowa w 100% oraz jako literatura uzupełniająca w 98%.

Czasopisma w wersjach papierowej i elektronicznej

Uzupełnieniem kolekcji książek są czasopisma naukowe w wersji papierowej w liczbie **ponad 9000 woluminów**. Biblioteka prenumeruje czasopisma specjalistyczne, prasę codzienną, tygodniki społeczno - polityczne, łącznie **53 tytułów, w tym obcojęzyczne**.

Aby studenci mogli sprawniej poruszać się po ogromie informacji powstał specjalny przewodnik dedykowany kierunkowi turystyka i rekreacja:

<https://www.wsb.pl/chorzow/sites/chorzow/files/biblioteka/Turystyka%20i%20Rekreacja.pdf>

W Bibliotece Wydziału przywiązuje się dużą wagę do nowoczesnych źródeł informacji. Elektroniczne bazy danych stanowią istotne uzupełnienie zasobów tradycyjnych i są wysoko cenione jako źródło obszernej informacji na różnorodne tematy. Wszystkie bazy są udostępniane w Czytelni na wszystkich stanowiskach komputerowych. Dodatkowo studenci oraz pracownicy badawczo-dydaktyczni mają możliwość korzystania ze wszystkich baz także poza Uczelnią po zalogowaniu do Extranetu.

Podręczniki w wersji elektronicznej cieszą się rosnącym zainteresowaniem studentów. Szczególnie preferowana jest baza IBUK wydawnictwa PWN. **Dodatkowo rozwijając zasoby elektroniczne Biblioteka zakupiła bazę Biblio ebookpoint (dawne NASBI)**. Baza zawiera książki, wydawnictwa Helion, a także wydawnictw Onepress, Septem, Wiedza i Praktyka. Od stycznia 2016 roku Biblioteka na mocy porozumienia z Biblioteką Narodową zapewnia dostęp do bazy ACADEMICA. Cyfrowa Biblioteka Publikacji Naukowych ACADEMICA jest nowatorskim projektem polegającym na utworzeniu cyfrowej bazy książek i czasopism naukowych oraz ich udostępnieniu dzięki wdrożeniu systemu wypożyczeń międzybibliotecznych plików elektronicznych. Academia udostępnia zasoby cyfrowe Biblioteki Narodowej, w tym współczesne książki i czasopisma naukowe ze wszystkich dziedzin wiedzy, łącznie ponad 1,5 mln dokumentów, w tym wiele podręczników akademickich.

W ramach ogólnokrajowej licencji akademickiej Wirtualnej Biblioteki Nauki nasza księżnica udostępnia: Ebsco, Elsevier, Emerald Insight, czasopismo Nature, Pearson, czasopismo Science, Scopus, Springer, Taylor&Francis, Wiley oraz Web of Science. Wymienione poniżej bazy danych to zbiory przede wszystkim czasopism w wersji elektronicznej, prócz tego prezentowane są w bazach raporty, statystyki, wyniki badań i inne materiały naukowe. **Dodatkowo Uczelnia zakupuje dostęp do bazy ProQuest oraz do serwisów prawniczych Inforlex, Legalis, Legalis Administracja i LEX Omega.**

Biblioteka Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie współtworzy wraz z pozostałymi bibliotekami Grupy Wyższych Szkół Bankowych **Bibliotekę Cyfrową WSB**, publikując w niej Zeszyty Naukowe Wydziału i inne materiały o charakterze dydaktycznym i naukowym. W planach umieszczenie w BC WSB całego dorobku naukowego Wydziału. Po zalogowaniu użytkownicy mają dostęp do materiałów video nagranych przez ekspertów różnych dziedzin, książek i artykułów z czasopism uczelnianych, podcastów, case study oraz manuali. Dostęp ten jest możliwy zarówno na terenie WSB, jak i przez konto biblioteczne w **Extranecie**.

Ponadto prócz wymienionych powyżej Biblioteka organizuje dostęp do następujących elektronicznych źródeł informacji: **Alebank, BazEkon, BazHum, BazTech, eanaliza.pl, Copernicus Publications, DOAB, [Federacja Bibliotek Cyfrowych](#), Monitor Ubezpieczeniowy.**

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

- **nowoczesna baza dydaktyczna, w tym specjalistyczne oprogramowanie, gry strategiczne, która konsekwentnie jest rozwijana i uzupełniana,**
- **szerokie spektrum case study,**
- **ujednoczenie komunikacji zdalnej,**
- **prowadzenie szkoleń dla studentów, jak i kadry w zakresie obsługi ww. oprogramowania,**
- **powołanie helpdesku dedykowane kadrze dydaktycznej o raz studentom jako wsparcie techniczne,**

- kompleksowy system elektronicznej obsługi wypożyczeń w Bibliotece oparty na technologii RFID, składający się z dwu książkomatów, elektronicznej wrzutni bibliotecznej i urządzenia do samodzielnego wypożyczania książek,
- kolekcje zasobów w wersji elektronicznej wsparte nowoczesnym narzędziem wyszukiwawczym w postaci multiwyszukiwarki naukowej.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Program Partnerstwa Biznesowego. Wydział Zamiejscowy w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu od lat kształci studentów na potrzeby rynku pracy, podejmując bardzo aktywną współpracę z otoczeniem biznesowym.

Od roku 2009 Wydział Zamiejscowy w Chorzowie, jako pierwszy w holdingu WSB, rozwinął Program Partnerstwa Biznesowego, którego celem jest pozyskiwanie firm i instytucji z otoczenia biznesowego, w celu sprawowania patronatu merytorycznego nad poszczególnymi kierunkami kształcenia.

Aktywna obecność partnerów w funkcjonowaniu uczelni jest warunkiem koniecznym w realizacji praktycznego profilu kształcenia a równocześnie pokazuje rzeczywisty związek uczelni ze środowiskiem gospodarczym. Obecnie Wydział ma 100 Partnerów Biznesowych na poszczególnych kierunkach kształcenia. Program Partnerstwa Biznesowego opiera się na współpracy w 4 kluczowych obszarach:

1. Biznesowym;
2. Eksperckim;
3. Dydaktycznym;
4. Marketingowo-promocyjnym.

Współpraca z Partnerami Biznesowymi to celowe i zaplanowane działanie Wydziału. Z jednej strony Partnerzy wpływają na kształt programów nauczania, proponują nowe przedmioty, specjalności, dokonują weryfikacji efektów uczenia się, wskazują nowe trendy i potrzeby rynku pracy. Z drugiej zaś strony aktywny udział Partnerów w różnorodnych programach daje możliwość studentom odpowiednio przygotować się do wejścia na rynek pracy, poprzez udział w stażach i praktykach, poprzez świadome zaplanowanie ścieżki swojej kariery. Program Partnerstwa Biznesowego na Wydziale w Chorzowie od początku prowadzony jest przez uczelniane Biuro Karier i Praktyk, które koordynuje ten złożony proces. Formalny udział w Programie Partnerstwa Biznesowego rozpoczyna się od podpisania porozumienia o współpracy z Wydziałem w dopasowanych dla Partnerów obszarach.

Do zadań Partnerów Biznesowych należy między innymi:

- współtworzenie Rady Biznesu oraz poszczególnych Rad Kierunków, których cykliczne spotkania mają wpływ między innymi na rozwój oferty dydaktycznej, jakość kształcenia oraz przybliżają wymogi stawiane przyszłym absolwentom na rynku pracy,
- recenzowanie i konsultacja programów nauczania, programów praktyk zawodowych, oraz efektów uczenia pod kątem potrzeb rynku,
- prowadzenie zajęć dydaktycznych przez praktyków, partnerów biznesowych,
- prowadzenie wykładów eksperckich przez praktyków,
- współorganizacja praktyk zawodowych i staży dla studentów,
- powiązanie praktyk studenckich z tematyką prac dyplomowych, zlecenie studentom badań na rzecz firmy z możliwością wykorzystania wyników w pracach dyplomowych,
- organizacja wizyt studyjnych dla studentów i absolwentów,
- współtworzenie case studies do wykorzystania w procesie dydaktycznym,
- udział w publikacjach, seminariach i konferencjach organizowanych przez Wydział,
- udział w spotkaniach branżowych na uczelni, targach pracy,

- możliwość organizowania assessment centers: ocena, testowanie i wybór studentów do pracy w firmie,
- prowadzenie szkoleń oraz warsztatów dla studentów i absolwentów,
- definiowanie oczekiwań wobec pośrednictwa pracy, rekrutacji i preselekcji realizowanego przez BKiP na rzecz firmy.

Rada Partnerów Biznesowych i Rada Kierunku Turystyka i Rekreacja. Program Partnerstwa Biznesowego powołano na Wydziale zarządzeniem dziekana nr 5/2009 z dnia 01.10.2009 r. w sprawie wprowadzenia Programu Partnerstwa Biznesowego na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu **(załącznik dodatkowy nr 26)**. Następnie zarządzeniem dziekana nr 15/2011 z dnia 6.12.2011 r. powołano **Radę Partnerów Biznesowych (załącznik dodatkowy nr 27)**, a wskutek dynamicznego rozwoju współpracy z otoczeniem biznesowym i zwiększeniem liczby kierunków kształcenia wyewoluowała ona kilkanaście rad kierunków zorientowanych tematycznie. Dlatego też zarządzeniem dziekana 25/2014 z dnia 16.12.2014 r. powołana została **Rada Kierunku Turystyka i Rekreacja (załącznik dodatkowy nr 28)**. W skład Rady Kierunku Turystyka i Rekreacja wchodzi następujący Partnerzy Biznesowi: Akademia Rainbow, Śląska Izba Turystyki, Travelplanet, Hotel Novotel Katowice, Chorzowskie Centrum Informacji i Turystyki, Biuro Podróży EkoTour, Tramontana Active Holiday. Aktualnie trwają rozmowy biznesowe dotyczące przystąpienia do programu podmiotów rynku lotniczego, które świadczą usługi handlingowe w MPL Katowice Airport oraz edukacyjne w MPL Kraków Airport, jak również z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Chorzowie oraz Browarem Przyszań w Chorzowie.

Oprócz przedstawicieli firm i instytucji Partnerów Biznesowych w skład rady wchodzi: menedżer kierunku, przedstawiciele władz uczelni (dziekan lub prodziekan), dyrektor Biura Karier i Praktyk oraz przedstawiciele studentów i absolwentów.

Rada Kierunku to organ doradczy i opiniotwórczy, którego członkami są przedstawiciele regionalnych firm i instytucji związanych z danym kierunkiem. Głównym zadaniem rady kierunku jest analiza programów nauczania, sylabusów, efektów uczenia się pod kątem ich dopasowania do wymogów rynku pracy i oczekiwań potencjalnych pracodawców, jak również promocja kierunku wśród pracodawców oraz wytyczanie nowych trendów edukacyjnych, nowych specjalności i kierunków studiów. Ponadto współpraca z Partnerami Biznesowymi obejmuje bardzo szeroki obszar, począwszy od organizacji praktyk zawodowych, staży, pośrednictwa pracy, organizacji spotkań branżowych, organizacji szkoleń i warsztatów branżowych, aż do realizacji zajęć w warunkach rzeczywistych, jak również uczestniczenia Partnerów w realizacji procesu dydaktycznego.

Przykłady działania Programu Partnerstwa Biznesowego na kierunku turystyka i rekreacja.

Właściwym przykładem takiej synergii jest zaangażowanie w zajęcia dra Mateusza Ziemby, który jest przedsiębiorcą świadczącym usługi turystyki kwalifikowanej sportów zimowych i wodnych i prowadzi zajęcia z podstaw rekreacji na pierwszym roku studiów, oraz z regionów turystycznych świata na specjalności turystyka międzynarodowa.

Pogłębiony proces przekazywania wiedzy i umiejętności wnosi dr Anna Stolecka-Warzecha, która w branży gastronomicznej świadczy usługi konsultanta w dziedzinie rozwiązań HACCAP dla placówek żywienia zbiorowego i wyklada przedmiot podstawy technologii żywności w gastronomii.

Mgr Grzegorz Sówka mający uprawnienia przewodnika poszerza wiedzę wśród studentów TiR-u na przedmiocie geografia turystyczna z elementami krajoznawstwa.

Efektywny proces przekazywania wiedzy i przygotowania studentów do poprawnego wykonywania zadań na rynku przekazuje również mgr Magdalena Janik – koordynator ds. obsługi pasażerskiej w MPL Katowice Airport, mająca także doświadczenie jako członek personelu pokładowego w linii czarterowej. Jej dodatkowym atutem jest praktyka w Departamencie Zarządzania Bezpieczeństwem w Urzędzie Lotnictwa Cywilnego.

Każdego roku odbywają się wizyty studyjne w **Centrum Edukacji Lotniczej (CEL) w MPL Kraków Airport, wizyta w Muzeum Lotnictwa w Krakowie**, zajęcia w czasie rzeczywistym w **MPL Katowice**

Airport (strefa airside oraz landside), **Wizyta na Targach Turystycznych GLOBalnie** w 2022. W ramach wizyt studenci mogą zweryfikować swoją wiedzę zdobytą podczas zajęć w formie wykładów i ćwiczeń biorąc czynny udział w ćwiczeniach z symulacji obsługi pasażerskiej na stanowisku check-in, w sekcji kontroli bezpieczeństwa – zasady działania detektorów wykrywających zabronione przedmioty w transporcie lotniczym, aspekty konwencji CITES, obsługi pokładowej w statku powietrznym, czy wykonywania zadań jako koordynator terminalowy. Uzupełnieniem pogłębionego procesu upracticznienia jest wizyta w sekcji zamkniętej w MPL Katowice Airport, w której student ma możliwość zapoznać się z procesem obsługi bagażowej, czy wybranych procesów obsługi płytowej statków powietrznych.

Ponadto uczestnicząc w **Targach Turystycznych** studenci mogli zapoznać się z procesem tworzenia stoiska wystawowego, przygotowania kampanii promocyjnej oraz zaproszenia do współpracy innych podmiotów wystawiających swoją ofertę. Dzięki obserwacji oraz analizie zapoznają się oni z konkurencyjnymi pod względem potencjału turystycznego ofertami podmiotów promujących się na targach.

Uczelnia dokłada wszelkich starań, aby nieustannie rozwijać relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W czasie pandemii współpraca z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego nie uległa osłabieniu, wręcz wzmocniła się i przybrała formę współpracy online.

W dniu 14 grudnia 2021 r. odbyło się **spotkanie Rady Kierunku Turystyka i Rekreacja**, w spotkaniu udział wzięli:

- Mirosław Nawrocki - dyrektor Chorzowskiego Centrum Informacji i Turystyki,
- Mateusz Ziemia - Tramontana Active Holiday,
- Krzysztof Puk - prezes Zarządu Browar Przyszań,
- Anna Kubowicz - dyrektor Browar Przyszań.

Podczas spotkania zostały zaproponowane zmiany, takie jak: modyfikacje w strukturze tematycznej przedmiotów językowych o zagadnienia słownictwa fachowego w języku angielskim i niemieckim, oraz modyfikacje na specjalności turystyka międzynarodowa o elementy przewodnictwa w turystyce – wnioski i rekomendacje przedłożył dyrektor Nawrocki, Osoby reprezentujące Browar Przyszań rekomendowały po pokonaniu pandemii Covid-19 zaciśnięcie współpracy oraz chęć wsparcia kierunku turystyka i rekreacja o doświadczenia menedżerskie i organizacji eventów.

W dniu 3 czerwca 2022 r. odbyło się stacjonarne **spotkanie Rady Kierunku Turystyka i Rekreacja**, w spotkaniu udział wzięli:

- Mirosław Nawrocki - dyrektor Chorzowskiego Centrum Informacji i Turystyki,
- Jarosław Barteczko - dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji,
- Ilona Porwoł - dyrektor Oddziału Novotel Centrum w Katowicach,
- Aleksandra Wodzyńska - menedżer, Akademia Rainbow,
- Jadwiga Wieczorek - prezes Śląskiej Izby Turystyki,
- Mateusz Ziemia - Tramontana Active Holiday.

Wśród wniosków i rekomendacji pojawiły się:

- Sugestia poszerzenia składu podmiotów wspierających rozwój kierunku o kolejne podmioty praktycznie funkcjonujące na rynku turystyki i rekreacji oraz transportu, np. Hotel Opera w Tarnowskich Górach, LS Airport Service w MPL Katowice Airport,
- Wsparcie dydaktyczne zajęć wykładowcami posiadającymi merytoryczne i praktyczne kompetencje,
- Wsparcie o kursy i uprawnienia specjalności Turystyka międzynarodowa,
- W kwestii nowych specjalności menedżer kierunku Zakładu omówił koncepcję nowych specjalności takich jak: animator czasu wolnego, dietetyka i turystyka zdrowotna, trener personalny z elementami fitness, trener personalny z dietetyką sportową, odnowa biologiczna z elementami fizjoterapii, odnowa biologiczna z elementami Spa&Wellness, zarządzanie biznesem turystycznym, nowoczesny marketing i sprzedaż usług turystycznych,

ekoturystyka, menedżer eventów i turystyki biznesowej, E-sport, ekoturystyka i zrównoważony rozwój,

- W kwestii nowych przedmiotów diskutowano m.in. zasadności wprowadzenia lub poszerzenia zagadnień z takich zajęć jak: aspekty pracy i organizacji pracy biurowej, aspekty kultury osobistej, autoprezentacji, negocjacji, asertywności, geografii turystyki, hotelarstwa i wiedzy o gastronomii, umiejętności radzenia sobie ze stresem, poszanowanie mienia, rozwijanie umiejętności miękkich i twardych, zwiększenie godzin języków obcych i nacisk na komunikowanie się a nie tylko podejście gramatyczne, wzbogacenie o wiedzę poprawnego komunikowania się i umiejętności sprzedawania, opowiadania, marketingowego wykorzystania wiedzy do sprzedaży produktu turystycznego np. poprzez social media, kreatywnego, efektywnego rozwiązywania problemów w kontakcie z nabywcą usługi czy produktu turystycznego, sumienności w wykonywaniu obowiązków, poprawnego budowania interakcji w miejscu pracy.
- Partner Novotel oraz MOSiR pozytywnie opowiedziały się za wykładami eksperckimi – propozycje – Ilona Porwoł dla ZGiD, Jarosław Barteczko, dla MS, oraz,
- Realizacją zajęć w warunkach rzeczywistych – propozycje Hotel Novotel, MOSiR Chorzów
- dyrektor I. Porwoł prosiła o hospitację praktyk i ocenianie miejsc praktyk celem podniesienia zakresu wiedzy, opieki nad studentami.
- dyrektor Nawrocki i Barteczko wnioskowali o większą elastyczność w terminie praktyk – specyfika branży turystycznej.
- dyrektor A. Wodzyńska zasugerowała, że z doświadczenia specjalności oferowane na WSB WZ w Chorzowie można by wesprzeć logotypami firm Partnerów – efekt kreowania marki i czynnik zachęcający studenta – efekt infografiki dla tego pokolenia.

Zgodnie z Zaleceniami PKA został wprowadzony okresowy przegląd współpracy z otoczeniem gospodarczym.

Przykładem wszechstronnej współpracy w ramach Programu Partnerstwa Biznesowego na kierunku turystyka i rekreacja mogą być **działania podejmowane przez Wydział ze Śląską Izbą Turystyki (ŚIT)**. ŚIT od początku istnienia kierunku turystyka i rekreacja miała wpływ na powstanie oraz kształtowanie programu nauczania. Podczas spotkań rad kierunku, które odbywają się raz w roku, **analizowane są i uaktualniane programy nauczania oraz programy praktyk**. I tak na przykład, Śląska Izba Turystyki zaproponowała kierunek „turystyka regionalna i produkty turystyki Śląska”, a prezes ŚIT jest koordynatorem przedmiotu „turystyka industrialna” tzn. wpływała na jego merytoryczną zawartość (w bezpośredniej współpracy z menedżerem kierunku).

ŚIT współuczestniczy w rozwoju kierunku, zarówno podczas formalnych spotkań rady kierunku, jak również podczas nieformalnych spotkań z menedżerem kierunku, dyrektorem Biura Karier i dydaktykami.

BKiP Wydziału wspólnie ze ŚIT organizuje corocznie kursy pilotów wycieczek dla studentów i absolwentów kierunku. Ponadto, z inicjatywy ŚIT, wszyscy studenci kierunku turystyka i rekreacja obowiązkowo biorą udział w szkoleniu „Kurs pierwszej pomocy”, **organizowanym pod patronatem Urzędu Marszałkowskiego i Inspekcji Transportu Drogowego, na zakończenie którego studenci otrzymują certyfikat**.

Oprócz tego studenci kierunku turystyka i rekreacja od lat **udzielają wsparcia technicznego w przygotowaniu i aktualizacji portalu *slaskie.travel*** prowadzonego przez Izbę. Portal ten zawiera informacje dotyczące atrakcji turystycznych Śląska. Studenci mogą zdobywać dodatkowe punkty uzupełniając merytorycznie informacje zawarte w portalu. Praca wykonana przez studentów jest weryfikowana przez dydaktyka i zaliczana jako dodatkowa aktywność.

Co roku studenci kierunku turystyka i rekreacja biorą **udział w Targach Turystycznych organizowanych w Katowicach**, nie tylko w roli odwiedzających je - dzięki porozumieniu z ŚIT studenci mieli możliwość bezpośredniego kontaktu z wystawcami oraz mogli pomagać w organizacji targów.

Kolejnym z przykładów współpracy w ramach Partnerstwa Biznesowego pomiędzy Wydziałem a ŚIT jest **organizacja konkursu turystycznego dla szkół ponadpodstawowych z województwa śląskiego**. 8 kwietnia 2016 roku Biuro Karier i Praktyk wraz ze Śląską Izbą Turystyki, Partnerem Biznesowym uczelni zorganizowało konkurs turystyczny dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z województwa śląskiego, kształcących się w zawodach: technik hotelarstwa, technik obsługi turystycznej i innych o profilu turystycznym, pt. „Organizacje turystyki i atrakcje województwa śląskiego”, pod patronatem Marszałka Województwa Śląskiego. Konkurs cieszył się ogromnym zainteresowaniem, mury naszej uczelni odwiedziło ok. 300 uczniów (drużyny i uczniowie klas), z czego w konkursie wzięło udział 62 uczniów, z których 3 zdobywców najwyższej ilości punktów otrzymało nagrody indywidualne oraz 15 drużyn składających się z 4 reprezentantów, których łączna pula zdobytych punktów decydowała o zwycięstwie. Podczas trwania konkursu pozostali uczniowie klas uczestniczyli w warsztatach poświęconych turystyce, a w trakcie sprawdzania prac, członkowie drużyn również dołączyli do swoich klas i wspólnie kontynuowali udział w spotkaniach. Warsztaty zostały poprowadzone przez cenionych dydaktyków WSB i praktyków współpracujących z WSB i ŚIT.

Obecnie Wydział planuje wraz z ŚIT zorganizowanie podobnego konkursu, lecz w formie zdalnej, w celu promocji indywidualnej turystyki regionalnej i lokalnej pod roboczym tytułem „Okno na Śląsk”.

Ekspertyzy. W 2021/22 została przygotowana **ekspertyza dla kierunku turystyka i rekreacja**, przez Panią Krystynę Papiernik ze Spółdzielni Turystycznej „Turysta” w Katowicach.

W ekspertyzie zostało zawarte, że matryce zawierają poprawnie sformułowane przesłanki do realizacji zajęć w oparciu o zagadnienia wzbogacające studenta w wiedzę na poziomie podstawowym i rozszerzonym, o umiejętności oraz aktualne kompetencje jakie są pożądane u osób pracujących na rzecz obsługi turystów. W tych dość trudnych uwarunkowaniach w jakich realizowana jest obecnie sprzedaż usług turystycznych, kreowanie produktu turystycznego i zaspakajanie potrzeb turystów, kluczem do sukcesu w branży jest znajomość nowoczesnych programów i narzędzi informatycznych. Profesjonalizm ten objawia się także znajomością reguł rządzących rynkiem usług turystycznych przy stałym rozwijaniu zasad etyki, etykiety, kultury osobistej, savoir vivre, szczególnie, iż rynek usług turystycznych ma obecnie wymiar globalny a więc trzeba znać także uwarunkowania międzykulturowe. Istotnym elementem dzisiejszej rzeczywistości świadczenia usług dla turystów jest także realizowanie koncepcji marketingowego dostarczania satysfakcji na najwyższym poziomie. Budowanie trwałych interakcji na rynku turystycznym było i nadal jest rdzeniem scalającym podmioty na nim. Praktyczność nauczania obejmuje także nowe trendy w turystyce jak chociażby eko – turystykę. **Ekspertka oceniając program studiów, zwróciła uwagę jak kluczowymi i pożytecznym jest uczenie w oparciu o efekty takie jak:**

- w zaawansowanym stopniu systematykę turystyki i rekreacji (rodzaje, formy, funkcje) i związki turystyki i rekreacji z innymi dziedzinami wiedzy,
- w zaawansowanym stopniu zna i wyjaśnia rodzaje i elementy struktur i instytucji rynku turystycznego i rekreacyjnego, w tym organizacji turystycznych i rekreacyjnych działających w Polsce, oraz zależności między nimi,
- w zaawansowanym stopniu zna typologię atrakcji turystycznych i najważniejsze atrakcje turystyczne Polski i świata,
- Natomiast w kwestii umiejętności i kompetencji za wysoce pozytywnym uznane zostały takie efekty jak:
- ocenić rangę regionu turystycznego i rekreacyjnego oraz wskazać czynniki stanowiące o atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej,
- analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym i wykorzystywać te analizy w procesie prowadzenia działalności gospodarczej,
- udzielić fachowej porady odnośnie do organizacji wydarzenia turystycznego i rekreacyjnego,
- wskazać pozytywne i negatywne skutki rozwoju turystyki dla miejscowości i regionów,
- posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi), w szczególności regulującymi obszar turystyki i rekreacji,

- opracować program imprezy turystycznej i rekreacyjnej dostosowanej do różnego odbiorcy,
- stosować wybrane instrumenty marketingu oraz prowadzić rozmowę sprzedażową,
- prezentować ofertę obiektu turystycznego lub rekreacyjnego oraz przeprowadzać analizę porównawczą oferowanych usług przez wybrane obiekty turystyczne i rekreacyjne,
- swobodnie posługiwać się nomenklaturą turystyczno-rekreacyjną w jednym z nowożytnych języków obcych na poziomie B2 według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
- identyfikować ograniczenia własnej wiedzy i dostrzegać potrzebę dalszego kształcenia,
- krytycznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, zarówno pełniąc rolę konsumenta jak i przedsiębiorcy turystycznego i rekreacyjnego,
- okazywania szacunku wobec klienta oraz troski o jego satysfakcję poprzez przestrzeganie norm,

Ekspertka konkludując, stwierdziła również, iż prowadzący zajęcia mają doświadczenie zawodowe w turystyce czy rekreacji, co dodatkowo wzbogaci przekazywane treści oraz pozwoli uzupełnić je o cenne doświadczenie.

Konkurs „Biznesowy Partner Roku”. Wydział organizuje od 2008 r. doroczny konkurs o tytuł *Biznesowego Partnera Roku*, którego celem jest wyłonienie lidera na regionalnym rynku pracy organizującego najatrakcyjniejsze praktyki dla studentów Wydziału. W plebiscycie studenci oceniają jakość i przydatność zdobytej praktycznej wiedzy. Opisują swoje spostrzeżenia w 9 dziedzinach, biorąc pod uwagę m.in.: dopasowanie praktyk do specjalności i kierunku studiów, dbałość

o realizację zgodną z wcześniej ustalonym programem, zdobytą wiedzę i umiejętności oraz czy zrealizowana praktyka spełniała ich oczekiwania. Przedstawicielem branży turystycznej uhonorowanym tytułem zwycięzcy tego konkursu w 2014 roku zostało Akademia Rainbow.

Praktyki zawodowe. Mimo, że praktyki zawodowe jako takie i ich techniczna i formalna realizacja zostały przedstawione w Kryterium II wniosku, należy w tym miejscu podkreślić, że zdecydowana większość z nich realizowana jest we współpracy z Partnerami Biznesowymi, dzięki czemu udało się wprowadzić dwa unikalne w skali całej uczelni (a niecodzienne w skali kraju) rozwiązania:

- 1. Customizacja schematów czasowych praktyk** (wydłużonych *Ustawą o szkolnictwie wyższym* z 2018 r. z 3 do 6 miesięcy) dostosowująca je do poszczególnych kierunków. Rady kierunków wspólnie z BKiP i Menedżerami Kierunków ustalały optymalne scenariusze czasowe trwania praktyk w układzie semestralno – wakacyjnym różne dla systemu stacjonarnego i niestacjonarnego w poszczególnych kierunkach (odpowiednie dla specyfiki branży).
- 2. Praktyki zdalne organizowane podczas COVID-19**
BKIP i Menedżerowie Kierunków w konsultacji z radami kierunków zaproponowało nowe formuły odbywania praktyk, niesprzeczne z aktualnymi rozporządzeniami MNiSW, które pozwalały studentom poszczególnych kierunków odbywać praktyki w konkretnych przedsiębiorstwach w trybie zdalnym lub mieszanym.
- 3. Alternatywne formy praktyk**, stosowane w branżach zamkniętych decyzjami rządowymi związanymi ze stanem epidemii COVID-19

BKiP i menedżerowie kierunków w konsultacji z Radami Kierunków opracowało dodatkowe zadania, case studies lub projekty do opracowania przez studentów, którzy powinni odbyć praktykę w danym terminie, jednak branża była zamknięta lub nie było warunków do odbycia praktyki w formie tradycyjnej ani zdalnej w wymaganym terminie. Takie formy alternatywne odbywają się pod nadzorem merytorycznego opiekuna praktyk, którym w tym przypadku jest menedżer kierunku i zaliczane są analogicznie do tradycyjnych praktyk.

Projekty unijne - szkolenia, warsztaty. Biuro Karier i Praktyk do rozszerzenia swoich działań wykorzystuje środki unijne realizując liczne projekty, dzięki którym studenci zdobywają

kompetencje i doświadczenie, a firmy współpracujące – potencjalnych pracowników, są to między innymi szkolenia i staże.

Na przykład w ramach projektu unijnego pt. „SMART EDUCATION - Kształcenie wyższe w dobie innowacji cyfrowych” POWR.03.05.00-00-2004/18, studenci kierunku turystyka i rekreacja mieli możliwość udziału w szkoleniach wymienionych w tabelach poniżej:

ROK AKADEMICKI 2020/2021

Nazwa szkolenia	Liczba uczestników
<i>Umiejętności menedżerskie (16h)</i>	30
<i>Komunikacja w pracy i w grupie (16h)</i>	19
<i>Samoorganizacja i zarządzanie czasem (16h)</i>	13

ROK AKADEMICKI 2021/2022

Nazwa szkolenia	Liczba uczestników
<i>Umiejętności menedżerskie (16h)</i>	45
<i>Samoorganizacja i zarządzanie czasem (16h)</i>	12

ROK AKADEMICKI 2022/2023

Nazwa szkolenia	Liczba uczestników
<i>Umiejętności menedżerskie (16h)</i>	66

Szkolenia poza projektami, realizowane z Partnerami Biznesowymi. BKiP wspiera także proces planowania kariery przez studentów poprzez organizację bezpłatnych szkoleń i warsztatów. Przykładowe tematy szkoleń dotyczą oczekiwań i charakteru pracy w określonej branży lub organizacji, radzenia sobie na rozmowie kwalifikacyjnej u konkretnego pracodawcy, autoprezentacji, wzmacniają umiejętności negocjacji. Szkolenia prowadzą przedstawiciele organizacji z otoczenia gospodarczego uczelni, m.in. Partnerów Biznesowych oraz firm współpracujących.

Rok akademicki	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Liczba szkoleń	9	2	14
Liczba studentów	110	17	171

Pośrednictwo pracy. Bardzo ważnym zadaniem BKiP jest pośrednictwo pracy. Od 2003 r. BKiP jest wpisane do rejestru agencji zatrudnienia jako agencja pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (nr rejestru 440/1a).

Dzięki temu BKiP umożliwia pracodawcom bezpośrednie zgłoszenie wolnych miejsc pracy, praktyk oraz staży i oferty te kieruje do studentów i absolwentów uczelni. Na życzenie pracodawców, w tym Partnerów Biznesowych, BKiP prowadzi wśród studentów i absolwentów rekrutację i wstępną selekcję na określone stanowiska.

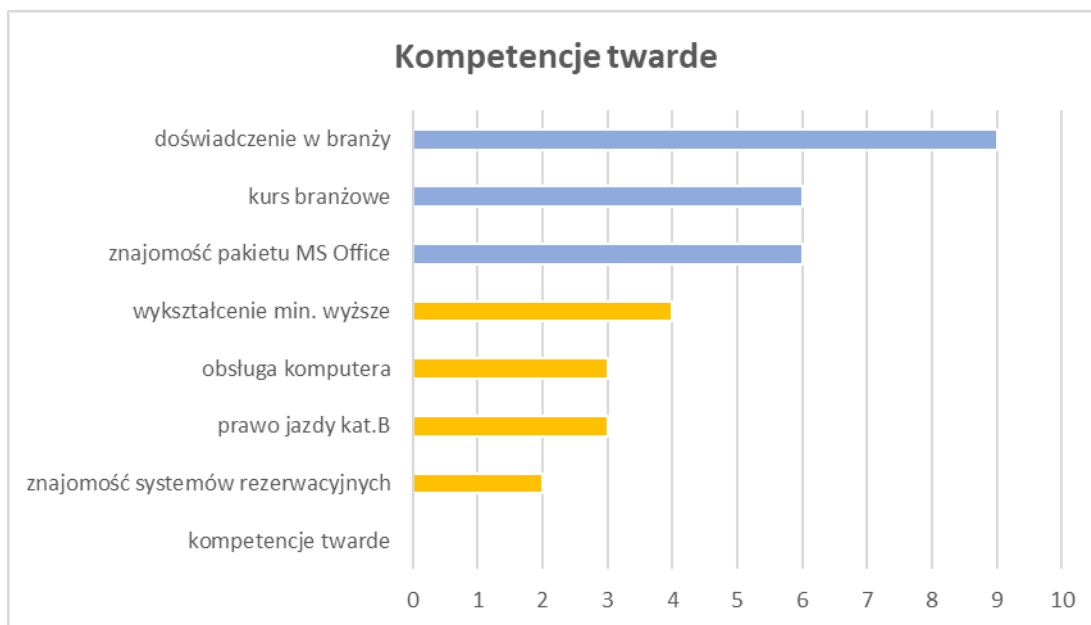
Ponadto BKiP prowadzi bazę studentów poszukujących pracy, która umożliwia przesyłanie ofert pracy od pracodawców, w tym Partnerów Biznesowych, bezpośrednio do kandydatów. BKiP dostarcza studentom informacje o rynku pracy (papierowo i online) – ogłoszenia firm o aktualnych rekrutacjach, informacje o wymaganiach wobec kandydatów na oferowane stanowiska.

Dzięki współpracy z otoczeniem biznesowym - Partnerami Biznesowymi i licznymi firmami współpracującymi, do BKiP trafiają oferty pracy, praktyk i staży.

Ogółem **od roku akademickiego 2019/2020 do końca roku akademickiego 2021/2022** w Biurze Karier i Praktyk opublikowanych zostało **1054** ofert pracy, z czego **52** oferty pracy dedykowanych było **kierunkowi turystyka i rekreacja**.

BKiP analizuje otrzymywane oferty pracy i na ich podstawie opracowuje listę najczęściej oczekiwanych cech, kompetencji i umiejętności oczekiwanych od absolwentów danego kierunku, w tym przypadku – turystyka i rekreacja. I tak, najbardziej znaczące wśród wymagań stawianych przez potencjalnych pracodawców przed studentami i absolwentami kierunku turystyka i rekreacja są:

- Znajomość języka angielskiego, języka niemieckiego lub języków bałkańskich,
- Wśród kompetencji twardych najważniejsze: doświadczenie w branży, kursy branżowe, znajomość pakietu MS Office,
- Wśród kompetencji miękkich najważniejsze są z punktu widzenia pracodawców: odpowiedzialność, sumienność, wysoka kultura osobista oraz dyspozycyjność.





Warto podkreślić, iż program nauczania na kierunku turystyka i rekreacja zawiera **przedmioty**, podczas których student nabywa i rozwija kompetencje, które są oczekiwane przez pracodawców z branży turystycznej, np. komunikatywność, dobra organizacja pracy, praca zespołowa. Są to przedmioty, takie jak: **komunikacja w turystyce** - przedmiot kierunkowy na 2 semestrze studiów, **podstawy psychologii** - przedmiot kierunkowy na 2 semestrze, **obsługa ruchu turystycznego** - przedmiot kierunkowy na 3 semestrze. Na podstawie ewaluacji programu nauczania, w wyniku zmian społecznych oraz zmian, jakie dokonują się na rynku pracy, zarówno **metodyka pracy projektowej**, jak i **wyzwania rynku pracy** pojawiły się w siatkach od roku akademickiego 2020/21, gdyż zastąpiły przedmioty prowadzone wcześniej: **wprowadzenie na rynek pracy** oraz **metody efektywnego uczenia się i tworzenia prac projektowych**. Ważną rolę w nabywaniu i rozwijaniu kompetencji odgrywają także praktyki zawodowe, które pozwalają studentom zweryfikować wyobrażenia o konkretnych zawodach w branży turystycznej.

Przenikanie aktywności BKiP począwszy od organizacji praktyk, staży z projektów unijnych, prowadzenie Programu Partnerstwa Biznesowego, proces pośrednictwa pracy, doradztwo zawodowe pokazuje efekt synergii, który ma na celu jak najlepsze **przygotowanie absolwenta w radzeniu sobie na rynku pracy**.

BKiP od lat podejmuje szereg działań inicjujących bezpośrednią współpracę z Partnerami Biznesowymi, jak również stworzyło system pozwalający w sposób skuteczny przenieść efekty tej współpracy na **modelowanie programów kształcenia** oraz działań związanych bezpośrednio z przygotowaniem studentów do udziału w rynku pracy. Osiągnięcie tak dobrych rezultatów w zakresie współpracy z otoczeniem biznesowym jest możliwe dzięki zaangażowaniu i ogromnej roli uczelnianego Biura Karier i Praktyk.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

- **unikalny, dobrze zorganizowany i od lat rozwijający się Program Partnerstwa Biznesowego,**
- **regularne spotkania środowiska biznesowego w ramach Rady Kierunku,**
- **realny i konkretny wpływ Partnerów Biznesowych na programy nauczania studentów pod kątem ich praktyczności,**
- **bardzo dobra współpraca z Partnerami Biznesowymi w procesie organizacji praktyk - baza miejsc praktyk dla studentów,**
- **zatrudnianie studentów i absolwentów u Partnerów Biznesowych i firm współpracujących z Wydziałem,**
- **działania search&selection na rzecz Partnerów Biznesowych oraz oferty pracy na wyłączność,**

- wspieranie studentów w „wejściu na rynek pracy” przez rozwiniętą współpracę z Partnerami (organizacja staży, organizacja szkoleń branżowych),
- unikatowy konkurs „Biznesowy Partner Roku”,
- monitorowanie rynku pracy przez BKIP,
- unikalna customizacja schematów czasowych praktyk dostosowująca je do poszczególnych kierunków,
- unikalna forma praktyk zdalnych organizowanych podczas COVID-19,
- unikalne stosowanie alternatywnych form praktyk, stosowanych w branżach zamkniętych decyzjami rządowymi związanymi ze stanem epidemii COVID-19.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja

Początki umiędzynaradawiania Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu sięgają 1999 r., kiedy to nastąpiła pierwsza wymiana studentów i wykładowców z uczelniami zagranicznymi w ramach programu Socrates (obecnie Erasmus). Od tego czasu Uczelnia prowadzi działalność ukierunkowaną na wzmocnienie oraz rozwój współpracy międzynarodowej. Działalność ta początkowo ograniczała się do programów wymiany, by z czasem objąć swym zasięgiem szereg innych obszarów.

Konsekwencją prowadzenia polityki umiędzynarodowienia Uczelni jest m. in. oferowanie programów studiów akredytowanych przez dwie globalne instytucje akredytujące: **International Accreditation Council for Business Education (IACBE)** oraz **Association of Chartered Certified Accountants (ACCA)**. Wydziały Finansów i Bankowości w Poznaniu oraz Wydział Zamiejscowy w Chorzowie posiadają od 2014 roku akredytację programów kształcenia na kierunkach finanse i rachunkowość oraz zarządzanie realizowanych na poziomie studiów licencjackich i magisterskich. Wymienione Wydziały posiadają także akredytację ACCA dla specjalności „finanse przedsiębiorstw i podatki ACCA” na studiach I stopnia kierunku finanse i rachunkowość.

Na przełomie roku 2021 i 2022 Wydziały zostały poddane procesowi reakredytacji przed IACBE oraz ACCA uzyskując wynik pozytywny, a tym samym akredytację do roku 2028.

Wydział Zamiejscowy w Chorzowie aktywnie uczestniczy w **programie Erasmus+** (studia, praktyki, wymiana wykładowców i pracowników administracyjnych) dzięki nawiązanej **współpracy z 48 uczelniami** w ramach programu.

W roku akademickim 2022/2023, do udziału w projekcie Erasmus+ w ramach wyjazdu na studia zagraniczne zakwalifikowało się ośmiu studentów WSB w Poznaniu WZ w Chorzowie. Wspomniani studenci zadeklarowali chęć podjęcia studiów na uczelniach zagranicznych w semestrze zimowym oraz letnim. Wspomniani studenci podjęli studia na uczelniach w Portugalii, Turcji, Niemczech, Belgii, Hiszpani oraz Włoszech.

Studenci WSB WZ w Chorzowie mają również możliwość korzystać w ramach programu Erasmus + z **praktyk zagranicznych**. W roku akademickim 2022/2023 do wyjazdu zakwalifikowało się czterech studentów **WSB w Poznaniu WZ w Chorzowie**.

W roku akademickim 2019/2020, w semestrze letnim z programu Erasmus+ w ramach wyjazdu na studia zagraniczne skorzystało trzech studentów Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie. Wspomniani studenci odbyli studia w Uniwersytetach w Hiszpanii, Turcji i Niemczech.

W latach 2018/19 oraz 2017/18 – ośmiu pracowników administracyjnych skorzystało z wyjazdów zagranicznych w ramach programu Erasmus+.

Studenci WSB WZ w Chorzowie mają również możliwość korzystać w ramach programu Erasmus + z **praktyk zagranicznych**. Studenci kierunku turystyka i rekreacja mają szerokie możliwości zorganizowania praktyki związanej ściśle z wybranym kierunkiem studiów. Wydział przyjmuje również studentów, wykładowców oraz przedstawicieli kadry administracyjnej z zagranicznych uczelni partnerskich. W ramach programów UE studenci większości kierunków mają możliwość wyjazdu na wizyty studyjne do zagranicznych instytucji, staże zagraniczne oraz uczestniczenia w zajęciach prowadzonych przez zagranicznych wykładowców.

Dział Współpracy z Zagranicą aktywnie wspiera wyjazdy zagraniczne studentów poprzez organizację spotkań z przedstawicielami firm zajmujących się poszukiwaniem miejsc praktyk zagranicznych oraz spotkania ze studentami, którzy uczestniczyli w wymianie w ramach programu Erasmus+ i chętnie dzielą się zdobytym doświadczeniem. Ponadto studenci mają możliwość uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez wykładowców z uczelni zagranicznych realizujących na Wydziale mobilność w ramach programu Erasmus+.

Spotkania ze studentami, którzy uczestniczyli w programie wymiany zagranicznej, jak i kontakt z przedstawicielem uczelni partnerskiej są cennym źródłem informacji i zachętą do wyjazdu dla pozostałych studentów. Wydział promuje też mobilność zagraniczną studentów poprzez media społecznościowe, publikując posty nadesłane przez studentów odbywających studia lub praktyki z programu Erasmus+.

Co roku DWZ organizuje dwa spotkania informacyjne dla osób zainteresowanych wyjazdem w ramach mobilności ERASMUS+. W roku akademickim 2020/21 spotkanie to odbyło się w formie zdalnej.

Ważnym elementem polityki kadrowej Wydziału Zamiejscowego jest **aktywność pracowników naukowo-dydaktycznych w międzynarodowej przestrzeni edukacyjnej. Aktywni na arenie międzynarodowej są również pracownicy administracyjni Wydziału.** Wydział wspiera aktywność międzynarodową pracowników poprzez następujące działania: współpraca partnerska z zagranicznymi ośrodkami akademickimi, finansowanie wyjazdów i staży zagranicznych, promowanie i awans pracowników wykazujących aktywność międzynarodową, logistyczne zabezpieczenie pobytu pracowników za granicą.

W roku akademickim 2018/19 sześciu wykładowców WSB WZ w Chorzowie wyjechało za granicę w ramach mobilności Erasmus+ min. dr hab. Wiesława Caputa, prof. WSB oraz dr Maria Ochwat. W latach 2018/19 oraz 2017/18 – ośmiu pracowników administracyjnych skorzystało z wyjazdów zagranicznych w ramach programu Erasmus+, a w roku 2021/22 kolejnych trzech pracowników administracyjnych skorzystało z wyjazdów w ramach programu Erasmus+. Pracownicy rezydowali w Universidad de la Frontera, Chile oraz w University of Florence, Włochy.

W roku 2019/20 oraz 2020/21 wyżej opisane aktywności zostały bardzo ograniczone, a czasem wręcz zawieszono ze względu na sytuację związaną z COVID-19. Uczelnia będzie realizować wszystkie zawieszono na czas pandemii działania po jej zakończeniu, np. wyjazd pracowników administracyjnych na Uniwersytecie w Izmirze, Turcja. Wyjazd ten pierwotnie planowany był na maj 2019 r.

W roku 2022/23 pięciu pracowników administracyjnych zakwalifikowało się do wyjazdów w ramach programu Erasmus+. Pracownicy odbędą wymianę w Instituto Português de Administração de Marketing w Portugalii oraz Koç University Suna Kiraç Library w Turcji

W zakresie współpracy międzynarodowej WZ w Chorzowie od lat jest członkiem grupy uczelni, w ramach których organizowane są cykliczne konferencje dotyczące zrównoważonego rozwoju (PI Instytut Badań Regionalnych im M.I. Doliszniogo NAN Ukrainy; Katedra Finansów, Bankowości i Rachunkowości, Wydział Zarządzania, Politechnika Częstochowska; Katedra Ekonomiki i Finansów Samorządu Terytorialnego, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie). X Międzynarodowa Konferencja Naukowa Zrównoważony rozwój w zarządzaniu i finansach. Nauka - biznes – samorząd, organizowana przez dr hab. Wiesławę Caputę, prof. WSB odbyła się w czerwcu 2021 r. Uczestnicy reprezentowali 33 zagraniczne ośrodki naukowe (m.in. z Ukrainy, USA, Wielkiej Brytanii, Austrii, Japonii), analogicznie można wskazać na Międzynarodowa Konferencję Naukową pt. "Ekonomia, finanse, zarządzanie w niepewnym świecie (XII Chorzowska Konferencja Bankowości i Finansów, 22 września 2022 r.).

Część pracowników dydaktycznych **współpracuje z zagranicznymi ośrodkami naukowymi**, i tak np. dr Mateusz Ziemia kooperuje naukowo z Uniwersytetem Palackiego w Ołomuncu. Jest uczestnikiem licznych zagranicznych konferencji, w tym ostatniej: Sport education society links & solutions. European Network of Sport Education. Centre for Sport Science and University Sports. Wiedeń. 26-27 wrzesień 2019. Dr hab. Jowita Drohojowska współpracuje z takimi ośrodkami jak: CH

Muzeum Historii Naturalnej Bazylea, IT Uniwersytet w Bali, DK Uniwersytet w Kopenhadze. Dr Artur Magiera zaś realizował badania naukowe w Nepalu w 2018.

WSB WZ w Chorzowie na bieżąco śledzi możliwości jakie dają projekty dofinansowane z UE np. programy i projekty **Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej**.

W okresie październik 2019 do wrzesień 2021 Uczelnia realizowała we współpracy z NAWA - Narodową Agencją Wymiany Akademickiej, następujące projekty:

1. Atrakcyjne miejsce pracy dla zagranicznej kadry akademickiej;
 2. Droga do profesjonalizacji obsługi studenta z zagranicy w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu.
- Oba projekty skupiają się w całości na rozwijaniu i umacnianiu pozycji uczelni na rynkach zagranicznych.

WSB WZ zamiejscowy w Chorzowie jest aktywnie zaangażowany w działania podejmowane w ramach **promowania oferty uczelni za granicą**, zarówno kierunków studiów prowadzonych w języku polskim, jak i angielskim. Kierunek turystyka i rekreacja prowadzony w języku polskim na I stopniu i cieszy się popularnością wśród kandydatów zagranicznych, gł. z Ukrainy. W roku akademickim 2019/20 oraz w roku 2020/21 miejsce targów edukacyjnych prowadzonych w formie tradycyjnej zajęły liczne targi edukacyjne online. W trakcie targów online osoby zainteresowane wybranym kierunkiem mają możliwość bezpośredniego kontaktu z przedstawicielami uczelni, zarówno w formie chatu, jak i rozmowy online. Kandydaci na studia mają również możliwość uczestnictwa w prezentacjach dotyczących oferty uczelni.

Studenci kierunku turystyka i rekreacja corocznie (za wyjątkiem roku 2020) **uczestniczą w Targach Turystycznych**, gdzie mają możliwość nawiązania kontaktów z środowiskiem międzynarodowym. Tym bardziej, że studenci niniejszego kierunku korzystają ze stoiska Śląskiej Izby Turystyki przez co mają możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego. W trakcie targów promują także ofertę kierunku turystyka rekreacja w języku polskim, jak i angielskim, co jest niewątpliwie ważnym elementem praktycznym. Podczas targów studenci uczestniczą także w **wykładach prelegentów z zagranicy, jak i polskich podróżników, archeologów, fotografów**.

Dzięki uczestnictwu w targach studenci korzystają z możliwości pozyskania **pracy sezonowej w biurach podróży, jako piloci, animatorzy, opiekunowie kolonijni, czy rezydenci. Praktyka podpowiada, że wielu studentów korzysta właśnie z tej formy kontaktu**, co daje im ogromne możliwości zdobycia doświadczenia zawodowego oraz możliwość pogłębienia wiedzy zdobytej podczas zajęć, ponadto studenci w ten sposób niewątpliwie podnoszą swoje umiejętności językowe.

W tym miejscu należy wskazać, że studenci zdobywają również doświadczenie międzynarodowe podczas praktyk zawodowych. Zdobywają wówczas nie tylko doświadczenie zawodowe, poznają międzynarodowe środowisko, ale przekłada się to rozwój postaw mobilności. Kontakt ze środowiskiem turystycznym (w biurze podróży, obiektach gastronomicznych, hotelach, obiektach rekreacyjno-sportowych), który ma ciekawe i bogate doświadczenia międzynarodowe powoduje, że taka osoba zdobywa dodatkową wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu funkcjonowania szeroko pojętego rynku turystycznego.

Ponadto, co należy podkreślić, w programie nauczania znajduje się **obowiązkowy dla wszystkich studentów lektorat języka obcego – zarówno na studiach I, jak i II stopnia**. W przypadku **studentów zagranicznych** program przewiduje także **lektorat języka polskiego** w wymiarze 60 godzin, trwający jeden semestr i zakończony egzaminem. Są to zajęcia dodatkowe dla studentów, którzy chcą doskonalić język polski. Wskazać należy, że lektorat j. polskiego jest obowiązkowy dla wszystkich cudzoziemców studiujących na I stopniu na ścieżce polskojęzycznej.

Na studiach **I stopnia** kształcenie w zakresie języka obcego obejmuje:

- na studiach **stacjonarnych** – 90 godzin kontaktowych w semestrze przez 4 semestry studiów (od I do IV semestru łącznie), czyli łącznie 360 godzin kontaktowych;
- na studiach **niestacjonarnych** – 90 godzin nauki w ciągu 2 semestrów (III i IV semestru studiów), w tym łącznie 32 godziny kontaktowe i ok. 60 godzin pracy własnej (e-learning).

Kurs językowy na **studiach stacjonarnych I stopnia** poprzedzony jest testem poziomującym (diagnostycznym), który determinuje ścieżkę kształcenia i poziom docelowy. Studenci, którzy opanowali już w odpowiednim stopniu jeden język obcy (tj. osiągnęli pułap B2 wg CEFR), mogą uczyć się drugiego języka obcego, osiągając pułap B1 lub wyższy. W III semestrze studiów osiągnięty poziom kompetencji językowej jest weryfikowany poprzez standaryzowany egzamin końcowy, gdzie wszyscy studenci realizujący dany poziom poddawani są identycznemu pod względem formy i zawartości merytorycznej testowi; jego wynik stanowi 60% oceny końcowej. W IV semestrze studenci uczą się języka fachowego i również składają pisemny egzamin stanowiący 60% oceny końcowej. W pozostałych semestrach zaliczenie przedmiotu udzielane jest przez lektora na podstawie zapisu frekwencji, aktywności i bieżącej kontroli postępów (60% oceny) oraz sprawdzianu końcowego (40% oceny).

Kształcenie językowe na **studiach niestacjonarnych I stopnia** koncentruje się w głównej mierze na nauce języka fachowego i realizowane jest w formule *blended learning*, gdzie:

- w III semestrze studiów student otrzymuje zaliczenie na stopień, a ocena ustalana jest w oparciu o dostępne na platformie e-learningowej wskaźniki (statystyki) aktywności i postępów studenta (maks. 60 pkt.) oraz wynik co najmniej jednego pisemnego sprawdzianu przeprowadzonego w ramach godzin kontaktowych (maks. 40 pkt);
- IV semestr studiów kończy się wewnętrznym egzaminem pisemnym przeprowadzonym przez lektora, gdzie minimalny zakres obejmuje treści przewidziane do realizacji w drugim semestrze kursu; ocena końcowa wyliczana jest na podstawie wyniku egzaminu (maks. 60 pkt.) oraz wskaźników (statystyk) aktywności i postępów studenta na platformie e-learningowej (maks. 40 pkt.).

Kształcenie językowe odbywa się również na studiach II stopnia, z tym że kierunek turystyka i rekreacja prowadzona jest wyłącznie na tut. Wydziale na studiach I stopnia stąd niniejszy temat nie został szerzej potraktowany.

Warto podkreślić, że oprócz egzaminów końcowych bądź certyfikacyjnych doskonałym sposobem praktycznej weryfikacji efektów uczenia się w zakresie kompetencji językowych jest udział w **zajęciach/spotkaniach wykładowych w języku obcym**.

Uczelnia stara się przybliżyć studentom wiedzę praktyczną przez to **na zajęcia zapraszani są różni praktycy, którzy prowadzą zajęcia w języku nie tylko polskim, ale i angielskim**.

Dla przykładu gościliśmy **misjonarza z Papuy-Nowej Gwinei**. Wiedzę na temat zabytków, kultury, obyczajów Kuby przedstawiła naszym studentom **podróżniczka i producentka filmów** podróżniczych. **Organizator rowerowych wyjazdów młodzieżowych** opowiadał podczas spotkań o wyprawach na Syberię, Kamczatkę, do Izraela i innych egzotycznych miejscach. **Konsul Stanów Zjednoczonych** p. Kraig Cook promował Program Wymiany Kulturowej ze Stanami Zjednoczonymi.

Kluczowym elementem wzbogacającym proces umiędzynarodowienia kierunku turystyka i rekreacja w WZ w Chorzowie jest **proces ciągłego poszerzania kompetencji dydaktycznych pracowników** tworzących ten Zakład Dydaktyczny. Wielu z nich opublikowało artykuły w czasopismach obcojęzycznych, dla przykładu:

1) **dr Mateusz Ziemia** opublikował artykuł:

- „*The Association between Participation in Organized Physical Activity and the Structure of Wleky Physical Activity in Polish Adolescents*”, w: International Journal of Environmental Research and Public Health, 2021,
- *Organized physical activity of secondary school students and university sports science students*. Annals of agricultural and environmental medicine: AAEM, Lublin 2022,

– *Effects of the COVID-19 Pandemic on the Perception of Inclusion in School Education and Physical Activity Among Polish Students, Frontiers in Psychology.*

Dr M. Ziemba jako przedsiębiorca prowadzi również działalność o charakterze turystyczno-rekreacyjnym w Chorwacji, umożliwia studentom spotkania z obcokrajowcami, poprzez tworzenie dla nich oferty usługi. Ponadto wykładowca ten współpracuje naukowo z Uniwersytetem Palackiego w Ołomuncu. Był uczestnikiem licznych zagranicznych konferencji, np.: Sport education society links & solutions. European Network of Sport Education. Centre for Sport Science and University Sports, która odbyła się w Wiedniu w 2019.

2) **dr Sylwia Szopa-Wiśnios**, opublikowała w 2022 r.:

– *Correlates of Physical Activity Older Adults Attending to Senior Citizens' Clubs*, The New Educational Review Vol. 67, No. 1, 2022, s. 80- 90. DOI: 10.15804/tner.2022.67.1.06

3) **dr hab. Krzysztof Sas-Nowosielski, prof. WSB.**, opublikował:

- *Post-activation Potentiation Response of Climbers Performing the Upper Body Power Exercise*. Frontiers in Psychology, March 2020 | Volume 11 | Article 467 pkt MNiSW 70, impact factor 2,067,
- *Dietary Habits And Orthorexic Behaviours Of Dancing School Female Students*. Journal Of Physical Education And Sport, Vol 20 (Supplement Issue 6), Art 421 Pp 3102 – 3107, MNiSW 70,
- *Martial arts, combat sports, and self-determined motivation as predictors of aggressive tendencies* Journal of Physical Education And Sport Vol. 21 (1), Art 17, pp. 122 - 129 MNiSW 70,
- *Motivation to engage in physical activity among health sciences students*. Journal of Physical Education and Sport, Vol. 21 (1), Art 19, pp. 140 - 144 MNiSW 70
- *Beta-Alanine Supplementation and Sport Climbing Performance*. Int. J. Environ. Res. Public Health 2021, 18, 5370. MNiSW 140, IF 2,8,
- *Via Olympica: A Comprehensive View on the Origin and Development of Climbing Competitions*, The International Journal of the History of Sport, vol 38, iss 6, pp 647-664 MNiSW 100 IF 0,648
- *Aggression Dimensions Among Athletes Practising Martial Arts and Combat Sports*. Front. Psychol. 12:696943. MNiSW 70 IF 2,99
- *Selected Behaviors and Addiction Risk Among Users of Urban Multimedia Games*. Frontiers in Psychology 13:862891 MNiSW 70 IF 4,232
- *Prevalence of Emotional Eating in Groups of Students with Varied Diets and Physical Activity in Poland*. Nutrients 2022, 14, 3289.

4) **dr hab. Jowita Drohojowska, prof. WSB**, jako wykładowczyni zakładu turystyki i rekreacji współpracuje z takimi ośrodkami naukowymi, jak: IT Uniwersytet w Bali, DK Uniwersytet w Kopenhadze, czy wspierających naukę CH Muzeum Historii Naturalnej Bazylea

5) **dr Artur Magiera** w kwestii doświadczenia międzynarodowego i wymiany myśli z ośrodkami zagranicznymi prowadził w 2018 roku badania naukowe w Nepalu

6) **dr Agnieszka Puszczewicz** w roku akademickim 2020-2021 prowadząc zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja pełniła funkcję prezesa Chorwackiej Organizacji Turystycznej.

7) **dr Jolanta Serotka-Torbicka** w roku 2019-2020 odbyła staż zagraniczny w ramach programu Erasmus w Portugalii i we Włoszech.

8) **dr Michał Dudek** opublikował:

- *Ancillary revenues in air transport in the conditions of globalization* w *European Research Studies Journal, Volume XXIV, Issue X, 2021*
- *Udział w Międzynarodowej Konferencji Inżynieria Ruchu Lotniczego organizowana przez Wydział Transportu Politechniki Warszawskiej w 2022 r.*

9) **mgr Bogumiła Urban** w ramach współpracy ERASMUS w 2022 r odbyła staż w Uniwersytecie Florenckim, oraz Universidad de La Frontera w Temuco w Chile, z wykładami na temat "Europe 2022 - main challenges and scenarios for the future".

- 10) **mgr Krystyna Szczęsny** już od wielu lat ściśle współpracuje z branżą turystyczną Chorwacji i Czarnogóry. Dzięki współpracy z Chorwacką Organizacją Turystyczną, głównie w sprawach aktualnej sytuacji rynku turystycznego, trafnie określa trendy w ruchu turystycznym, nowości oraz oczekiwania polskich turystów. Jako przykład umiędzynarodowienia można wskazać także, współpracę z Konsulatem Republiki Chorwacji w Krakowie: Współautorka badań na terenie Śląska i współprowadząca z T. Gądek-Hawlana, M. Michałowska, konferencję „Potencjalny popyt na przejazdy kolejami dużych prędkości w relacji Bałtyk-Adriatyk wśród Polaków, w 2021 (w druku), oraz współorganizatorka międzynarodowej Polsko-Chorwackiej konferencji pod patronatem ministrów Chorwacji i Polski Olega Butkovića i Andrzeja Adamczyka w dniu 8.06.2021r w Krakowie.

Ważnym zadaniem dla rozwoju kierunku turystyka i rekreacja jest realizacja wyzwań międzynarodowego rynku turystycznego, który oczekuje pracownika mobilnego, umięjącego odnaleźć się w różnym międzynarodowym środowisku, znającego języki obce, ale również znającego zwyczaje panujące w odmiennych kulturach, bowiem każda kultura „dysponuje własnym kodem wzorców zachowań” i pomimo globalizacji, wiedza na ten temat nadal ma ogromne znaczenie. W tym celu Uczelnia stawia na praktyczne poznanie wielu zagadnień.

W programie studiów znajdują się przedmioty, które przybliżają powyższe zagadnienia, np. na przedmiocie „Komunikacja w turystyce” studenci poznają międzynarodowe kultury, gdzie zdobywają umiejętności praktyczne jak zachować się w środowisku odmiennym kulturowo. Na przedmiocie „**Współczesne problemy w turystyce**” student zapoznaje się z szeroko pojętymi problemami i zagrożeniami, z jakimi może spotkać się podejmując pracę w różnych częściach naszego globu. Przedmiot „**produkty turystyki międzynarodowej**” uczy jak tworzyć produkty turystyczne, a zarazem student poznaje walory innych państw i regionów. To tylko niektóre przykłady przedmiotów, gdzie student zdobywa wiedzę i umiejętności zgodnie z oczekiwaniami pracodawców.

Kolejnym elementem umiędzynarodowienia kierunku jest wykorzystywanie na przedmiocie podstawy ekonomii gry symulacyjnej w języku angielskim: „Perfect Competition Simulation”. Jest to 20-godzinna gra symulacyjna przedstawiająca punkt widzenia małej firmy na konkurencyjnym rynku. Studenci pogłębiają swoją wiedzę w zakresie anglojęzycznych pojęć właściwych dla podstaw ekonomii, bazowych informacji ekonomicznych (substytuty, zachowania konkurentów, zachowanie klientów na rynku konkurencji doskonałej), bazowych informacji ekonomicznych (produkcja, koszt, cena, przychód). Studenci pogłębiają również swoje umiejętności decyzyjne i analityczne, doskonaląc kompetencje językowe.

Ponadto opracowano ofertę specjalności realizowanej całkowicie w języku angielskim, która będzie oferowana studentom od najbliższego roku akademickiego: Menager Tourism and Hospitality. Student będzie mógł zgłębiać wiedzę, umiejętności i kompetencje m. in. na przedmiotach takich jak:

- Marketing,
- Management in Tourism and Hospitality,
- Law in Tourism and Hospitality Industry,
- Economy in Tourism and Hospitality,
- Customer Behaviour,
- International Logistisc.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

- międzynarodowe akredytacje IACBE, ACCA,
- programy wymiany międzynarodowej,
- pracownicy kierunku, którzy podnoszą poziom kształcenia poprzez pracę zawodową w turystyce poza granicami kraju, dzięki czemu łączą proces dydaktyczno-wychowawczy z praktyką,

- opracowana specjalność realizowana w języku angielskim: **Menager Tourism and Hospitality**,
- szeroka współpraca międzynarodowa,
- Uczelnia oferuje przedmioty do wyboru w języku angielskim,
- w ramach przedmiotu podstawy ekonomii wśród metod realizacji zajęć wykorzystywana jest gra symulacyjna w języku angielskim, "Perfect Competition Simulation",
- obowiązkowe zajęcia z języka angielskiego (lektorat),
- oferta egzaminów na certyfikaty językowe,
- organizacja komplementarnych kursów językowych, w tym kursów przygotowujących do egzaminów, a także oferta egzaminów w celu zdobycia certyfikatów językowych.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

W Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie funkcjonuje szereg rozwiązań mających na celu wsparcie studentów zarówno w procesie uczenia się, jak również w ich rozwoju naukowym, społecznym i zawodowym. Szkoła wiele uwagi poświęca także konkretnym grupom studentów, w tym przede wszystkim studentom z orzeczoną niepełnosprawnością, a także studentom obcokrajowcom.

W obszarze wsparcia w procesie uczenia się z pewnością należy wspomnieć o bazie dydaktycznej, która zapewnia warunki kształcenia, swobodny dostęp studentów do nowoczesnych technologii, zbiorów bibliotecznych, w tym bibliotecznych zbiorów elektronicznych, swobodny dostęp do Internetu oraz wszelkich informacji zamieszczonych w Extranecie studenckim oraz na platformie do nauczania zdalnego Moodle.

Szczegółowe informacje na temat infrastruktury Uczelni zawarto w **kryterium 5** niniejszego raportu, jednakże w tym miejscu, mówiąc o wsparciu studentów w procesie uczenia się, należy wspomnieć, że studenci mają swobodny dostęp do **czytelni internetowej** przeznaczonej wyłącznie do pracy własnej studentów znajdującej się w Bibliotece. Na terenie budynku szkoły działa ogólnodostępne WiFi, jak również umieszczone są **kioski internetowe (infomaty)**, a także **stanowiska komputerowe** w „strefie studenta” (niski parter), zapewniające swobodny dostęp do Internetu i przede wszystkim do Extranetu, czyli uczelnianego systemu wymiany informacji, oraz jego części składowej jaką jest platforma zdalnego nauczania **Moodle** opisana szczegółowo w punkcie **kryterium 2** raportu. To jeden z ważniejszych elementów wsparcia studentów w procesie kształcenia - zawiera zasoby dydaktyczne, takie jak karty przedmiotów, treści merytoryczne w formie elektronicznej, prezentacje, filmy, zadania domowe, testy, hiperłącza do ciekawych stron w sieci WWW, fora dyskusyjne, czaty, etc. Warto podkreślić, że obecnie, na platformie Moodle zamieszczonych jest 100% kursów z wszystkich przedmiotów aktualnie realizowanych w murach Wydziału. Przed rozpoczęciem semestru menedżerowie kierunków wraz z metodykami weryfikują, czy wszyscy prowadzący zajęcia opracowali swoje kursy na dany semestr, dbając również o ich jakość i rzetelność.

Możliwość dostępu przez studenta do wszystkich materiałów dydaktycznych w dowolnym czasie, z dowolnego miejsca stanowi istotny element wsparcia w procesie zdobywania przez niego wiedzy. O popularności zastosowania platformy e-learningowej świadczą wysokie statystyki odwiedzin platformy przez studentów (codziennie po kilka tysięcy odwiedzin).

Ponadto, mówiąc o wsparciu studenta w procesie kształcenia należy również wspomnieć o wprowadzeniu przez Uczelnię do programu studiów przedmiotów, które mają pomóc studentowi w zakresie przyswajania wiedzy, pisania projektów, pisania pracy dyplomowej. W programie kształcenia na każdym kierunku studiów I stopnia realizowany jest przedmiot **metody pracy projektowej** (na I semestrze studiów) oraz **wprowadzenie do pracy dyplomowej** (na IV semestrze studiów licencjackich i V semestrze studiów inżynierskich) realizowany tuż przed pierwszymi seminariami.

W zakresie wsparcia studentów w procesie pisania pracy dyplomowej na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie przygotowano i opublikowano w Extranecie studenckim szczegółowe **wytyczne do pisania prac dyplomowych**, które w sposób przejrzysty i czytelny prowadzą studenta przez cały proces pisania pracy (począwszy od informacji na temat, czym jest praca dyplomowa, poprzez

informacje przestrzegające przed plagiatem, przykładowy układ pracy, wymogi edytorskie, na zasadach sporządzania przypisów i bibliografii skończywszy). Organizowane są również dedykowane szkolenia dla studentów ostatniego semestru w kontekście finalizacji pracy dyplomowej i przygotowania do egzaminu dyplomowego.

Ważną kwestią w zakresie wsparcia dydaktycznego studentów w procesie kształcenia jest również **dyspozycyjność wykładowców**. Nauczyciele akademicy mają obowiązek odbywania dyżurów, podczas których studenci mają możliwość konsultowania z wykładowcami zdobywanej wiedzy, zadawania pytań, wyjaśniania wątpliwości. Istnieje również możliwość kontaktu z wykładowcami za pomocą środków komunikacji elektronicznej, zarówno w formie tradycyjnej poczty e-mail, jak również platformy Moodle (dane kontaktowe, jak również terminy dyżurów wykładowców są dostępne w Extranecie studenckim, dlatego w każdym miejscu i o każdej porze, student ma możliwość wysłać do wykładowcy wiadomość mailową). Dzięki łatwej dostępności do platformy (w dowolnej chwili i dowolnym miejscu) kontakt studentów z wykładowcami nie kończy się z chwilą opuszczenia sali wykładowej.

W każdym semestrze organizowana jest semestralna **ankieta oceny wykładowców**, w której oceniana jest przez studentów jakość prowadzonych zajęć. Zbiorcze wyniki ankiet są przedstawiane do wglądu studentom z Rady Samorządu Studenckiego podczas spotkania z prodziekanem ds. studentów.

Wsparcie studenta w procesie zdobywania przez niego wiedzy przejawia się także w realizowanym monitoringu poziomu zdawania egzaminów na poszczególnych przedmiotach. W przypadku niskiej zdawalności określonego przedmiotu podejmowane są działania naprawcze: np. wprowadzenie dodatkowych, bezpłatnych zajęć dla studentów z takich przedmiotów (dotychczas zajęcia takie były organizowane z matematyki i fizyki na kierunkach ścisłych); modyfikowanie sposobu prowadzenia zajęć.

Kolejnym obszarem, w którym Uczelnia wspiera studentów jest wsparcie finansowe. Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie funkcjonuje system stypendialny, który ma za zadanie wspomóc studentów znajdujących się m.in. w trudnej sytuacji finansowej. Student może ubiegać się o pomoc materialną w formie:

- stypendium socjalnego,
- stypendium specjalnego.
- stypendium rektora za:
 - osiągnięcia naukowe,
 - osiągnięcia sportowe,
 - osiągnięcia artystyczne,
- zapomogi.

Ponadto, w roku akademickim 2019/2020 została wprowadzona dodatkowo *zapomoga z tytułu utraty zatrudnienia bądź zmiany warunków zatrudnienia w związku z SARS-CoV-2*.

Wszystkie informacje na temat stypendiów są zamieszczone w Extranecie studenckim. Każdego roku Dział Płatności przypomina studentom za pośrednictwem wiadomości wysyłanych do wszystkich studentów przez Extranet studencki o terminach składania wniosków o stypendia, wraz ze wskazaniem, w którym miejscu w Extranecie znajdują się szczegółowe informacje na ten temat.

Wsparciem finansowym, ale również **elementem motywującym studentów** do zdobywania wiedzy i uzyskiwania jak najlepszych efektów uczenia się jest funkcjonujący na Wydziale program ViS (Very Important Student), w ramach którego studenci studiów I stopnia, którzy w pierwszym semestrze studiów uzyskali wysoką średnią ocen za naukę, mogą liczyć na zniżkę w czesnym w kolejnym semestrze. Szczegółowe zasady przyznawania zniżki określone są w Regulaminie programu ViS wprowadzonym zarządzeniem kanclerza nr 4/2014 z dnia 09.06.2014r. **(załącznik dodatkowy nr 29).**

Innym sposobem na wsparcie finansowe, będące także swego rodzaju **czynnikiem motywującym studentów do aktywności społecznej, naukowej i rozwoju osobistego**, jest również możliwość uzyskania zniżki w czesnym przez studentów, którzy angażują się w działalność społeczną lub naukową. Na Wydziale obowiązuje Regulamin przyznawania nagród dziekańskich dla studentów udzielających się naukowo i społecznie wprowadzony zarządzeniem nr 6/2018 dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie (**załącznik dodatkowy nr 30**) oraz Regulamin konkursu na najlepsze prace magisterskie wprowadzony zarządzeniem nr 32/2016 dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie (**załącznik dodatkowy nr 31**). Laureaci wyróżnieni nagrodą za najlepszą pracę dyplomową otrzymują darmowy rok lub semestr studiów podyplomowych.

W roku 2022/2023 nagrody dziekańskie za działalność społeczną, sportową i naukową otrzymali:

Lp.	Imię i nazwisko studenta	Rok, kierunek, forma studiów	Rodzaj nagrody (I, II, III, wyróżnienie)	Wysokość zniżki	Na kiedy została przyznana (rok akademicki)	Data przyznania nagrody
1	Sylwia *** ²²	logistyka, niestacjonarne, rok studiów II (sem. 4), oraz rok studiów III (sem. 5).	wyróżnienie	10 % zniżki w czesnym	2022/2023	20.09.2022
2	Aleksandra ***	biznes i administracja, niestacjonarny, studia II stopnia, rok II	wyróżnienie	15 % zniżki w czesnym	2022/2023	20.09.2022
3	Joanna ***	biznes i administracja, niestacjonarny, I rok, studia II	wyróżnienie	5 % zniżki w czesnym	2022/2023	20.09.2022
4	Klaudia ***	inżynieria zarządzania, niestacjonarny, IV rok studiów I stopnia.	III	15 % zniżki w czesnym	2022/2023	20.09.2022
5	Marzena ***	psychologia w biznesie, niestacjonarny, III rok studiów I stopnia (sem. 6).	wyróżnienie	10 % zniżki w czesnym	2022/2023	20.09.2022
6	Agata ***	zarządzanie, niestacjonarny, II	wyróżnienie	10 % zniżki w	2022/2023	20.09.2022

²² nin. raport samooceny publikowany jest na stronie BIP stąd z powodu ochrony danych osobowych nazwiska studentów zostały ukryte.

		rok studiów II stopnia		czesnym		
7	Łukasz ***	zarządzanie, niestacjonarny, II r. studiów, studia II stopnia	wyróżnienie	10 % zniżki w czesnym	2022/2023	20.09.2022
8	Zofia ***	zarządzanie, niestacjonarny, I rok studiów II stopnia	wyróżnienie	15 % zniżki w czesnym	2022/2023	20.09.2022
9	Bernadeta ***	biznes i administracja, niestacjonarny, II rok studiów II stopnia	wyróżnienie	15 % zniżki w czesnym	2022/2023	20.09.2022
10	Michał ***	bezpieczeństwo narodowe, stacjonarny, III rok studiów I stopnia	wyróżnienie	15 % zniżki w czesnym	2022/2023	20.09.2022
11	Martyna ***	informatyka, stacjonarny, IV rok studiów I stopnia	wyróżnienie	10 % zniżki w czesnym	2022/2023	20.09.2022
12	Marta ***	zarządzanie, niestacjonarny, I rok studiów (sem. 2) oraz II rok studiów (sem.3) I stopnia	wyróżnienie	10 % zniżki w czesnym	2022/2023	20.09.2022
13	Artur ***	turystyka i Rekreacja, niestacjonarny, III rok	wyróżnienie	10 % zniżki w czesnym	2022/2023	20.09.2022
14	Justyna ***	inżynieria zarządzania, niestacjonarny, IV rok studiów, I stopnia	wyróżnienie	10 % zniżki w czesnym	2022/2023	20.09.2022

W roku 2021/2022 nagrody dziekańskie za działalność społeczną, sportową i naukową otrzymali:

- Beata ***, studentka kierunku zarządzanie II stopnia (niestacjonarne) – 50% zniżki w czesnym (I nagroda dziekańska) – za aktywną działalność w ramach Inżynierskiego Koła Naukowego „Gustaw”,
- Sławomir ***, student na kierunku prawo w biznesie (niestacjonarne) 40% zniżki w czesnym (II nagroda dziekańska) – za aktywność społeczną na rzecz uczelni i studentów kierunku prawo w biznesie, współpracę z menedżerem kierunku prawo w biznesie, aktywność naukową m. in. w postaci artykułu naukowego oddanego do publikacji,
- Bernadeta ***, studentka na kierunku biznes i administracja II stopnia (niestacjonarne), Sandra Powoła, studenta na kierunku zarządzanie II stopnia (niestacjonarne), Zofia Czekala, studentka na

kierunku zarządzanie I stopnia (niestacjonarne) – 30% zniżki w czesnym (III nagroda dziekańska) za działalność w ramach Rady Samorządu Studenckiego na rzecz uczelni i studentów wydziału,
– Karolina ***, studentka na kierunku zarządzanie I stopnia (stacjonarne) – 15% zniżki w czesnym (wyróżnienie) za działalność w ramach Rady Samorządu Studenckiego.

W roku 2020/2021 nagrody dziekańskie za działalność społeczną, sportową i naukową otrzymali:

- Bernadeta ***, studentka kierunku język angielski w biznesie (stacjonarny) – 50% zniżki w czesnym (I nagroda dziekańska) – za działalność w Radzie Samorządu Studenckiego,
- Beata ***, studentka kierunku logistyka (niestacjonarny) – 40% zniżki (II nagroda dziekańska) za działalność naukową w Inżynierskim Kole Naukowym „Gustaw”,
- Sandra ***, studentka kierunku język angielski w biznesie (stacjonarny) – 30% zniżki w czesnym (III nagroda dziekańska) – za działalność w Radzie Samorządu Studenckiego oraz w Kole Naukowym Business English for Students.

Ponadto w roku akademickim 2020/2021 wyróżnienie w postaci zniżki w czesnym w wysokości 15%, za aktywność społeczną na rzecz studentów, uczelni oraz za działalność charytatywną otrzymali:

- Sonia *** (informatyka, stacjonarny),
- Zofia *** (zarządzanie, stacjonarny),
- Jessika *** (logistyka, niestacjonarny),
- Dawid *** (język angielski w biznesie, stacjonarny),
- Michał *** (bezpieczeństwo narodowe, stacjonarny),
- Maciej *** (informatyka, stacjonarny).

Czynnikiem motywującym osiągnięcie efektów uczenia się oraz osiągnięcie dobrych efektów w nauce przez studentów jest także **możliwość publikowania przez studentów artykułów w dedykowanym czasopiśmie naukowym „Debiuty naukowe studentów Wyższej Szkoły Bankowej”**. Każdego roku ogłaszana jest nowa edycja naboru tekstów do publikacji, a informacje na ten temat są przesyłane do wykładowców, w szczególności promotorów, jak również poprzez Extranet studencki do studentów studiów I i II stopnia. Na jego łamach ukazują się również teksty studentów WZ w Chorzowie (nr 18/2018; nr 15/2015; nr 14/2014; nr 13/2013).

Elementem motywującym studentów do rozwoju naukowego i społecznego oraz w zakresie szeroko rozumianej przedsiębiorczości jest możliwość organizowania się przez studentów i działania w organizacjach studenckich. Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie funkcjonuje stanowisko prodziekana ds. studentów, którego obowiązkiem jest czuwanie nad organizacjami studenckimi (kołami naukowymi, Radą Samorządu Studenckiego). Prodziekan ds. studentów bezpośrednio kontaktuje się ze studentami z Rady Samorządu Studenckiego, kół naukowych, czy AZS, wspiera ich działalność, czuwa nad budżetem przyznanym organizacjom studenckim na organizację przedsięwzięć dla studentów. Minimum raz w miesiącu odbywają się spotkania prodziekana ds. studentów ze studentami z organizacji studenckich, podczas których omawiane są bieżące ich problemy, pomysły i inicjatywy.

Warto dodać, iż wszelkie funkcjonujące na Wydziale organizacje studenckie (koła naukowe oraz Rada Samorządu Studenckiego) dysponują swoim budżetem, który szkoła przeznacza na działalność społeczną i naukową tychże organizacji. Wysokość budżetu zależna jest od inicjatywy, pomysłów i zaangażowania oraz zapotrzebowania studentów.

Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania i pogłębiać wiedzę, czynnie działając w kołach naukowych, jak również korzystając ze zorganizowanych przez nie eventów, warsztatów, spotkań.

Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie obecnie funkcjonują organizacje studenckie:

- **Rada Samorządu Studenckiego**,
- **Klub Uczelniany AZS** przy WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu,

- **Chorzowskie Koło Normalizacyjne & LEAN** – koło naukowe zrzeszające studentów na kierunku inżynieria zarządzania (koło funkcjonowało do grudnia 2022 roku, obecnie działalność koła została zawieszona z uwagi na fakt, iż studenci wchodzący w skład zarządu koła ukończyli studia, bądź korzystają z urlopu dziekańskiego, natomiast nie udało się znaleźć osób pragnących przejąć ich funkcje),
- **Inżynierskie Koło Naukowe „GUSTAW”** – zrzeszające studentów z kierunków **logistyka** i inżynieria zarządzania,
- **Koło Naukowe PROGRESSUS**, zrzeszające studentów z kierunków: zarządzanie, psychologia w biznesie,
- **Koło Naukowe Administracji i Prawa**, dedykowane studentom kierunków: prawo w biznesie, biznes i administracja,
- **Koło Naukowe Best English for Students** dla studentów z kierunku język angielski w biznesie oraz studentów z innych kierunków, pragnących poznawać kulturę krajów anglojęzycznych, jak również kształtować swoje umiejętności językowe w zakresie języka angielskiego,
- **Koło Naukowe MarkeThink** – zrzeszające studentów z kierunku marketing i sprzedaż.

Każde z kół naukowych podejmuje się organizacji eventów, dedykowanych wybranym kierunkom studiów, jak również eventów o charakterze „międzykierunkowym”. Studenci zrzeszający się w ramach kół naukowych mogą liczyć na wsparcie merytoryczne zarówno prodziekana ds. studentów, jak przede wszystkim opiekuna merytorycznego koła, którym zostaje wybrany przez nich nauczyciel akademicki WSB. Rolą opiekuna jest wsparcie, motywacja studentów, ale i w pewnym sensie kontrola działalności koła. W kwestii wsparcia finansowego - koło naukowe opracowuje plan działania na kolejny rok kalendarzowy wraz z planowanymi na ten cel wydatkami, a szkoła przyznaje budżet na jego działalność.

Uczelnia **wspiera zatem aktywność i zaangażowanie studentów pod względem finansowym i merytorycznym.**

Aktywność kół naukowych w dużej mierze zależy jednak od zaangażowania i chęci działania samych studentów.

Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu funkcjonują prodziekani ds. studentów, mający za zadanie **wspierać studentów w rozwiązywaniu zgłaszanych przez nich problemów, a także rozpatrywania wniosków i skarg.** Wszelkie skargi kierowane są w pierwszej kolejności do prodziekana ds. studentów, który przekazuje informację zespołowi dziekańskiemu, a następnie podejmowane są kroki w celu rozwiązania problemu. W zależności od rodzaju zagadnienia angażowane są osoby z odpowiednich działów, aby wyjaśnić sytuację (np. ewentualny problem w realizacji zajęć, kwestie dydaktyczne – przekazywane są do prodziekana ds. jakości, angażowany jest metodyk nauczania, przeprowadzane są hospitacje zajęć wykładowcy oraz szczegółowe rozmowy wyjaśniające: z wykładowcą oraz ze studentami). W świetle wszystkich zebranych informacji podejmowane są odpowiednie decyzje.

Uczelnia zwraca szczególną uwagę na możliwe **przejawy dyskryminacji lub przemocy psychicznej.** Każda sytuacja, w której student mógłby czuć się zagrożony, jest rozpatrywana indywidualnie, zgodnie z powyżej opisanym trybem. Studenci poszkodowani mogą liczyć na wsparcie ze strony Uczelni w formie między innymi np. wsparcia psychologicznego, zaś wobec osób dopuszczających się tego typu czynów, zgodnie z regulaminem studiów stosowana jest odpowiedzialność dyscyplinarna.

Na uwagę zasługują również **formy wsparcia w zakresie krajowej i międzynarodowej mobilności studentów** – zarówno jeśli chodzi o studentów polskich wyjeżdżających na studia zagraniczne, jak i studentów obcokrajowców, którzy podjęli studia w Wyższej Szkole Bankowej.

Uczelnia kładzie nacisk na **proces umiędzynarodawiania**, który bez wątpienia umożliwia studentom uczestnictwo w różnego rodzaju programach międzynarodowych. Przejawem troski o tę kwestię jest funkcjonujący na Wydziale DWZ, którego rolą jest nawiązywanie relacji z uczelniami oraz instytucjami i przedsiębiorstwami zagranicznymi, gdzie studenci mogą podejmować studia w ramach wymiany studenckiej lub odbywać praktyki i staże zagraniczne. DWZ jest odpowiedzialny za

propagowanie informacji o możliwościach wyjazdu wśród studentów, przeprowadzenie rekrutacji oraz wsparcie studenta w całym procesie podjęcia przez niego studiów w ośrodku zagranicznym. WZ w Chorzowie aktywnie uczestniczy w programie Erasmus+. Przedstawiciele DWZ służą studentom pomocą przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do wyjazdu na studia lub praktyki, przekazywaniu stosownych umów związanych z wypłatą grantów oraz monitorowaniu, aby proces mobilności w ramach programu Erasmus+ przebiegał bez problemów. Kwestie te szerzej opisano w **kryterium 7** niniejszego raportu.

W zakresie wsparcia, jakie Uczelnia oferuje studentom zagranicznym, studiującym w Wyższej Szkole Bankowej, na uwagę zasługują dwa projekty, realizowane w okresie od października 2019 roku do września 2021 roku we współpracy z NAWA - Narodową Agencją Wymiany Akademickiej:

– *Atrakcyjne miejsce pracy dla zagranicznej kadry akademickiej,*

– *Droga do profesjonalizacji obsługi studenta z zagranicy w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu.*

Obydwa projekty skupiają się w całości na rozwijaniu i umacnianiu pozycji Uczelni na rynkach zagranicznych, przy czym projekt *Droga do profesjonalizacji obsługi studenta z zagranicy w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu* jest przede wszystkim ukierunkowany na konkretne wsparcie studentów zagranicznych nie tylko w procesie studiowania, ale także ich integracji w Polsce. Wyżej wymieniony projekt obejmuje cztery zadania:

– **Utworzenie na uczelni SID – Student Information Desk**, czyli miejsca „pierwszej pomocy” dla studentów, w szczególności nowych studentów, którzy jeszcze mogą się nie orientować w kwestiach organizacyjnych uczelni lub mają inne problemy i potrzebują wsparcia;

– **Buddy System** – program, w który zaangażowani są również polscy studenci. Uczelnia ogłasza nabór do udziału w programie i odpowiednio szkoli kandydatów do roli Buddy-go. Program Buddy System obejmuje przede wszystkim pomoc bezpośrednią dla wszystkich studentów zagranicznych zaczynających studia na WZ w Chorzowie. Buddy otrzymuje jednego lub dwóch studentów pod **opiekę na okres min. 1 miesiąca. Student zagraniczny ma prawo** kontaktować się ze swoim Buddy’em w każdej sprawie związanej zarówno z procesem studiowania, jak i w sprawach bardziej prywatnych;

– **Spotkania integracyjne w ramach: Meet me and my country** – organizowanie, przynajmniej 2 razy w semestrze, spotkań ze studentami z poszczególnych krajów. W trakcie takich spotkań przedstawiana jest kultura, zwyczaje, kuchnia oraz inne informacje dot. danego państwa np. Etiopii, czy Ukrainy. Aktywny udział biorą w takim spotkaniu przede wszystkim studenci z konkretnego kraju, którzy sami przygotowują program spotkania. Uczelnia zapewnia środki finansowe do realizacji takiego wydarzenia. Spotkania takie są kierowane, zarówno do studentów polskich, jak i wykładowców i pracowników administracji uczelni.

– **Oznakowanie budynków oraz aplikacja mobilna** – w ramach zadania 4 Uczelnia oznacza budynki oraz wszystkie pomieszczenia tam się znajdujące tablicami informacyjnymi w dwóch językach: polskim i angielskim, aby ułatwić studentom zagranicznym poruszanie się na terenie uczelni. Aplikacja mobilna to oprogramowanie, do którego wszyscy studenci będą mieli dostęp na komputerach uczelnianych, a przede wszystkim będą mieli możliwość ściągnięcia aplikacji na urządzenia dotykowe (np. iphone, smartphone). Celem aplikacji jest umożliwienie funkcjonowania na uczelni, bezproblemowego znajdowania sal lub biur, w których studenci mają sprawy do załatwienia. Aplikacja ta będzie dostępna w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej. Aplikacja ta będzie wirtualnym przewodnikiem.

Przedsięwzięciem, dedykowanym m.in. nowo przyjętym studentom z zagranicy jest także wdrożony w 2017 roku **program mentoringu rówieśniczego**. W związku z tym, iż na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie rokrocznie obserwuje się wzrost liczby studentów obcokrajowców, w ramach wsparcia ich dążeń do zdobycia wykształcenia w roku 2017 wdrożono program Studenckiego Mentoringu Rówieśniczego, którego główną ideą jest wsparcie nowo przyjętych studentów obcokrajowców przez polskich studentów wyższych roczników. Mentorzy (studenci opiekujący się obcokrajowcami) są z kolei pod czujną opieką Opiekuna Mentoringu Rówieśniczego, którego funkcję pełni wskazany nauczyciel akademicki. Zakres wsparcia dla studentów obcokrajowców obejmuje:

- wdrażanie do zasad współżycia społecznego w nowym miejscu i ułatwianie adaptacji kulturowej, w tym językowej,
- pomoc w wypełnianiu obowiązków administracyjnych na uczelni,
- pomoc w wypełnianiu obowiązków edukacyjnych,
- pomoc w organizowaniu spraw bytowych,
- budowanie pozytywnego wizerunku uczelni i jej otoczenia.

Liczba objętych mentoringiem studentów obcokrajowców rokrocznie zmieniała się i zależna była od zainteresowania nim studentów przyjeżdżających do Polski. W roku 2020/2021 wielu nowych studentów obcokrajowców studiowało online, z domu, dlatego zainteresowanie programem nieco zmalało, jednak obecnie planuje się wzmocnić jego funkcjonowanie oraz zwiększyć liczbę studentów zaangażowanych w pomoc dla obcokrajowców, jak również liczbę studentów objętych wsparciem.

Uczelnia wspiera studentów również w **wejściu na rynek pracy, ale również w kontynuacji kształcenia**. Przejawem wsparcia Uczelni wobec studentów, jest także troska o ich życie zawodowe. WSB kształci studentów, uświadamiając im ich pozycję na rynku pracy, ich możliwości zawodowe, przedstawiając im ich możliwą ścieżkę kariery zawodowej. Wśród przedmiotów realizowanych na wszystkich kierunkach studiów I stopnia jest przedmiot **wyzwania rynku pracy**, przygotowujący przyszłych absolwentów do podjęcia lub zmiany pracy, mający m.in. zwrócić uwagę studentów na te aspekty procesów rekrutacyjnych w firmach i przedsiębiorstwach, których znajomość będzie dla nich przewagą konkurencyjną.

Na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu funkcjonuje **Biuro Karier i Praktyk**, które wspiera studentów zakresie pośrednictwa pracy, ale także w zakresie doradztwa zawodowego. Biuro Karier i Praktyk (BKIP) bardzo skutecznie wspiera studentów i absolwentów w planowaniu i rozwoju kariery zawodowej. Planowanie ścieżki kariery nie jest działaniem jednorazowym wobec studenta, ale jest procesem obejmujących wiele spotkań ze studentem. Jednym z ważnych etapów jest uświadomienie studentowi, że planowanie kariery nie kończy się na uczelni, ale będzie wymagało dokonywania wielu wyborów w okresie całego jego życia, zgodnie z ideą „uczenia się przez całe życie”. BKIP wspiera studentów, aby nadążali za zmianami i umiejętnie je wykorzystywali do konstruowania ścieżek rozwoju zawodowego. BKIP działa na styku zmieniających się nieustannie: otoczenia biznesowego, rynku pracy i procesu edukacji. BKIP przede wszystkim przygotowuje studentów do wejścia na rynek pracy poprzez praktyki, staże, szkolenia i doradztwo indywidualne. Ponadto, BKIP rozwija współpracę Uczelni z licznymi Partnerami Biznesowymi, co wzmacnia praktyczne aspekty kształcenia. BKIP potrafi, dzięki rozbudowanej ofercie usług, dostosować działania oferowane studentowi do aktualnego poziomu jego kompetencji i doświadczeń na rynku pracy. Pierwszym etapem działań BKIP jest diagnoza sytuacji studenta i dobór działań najbardziej potrzebnych studentowi. Są to m.in.:

- **Testy kompetencji zawodowych** oraz inne narzędzia doradcze, które umożliwiają określenie mocnych stron osoby. Narzędzia te pomagają porządkować cele i podejmować świadome decyzje związane z karierą zawodową. Student wypełnia testy online i następnie jest umawiany na spotkanie z doradcą zawodowym, w celu omówienia wyników i przekazania raportu dot. kompetencji zawodowych,
- **Testy preferencji zawodowych**. Dzięki nim studenci mogą lepiej radzić sobie ze świadomym poszukiwaniem odpowiedniej pracy. Student wypełnia testy online i następnie jest umawiany na spotkanie z doradcą zawodowym, w celu omówienia wyników i przekazania raportu dot. umiejętności poruszania się po rynku pracy.

Kolejnymi etapami wspierania studentów są doradztwo zawodowe oraz doradztwo ds. przedsiębiorczości. Indywidualne doradztwo jest dla studentów niezwykle ważnym i wspierającym działaniem. Jest to bezpośrednia pomoc i skupienie BKIP na konkretnym studencie z jego wiedzą, umiejętnościami, problemami i dotychczasowym doświadczeniem zawodowym (jeśli je posiada). Dzięki temu unikalnemu podejściu możliwe staje się wzmocnienie studentów w rozwoju ich kariery

zawodowej i jak najlepszym wykorzystywaniu umiejętności zdobytych w toku kształcenia na rynku pracy.

– **Doradztwo zawodowe.** Student na indywidualnym spotkaniu z doradcą zawodowym może zweryfikować swoje dokumenty aplikacyjne, otrzymuje wskazówki rozwojowe, dyskutuje o najlepszych, dopasowanych opcjach planowania swojej kariery, pogłębia indywidualne umiejętności autoprezentacji oparte o własne mocne strony,

– **Doradztwo ds. przedsiębiorczości.** Student omawia z doradcą zawodowym kwestie związane z decyzją o rozpoczęciu prowadzenia własnego biznesu, omawia elementy biznesplanu, dowiaduje się o narzędziach dofinansowania działalności ze środków unijnych, dowiaduje się o ofercie inkubatorów przedsiębiorczości.

Innymi działaniami wspierającymi planowanie kariery są indywidualnie prowadzone: **mentoring i coaching.**

– **Sesje mentoringowe** prowadzą przedstawiciele organizacji z otoczenia gospodarczego uczelni, m.in. Partnerów Biznesowych. Mentorzy dzielą się wiedzą i doświadczeniem praktycznym, pomagają studentom w osiągnięciu celów zawodowych oraz budują ze studentami relację opartą na szacunku i zaufaniu,

– **Sesje coachingowe** prowadzone przez profesjonalnie przygotowanych coachów. Stanowią one formę pomocy w samodoskonaleniu zawodowym oraz prywatnym. Sesje pomagają wzmocnić motywację studenta, zastanowić się nad właściwym kierunkiem rozwoju, burzą myślenie schematyczne i pomagają zmienić perspektywy.

BKiP wspiera także proces planowania kariery przez studentów poprzez **bezpłatne szkolenia i warsztaty.** Dzięki dużej aktywności BKiP w obszarze współpracy z otoczeniem biznesowym, studenci mogą brać udział w licznych i różnorodnych warsztatach i szkoleniach. Przykładowe tematy szkoleń dotyczą oczekiwań i charakteru pracy w określonej branży lub organizacji, radzenia sobie na rozmowie kwalifikacyjnej u konkretnego pracodawcy, autoprezentacji, wzmocniają umiejętności negocjacji. Szkolenia prowadzą przedstawiciele organizacji z otoczenia gospodarczego uczelni, m.in. Partnerów Biznesowych.

Bardzo ważnym zadaniem BKiP jest pośrednictwo pracy. BKiP od 2003 r. jest wpisane do rejestru agencji zatrudnienia jako agencja pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Dzięki temu BKiP umożliwia pracodawcom bezpośrednie zgłoszenie wolnych miejsc pracy, praktyk oraz staży i oferty te kieruje do studentów i absolwentów uczelni. Na życzenie pracodawców BKiP prowadzi wśród studentów i absolwentów rekrutację i wstępną selekcję na określone stanowiska. Ponadto BKiP prowadzi bazę studentów poszukujących pracy, która umożliwia przesyłanie ofert pracy od pracodawców bezpośrednio do kandydatów. BKiP dostarcza studentom informacje o rynku pracy – ogłoszenia firm o aktualnych rekrutacjach, informacje o wymaganiach wobec kandydatów na oferowane stanowiska. BKiP inicjuje spotkania studentów i absolwentów z pracodawcami, np. konferencje, seminaria, prezentacje firm na terenie uczelni. Powyższe liczne przykłady wskazują dobitnie na ogromną, praktyczną rolę BKiP w planowaniu i rozwoju ścieżki kariery zawodowej studentów i absolwentów uczelni.

Uczelnia **wspiera również studentów w ich staraniach dotyczących dalszej edukacji.** Atrakcyjna oferta edukacyjna Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie daje absolwentom I stopnia możliwość podjęcia studiów II stopnia na ośmiu prowadzonych na wydziale kierunkach (biznes i administracja, bezpieczeństwo narodowe; finanse i rachunkowość; informatyka, logistyka, marketing i sprzedaż, pedagogika, zarządzanie). Dla studentów, których kierunki I stopnia nie mają kontynuacji na studiach II stopnia, przewidziano odpowiednio przygotowaną ofertę specjalnościową, nawiązującą do wcześniej studiowanego kierunku.

Warto jednak podkreślić, że Uczelnia prowadzi badania wśród studentów studiów licencjackich i inżynierskich, w celu określenia ich potrzeb edukacyjnych i dostosowania ścieżki dalszego kształcenia poprzez: uruchamianie studiów drugiego stopnia na kolejnych kierunkach, wzbogacanie oferty specjalnościowej na kierunkach już istniejących, wzbogacanie oferty studiów podyplomowych,

czy też studiów MBA. Każdego roku władze dziekańskie Wydziału spotykają się ze studentami ostatniego roku, aby uzyskać od nich informacje o planach zawodowych po ukończeniu studiów – ich oczekiwaniach i potrzebach, i ewentualnie naświetlić studentom możliwości dalszej edukacji w WSB i nie tylko. Potrzeby i oczekiwania edukacyjne studentów ostatnich lat studiów brane są pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o kierunkach rozwoju oferty kształcenia w kolejnych latach.

Uczelnia przewiduje również **wsparcie i pomoc dla studentów z niepełnosprawnościami**. W Wyższej Szkole Bankowej, w ramach projektu „WSB w Poznaniu - Uczelnia otwarta dla wszystkich” (POWR.03.05.00-00-A042/19), na każdym z trzech wydziałów, w tym również na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie, w marcu 2020 roku powołano pełnomocnika rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami (PRSN). Zadaniem osoby piastującej tę funkcję jest nadzór nad zapewnieniem właściwych warunków kształcenia dla studentów z niepełnosprawnościami oraz udział w projektowaniu dla nich wsparcia w kontekście ich potrzeb. Pełnomocnik rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami ma za zadanie zniwelowanie barier dostępności w zakresie:

- architektury,
- technologii wspierających,
- procedur,
- wsparcia edukacyjnego,
- szkoleń w zakresie podnoszenia świadomości niepełnosprawności.

Pełnomocnik rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami (PRSN) współpracuje z odpowiednimi jednostkami Wydziału w zakresie, np. przygotowania dni adaptacyjnych dla studentów pierwszego roku, organizowania spotkań, imprez integracyjnych i uświadamiających w grupach studentów z niepełnosprawnościami i pełnosprawnych, oceny specyficznych potrzeb edukacyjnych studentów, audytów dostępności otoczenia fizycznego, orientacji przestrzennej dla osób niewidomych, adaptacji egzaminów/zaliczeń do indywidualnych możliwości danej OzN. W związku z brakiem możliwości poruszania się OzN po budynku przy ul. Sportowej 29 w Chorzowie zaplanowano likwidację barier dostępności architektonicznej na WZ w Chorzowie poprzez zlokalizowanie siedziby PRSN na WZ w Chorzowie w miejscu, do którego prowadzi w pełni dostępna ścieżka komunikacyjna, po której mogą poruszać się osoby na wózkach. Zaplanowano także zakup wyposażenia wspierającego podczas zajęć, np.: nakładki plastikowe z otworami na klawiaturę komputera BIG Keys (osobom cierpiącym na niedowład kończyn górnych), myszy komputerowe Big Track (przeznaczona dla osób mających problemy z poruszaniem rękami), powiększalniki tekstów drukowanych ImageReader, program powiększająco-udźwiękawiający ZoomText, notatniki brajlowskie typu PAC Mate Omni, system FM: bezprzewodowe, radiowe urządzenie służące do przesyłania sygnału mowy na odległość.

W zakresie procedur, wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami przewiduje: dostosowanie aktów prawa wewnętrznego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, dostosowanie procedur i narzędzi rekrutacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami będącymi kandydatami na studia. Ponadto zaplanowano zatrudnienie eksperta w celu przygotowania procedur bezpieczeństwa, gwarantujących bezpieczną ewakuację OzN w przypadku zagrożenia oraz wdrożenie tychże procedur bezpieczeństwa we wszystkich budynkach WSB we wszystkich trzech wydziałach.

W obszarze wsparcia edukacyjnego pełnomocnik rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami ma za zadanie ustalić zakres adaptacji procesu dydaktycznego dla danego studenta zgodnie z siedmioma zasadami wsparcia:

1. Indywidualizacja: adaptacja procesu studiowania OzN w odpowiedzi na indywidualne potrzeby edukacyjne wynikające ze specyfiki stanu zdrowia i specyfiki danego kierunku studiów,
2. Podmiotowość: uwzględnienie autonomii OzN i jej prawa do decydowania o sobie,
3. Rozwijanie potencjału OzN w związku ze studiowaniem danego kierunku studiów: dobór adaptacji, które pozwolą studentom nabywać wiedzę i rozwijać praktyczne umiejętności,
4. Racjonalność dostosowania: proponowana adaptacja będzie racjonalna ekonomicznie oraz będzie skutecznie wyrównywać szanse OzN i gwarantować zachowanie standardu akademickiego,

5. Utrzymanie standardu akademickiego: przygotowanie adaptacji studiów przy jednoczesnym utrzymaniu kryteriów merytorycznych obowiązujących wszystkich studentów danego kierunku/specjalności,
6. Adaptacje najbliższe standardowemu przebiegowi zajęć: nie mające charakteru przywilejów dla OzN, w sposób racjonalny wyrównujące szanse w dostępie do oferty kształcenia uznanej za optymalną na danym kierunku,
7. równe prawa i obowiązki: realizowanie równych praw dla OzN, ale też egzekwowanie wypełniania obowiązków studenckich na takim samym poziomie jak w przypadku studentów bez niepełnosprawności.

Szczegółowe zadania wynikające z funkcji pełnomocnika rektora ds. studentów z niepełnosprawnościami zamieszczone są w **załączniku dodatkowym nr 32**. Mówiąc o wsparciu, jakie Uczelnia oferuje studentom, warto również wspomnieć o procedurach, jakie przewiduje się wobec studentów, którzy z uwagi na przykład na swoją niepełnosprawność, ale również trudną sytuację życiową (choroba, utrata pracy, zmiana miejsca zamieszkania) lub też wyjątkowe uzdolnienia są zmuszeni do skorzystania na przykład z indywidualnej organizacji studiów, indywidualnej organizacji sesji egzaminacyjnej i egzaminów, urlopów dziekańskich.

Wyższa Szkoła Bankowa dba także o **jakość obsługi administracyjnej studentów, co ma na celu zwiększenie efektywności i ułatwienie im studiowania**. Większość działań zajmujących się obsługą studentów organizuje pracę w sposób, który jest wygodny, przyjazny i odpowiada potrzebom zarówno studentów systemu stacjonarnego, jak i niestacjonarnego. Praca każdego działu organizowana jest między innymi w oparciu o potrzeby studentów wyrażone w ich opiniach w Badaniach Atrybutów Marki. Działy obsługowe (Dziekanat, Biblioteka, Studium Języków Obcych, Dział Płatności [Dział Stypendiów], Biuro Karier i Praktyk, Dział Współpracy z Zagranicą) mają godziny pracy dostosowane do terminów i godzin realizowanych na uczelni zajęć. Wszystkie są czynne zarówno w dni robocze, jak i w weekendy. Dla wygody studentów, na Wydziale od wielu lat funkcjonuje Extranet studencki – narzędzie komunikacji pomiędzy studentem a uczelnią, repozytorium wiedzy na temat uczelni i wydziału, procedur, aktów prawnych, regulaminów, wzorów wniosków, podań, etc. Dla uproszczenia procedur formalnych, które student załatwia na Uczelni wprowadzono udogodnienia w postaci, np.:

- wprowadzenia uniwersalnych, uproszczonych podań, wypełnienie których sprowadza się zaledwie do wpisania swoich danych i złożenia podpisu,
- wrzutni na podania, która znajduje się przy wejściu do budynku uczelni, student może zostawić podanie/dokumenty rekrutacyjne w dowolnym czasie, również gdy Dziekanat jest nieczynny lub gdy na obsługę oczekuje kilku petentów,
- możliwości składania podań drogą elektroniczną, decyzje dotyczące podań dostępne są w Extranecie studenckim bez konieczności kontaktu telefonicznego z Dziekanatem,
- multidziekanatu – możliwość załatwiania w Dziekanacie spraw dotyczących innych działów,
- kolejkomatu - umieszczony na parterze budynku, przy drzwiach wejściowych. Student pobiera numerki dedykowany do właściwej obsługi tematycznej, co redukuje kolejki i zapewnia przejrzystość spraw studenckich,
- mobilnego dziekanatu w przypadku obsługi osób z niepełnosprawnościami,
- elektronicznej obiegowki dla osób kończących studia.

W okresie pandemii, od marca 2020 roku Dziekanat przeszedł na obsługę zdalną (telefoniczną i mailową). Wypracowano między innymi procedurę obiegu dokumentów (podań/wniosków), które wpływają do Dziekanatu, tak aby nawet w formie elektronicznej podanie zostało rozpatrzone w terminie, a decyzja ukazała się w Extranecie studenckim. Wypracowano także procedurę obiegu dokumentów wydawanych z Dziekanatu (legitymacje/zaświadczenia) – wszelkie dokumenty mogą, na

wniosek studenta, być przesyłane pocztą tradycyjną bądź jako skan (zaświadczenia) drogą elektroniczną.

Od 01.10.2020 r. jest możliwość załatwiania spraw przez studentów osobiście w budynku uczelni, jednak nadal sugeruje się i zaleca studentom, kontakt z działami obsługowymi w sposób zdalny.

Wszystkie powyżej wymienione obszary działalności uczelni, będące elementami swoistego systemu wspierania i motywowania studentów w procesie kształcenia (infrastruktura, Biblioteka, platforma Moodle, program studiów, Dział Współpracy z Zagranicą i możliwości wyjazdów zagranicznych, Biuro Karier i Praktyk oraz jego skuteczność w zakresie pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego, Dział Płatności wraz z systemem stypendialnym, Dziekanat, Studium Języków Obcych, Koła Naukowe i organizacje studenckie, obsługa administracyjna) każdego roku są poddawane ocenie przez studentów wszystkich form kształcenia w ramach Badania Atrybutów Marki. Badaniom poddawani są również słuchacze studiów podyplomowych, pracownicy administracyjni, pracownicy dydaktyczni i naukowo-dydaktyczni, pracodawcy, firmy, z którymi współpracujemy w ramach Partnerstwa Biznesowego. Wyniki są szczegółowo analizowane i omawiane z władzami wydziału, kierownikami poszczególnych działów oraz pracownikami, a następnie przygotowywane są działania, mające na celu usprawnienie poszczególnych obszarów.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

- platforma Moodle wspierająca studenta w procesie uczenia się,
- czytelnia internetowa i Biblioteka z bogatymi zasobami cyfrowymi,
- ankieta wśród studentów oceniająca kadrę dydaktyczną i uczelnię,
- proces umiędzynaradawiania (prężnie działający Dział Współpracy z Zagranicą, udział w wymianie ERASMUS+, wsparcie dla studentów zagranicznych, projekt Droga do profesjonalnej obsługi studenta z zagranicy, SID – Student Information Desk, Buddy System, Meet me and my country, mentoring rówieśniczy),
- wsparcie w wejściu na rynek pracy (prężnie działające Biuro Karier i Praktyk, pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe, doradztwo ds. przedsiębiorczości),
- system stypendialny, nagrody dziekana za działalność społeczną (możliwość uzyskania wsparcia finansowego w związku z trudną sytuacją, obecnie również zapomoga z tytułu utraty pracy w związku z Covid 19, stypendia motywujące do osiągnięcia najlepszych wyników w nauce, nagrody dziekana za prężną działalność społeczną),
- wsparcie studentów z niepełnosprawnościami (projekt WSB w Poznaniu – Uczelnia otwarta dla wszystkich),
- wsparcie organizacji studenckich, możliwość publikowania przez studentów artykułów w dedykowanym czasopiśmie naukowym „Debiuty naukowe studentów Wyższej Szkoły Bankowej”.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Uczelnia udostępnia szereg dokumentów w Biuletynie Informacji Publicznej na podstawie: Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. 2019 poz. 1429), a także podług zarządzenia nr 7/2019 rektora WSB w Poznaniu z dnia 4 kwietnia 2019 roku w sprawie **Biuletynu Informacji Publicznej Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu** (załącznik dodatkowy nr 33). Zgodnie z brzmieniem niniejszego zarządzenia wprowadzono Regulamin prowadzenia Biuletynu Informacji Publicznej WSB w Poznaniu, który szczegółowo określa zasady prowadzenia podmiotowej strony internetowej Biuletynu Informacji Publicznej WSB w Poznaniu. Dodatkowo odrębnymi zarządzeniami rektor utworzył funkcję oraz ustalił zakres działania redaktora głównego BIP oraz redaktora pomocniczego. Odpowiednie decyzje dookreślają, wskazują imiennie, kto ww. funkcje pełni. Informacje ogólne dot. Wyższej Szkoły

Bankowej w Poznaniu dostępne są pod linkiem: <http://sbip5.lo.pl/>. Informacje w zakresie jakości kształcenia umieszczane są pod adresem: <http://sbip5.lo.pl/artykuly/jakosc-ksztalcenia>, programy studiów na stronie: <http://sbip5.lo.pl/artykuly/programy-studiow>. Informacje są publikowane z podziałem na Wydziały, by ułatwić wyszukiwanie informacji, są aktualizowane na bieżąco. Od strony technicznej strona BIP Uczelni jest tworzona i utrzymywana przez TEB Akademia (założyciela). Pracownicy WSB dysponujący właściwymi uprawnieniami zamieszczają zaś wymagane informacje.

Extranet. W Uczelni funkcjonuje system Extranet - wewnętrzny serwis internetowy, zapewniający szybki i bezproblemowy kontakt studenta z Uczelnią. W Extranecie studenci mają dostęp do m.in.: harmonogramów studiów, elektronicznego indeksu, planów zajęć swoich oraz wykładowców, systemu oceny kadry dydaktycznej, informacji na temat godzin dyżurów władz uczelni, harmonogramu płatności, katalogu Biblioteki WSB, regulaminów i zarządzeń, wzorów podań i wniosków, programów studiów, informacji związanych z praktykami zawodowymi, dokonania wyboru grup, specjalności, przedmiotów do wyboru, promotorów oraz wielu innych ważnych informacji, o zasadach i procedurach dyplomowania również udostępnione są dla studentów w Extranecie. Poprzez aplikację mobilną studenci mają dostęp do planów zajęć, elektronicznego indeksu, kontaktów oraz ocen kadry dydaktycznej.

Platforma Moodle. Uczelnia wykorzystuje platformę dydaktyczną Moodle, na której wykładowcy prowadzą kursy e-learningowe do swoich przedmiotów. Platforma jest zsynchronizowana z innymi systemami informatycznymi Uczelni. Każdy student WSB posiada konto w Extranecie, które jest jednocześnie jego kontem osobistym do platformy e-learningowej. Wykorzystanie tego narzędzia pozwala na budowanie kursów internetowych zawierających sylabus przedmiotu, treść, materiały multimedialne, odnośniki do źródeł zewnętrznych. Funkcjonalność platformy zapewnia także możliwość rejestracji użytkowników oraz zarządzanie nimi. Platforma daje możliwość komunikacji na linii wykładowca-student oraz student-student zarówno synchroniczne, jak i asynchroniczne (czaty, forum). Platforma służy seminarzystom do komunikacji i udostępniania prac do sprawdzenia swoim promotorom.

Narzędzia, którymi równolegle posługuje się Wydział w udostępnianiu informacji są: **Informator o kierunkach studiów pierwszego i drugiego stopnia.** Zawiera opis danego kierunku oraz listę specjalności, w tym zasady rekrutacji. Dystrybuowany jest on na targach edukacyjnych oraz podczas innych wydarzeń uczelnianych i zewnętrznych (konferencje, seminaria, warsztaty itp.), a także wysyłany jest pocztą tradycyjną do maturzystów w okresie egzaminów maturalnych. W informatorze, w opisie danego kierunku podawane są jego atuty, informacje w zakresie: jaką wiedzę, umiejętności i kompetencje zdobędzie student w trakcie nauki. Kluczowym elementem studiów I, II stopnia i podyplomowych są partnerstwa biznesowe. Dlatego w informatorach udostępniana jest informacja o partnerach kierunków.

Strona internetowa www.wsb.pl/chorzow. Na stronie internetowej www.wsb.pl/chorzow w opisach kierunków oprócz informacji zawartych w informatorze załączany jest także szczegółowy program studiów, biogramy wykładowców oraz informacje o międzynarodowych akredytacjach branżowych. Do kierunku jest dostępny wykaz cen czesnego za studia z możliwym wyborem sposobu płatności (gwarantowane czesne stałe/gwarantowane czesne stopniowane). Na stronie internetowej zainteresowany może znaleźć także informacje o partnerach biznesowych danego kierunku studiów.

Informacje o prowadzonej rekrutacji i kierunkach studiów są również udostępniane na stronie internetowej Grupy Wyższych Szkół Bankowych www.wsb.pl

Bazy edukacyjne. Informację o prowadzonej rekrutacji w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Chorzowie zamieszcza w elektronicznych bazach edukacyjnych: dla Maturzysty.pl, Opinieuczelniach.pl, Studentnews.pl, Uczelnie.net, Uczelnie.pl.

Media społecznościowe. Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Chorzowie prowadzi kanały w mediach społecznościowych, tj. Facebook, LinkedIn, Twitter, YouTube, Instagram, które również stanowią źródło publicznej informacji o kierunkach studiów i prowadzonej rekrutacji i innych ważnych wydarzeniach.

Pozostałe działania marketingowe. Ważne informacje są dystrybuowane na terenie uczelni w formie plakatów oraz w postaci innych form wizualizacji, a także poza uczelnią. Uczelnia ma także możliwość komunikowania się ze studentami kanałami typu: mailing, sms oraz mms.

W kontekście publicznego dostępu do informacji warto również zwrócić uwagę na: **Badania Atrybutów Marki (BAM)**. Co roku Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu Wydział Zamiejscowy w Chorzowie przeprowadza wśród studentów i absolwentów Badania Atrybutów Marki (BAM). Podobne badania są organizowane w pozostałych Wyższych Szkołach Bankowych. W anonimowych, dobrowolnych ankietach Uczelnia prosi o opinie w następujących obszarach, m.in.: organizacja studiów, zajęcia i wykładowcy, infrastruktura, oferta programowa, życie studenckie, Dziekanat, Extranet, Biblioteka, e-serwis Moodle, obsługa finansowa, obsługa stypendialna, współpraca z zagranicą, Biuro Karier i Praktyk, Biuro Rekrutacji. Wyniki są przekazywane władzom i pracownikom Uczelni, a zbiorcze dane są przedstawiane w postaci infografik na stronie internetowej, informatorach o kierunkach studiów, wizualizacjach w budynku.

Do roku 2021 łącznie, licząc od 2009 roku, w ramach realizacji badania w Wyższych Szkołach Bankowych zebrano ponad 130 tys. kwestionariuszy oraz ok. 180 tys. indywidualnych ocen, sugestii, uwag, wytycznych, czy opisów. Ostatnie Badania Atrybutów Marki przeprowadzono w okresie 19.04–16.05.2022 w formie ankiety internetowej. Studenci ocenili kształcenie na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie w skali od 1 do 5 na ocenę dobrą.

Wnioski z badań stanowią zawsze wyjściowe do podjęcia dalszych działań, których celem jest polepszenie poziomu kształcenia, stąd m.in. wybrano MS Teams oraz platformę Moodle jako kluczowe platformy komunikacji, przeprowadzono masowe szkolenia mające na celu przygotować kadrę i studentów do korzystania z tychże narzędzi, ponownie zweryfikowano jakość udostępnianych kursów, wprowadzono: „Standardy metodyki kształcenia zdalnego. Przewodnik wykładowcy”.

Wizyty w szkołach średnich z bezpłatnymi warsztatami. Przedstawiciele Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie co roku prowadzą dla maturzystów z województwa śląskiego bezpłatne warsztaty z zakresu rozwoju kompetencji miękkich.

Bezpłatne warsztaty online/stacjonarne na terenie uczelni. Przedstawiciele Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie organizują warsztaty i wykłady dla uczniów szkół średnich, np. powtórki do matury czy wykłady i warsztaty rozwojowe (psychologiczne, motywacyjne itp.).

Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej. Wydział Zamiejscowy w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu jest partnerem Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej, organizowanej przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne. Olimpiada skierowana jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Konkurs sprawdza wiedzę ekonomiczną uczestników. W dotychczasowych trzydziestu jeden edycjach Olimpiady wzięło udział ponad 320 tys. uczniów.

Konkurs „Poziom Wyżej”. Tut. Wydział Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu organizuje internetowy konkurs „Poziom Wyżej”, w którym maturzyści (ponieważ do nich konkurs jest

dedykowany) rozwiązują określone zadania. Główną nagrodą konkursu jest indeks Wyższej Szkoły Bankowej wraz z opłaconym czesnym za I roku studiów I stopnia.

Prasowe Centrum Informacyjne. Wydział Zamiejscowy w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu prowadzi także wirtualne biuro prasowe, w którym można przeczytać komunikaty dotyczące kierunków studiów, bieżących wydarzeń oraz artykuły.

Na stronie <https://centrumprasowe.wsb.pl/> znajdują się także profile eksperckie wykładowców uczelni, gotowych do współpracy z mediami.

Platforma Kierunek Rozwoju. Wydział Zamiejscowy w Chorzowie prowadzi w Internecie również serwis Kierunek Rozwoju z testami predyspozycji dla uczniów: <https://www.kierunekrozwoju.pl/>

Pracownicy Wydziału w Chorzowie. Ponadto studenci „chorzowskiej WSB” zawsze mają możliwość pozyskania wielu informacji bezpośrednio od pracowników wydziału pracujących w Biurze Rekrutacji, Biurze Praktyk i Współpracy z Zagranicą, Dziekanacie, Dziale Obsługi Dydaktyki oraz oczywiście od menedżera kierunku i wykładowców.

Informacje dot. działalności naukowej pracowników Uczelni publikowane są na stronie <https://www.federacjanaukowa.pl/>

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

- dbałość o aktualność danych i rzetelność przekazywanych informacji,
- szeroki kanał komunikacji, dostosowany do odbiorcy.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

System Zarządzania Jakością Kształcenia (SZJK) w praktyce jest systemem trójszczeblowym:

- na poziomie Grupy WSB określana jest polityka edukacyjna, wypracowywane są kierunkowe rozwiązania w obszarze dydaktyki oraz dokumentacja;
- na poziomie Uczelni – formułowana jest polityka jakości kształcenia oraz określone są ramowe zasady funkcjonowania SZJK;
- na poziomie Wydziału – określone są kompetencje i zakres odpowiedzialności jednostek organizacyjnych i podmiotów odpowiedzialnych za jakość kształcenia na Wydziale. System Zarządzania Jakością Kształcenia reguluje zarządzenie rektora nr 43/2020 z dnia 30 września 2020 r.

(załączniku dodatkowym nr 34).

Opis wewnętrznego SZJK znajduje się w (załączniku dodatkowym nr 35).

Podmiotami SZJK są:

1) Senat Uczelni:

- a) uchwała wytyczne do tworzenia SZJK,
- b) opiniuje zasady funkcjonowania SZJK.

2) Rada Akademicka: opiniuje zasady funkcjonowania SZJK.

3) rektor Uczelni:

- a) formułuje wytyczne i zasady funkcjonowania SZJK oraz wprowadza zasady w życie,
- b) formułuje uczelniane parametry i kryteria oceny jakości wybranych aspektów SZJK oraz monitoruje ich osiągnięcie,
- c) zapoznaje się z wynikami badania jakości kształcenia oraz sprawnością funkcjonowania SZJK na Wydziałach we wskazanym zakresie,

4) Centrum Rozwoju Dydaktyki:

- a) realizacja kluczowych procesów związanych z zarządzaniem i organizacją dydaktyki,
- b) nadzór nad procesem akredytacji zewnętrznych oraz koordynacja obszaru z poziomu Jednostki Ogólnouczelnianej na rzecz Wydziałów.

5) **dziekan Wydziału:**

- a) wdraża SZJK na Wydziale,
- b) określa dla Wydziału szczegółowe procedury w ramach SZJK,
- c) nadzoruje realizację zadań wynikających z SZJK,
- d) opiniuje zasady funkcjonowania SZJK.

Główne obszary objęte SZJK to: plany i programy studiów; organizacja procesu dydaktycznego; jakość prowadzonych zajęć; proces weryfikacji i potwierdzania efektów uczenia się; proces dyplomowania; praktyki.

Zgodnie ze Statutem Uczelni dany **kierunek studiów tworzy rektor, na wniosek Senatu i po uzyskaniu opinii założyciela oraz po uzyskaniu opinii dziekana. Specjalności studiów w ramach danego kierunku określa Senat po zasięgnięciu opinii Założyciela oraz dziekana.**

Efekty uczenia są wypracowywane przez menedżera kierunku wraz z zespołem specjalistów dedykowanych dla danego kierunku (kadrą badawczo-dydaktyczną, ekspertami, praktykami biznesu, metodykiem) i konsultowane w gronie menedżerów danego kierunku z innych szkół bankowych. Zaopiniowane przez dziekana, a także **plany studiów i programy nauczania** zawierające matryce efektów uczenia uchwała Senat. W proces zaangażowani są studenci biorąc udział w pracach ciał kolegialnych Uczelni i Wydziału – przedstawiciele Studentów uczestniczą w posiedzeniach Rady Akademickiej, Radach Kierunku. Opiniują m.in. wnioski o nadanie uprawnień do kształcenia na nowych kierunkach – programy, zmiany w planach studiów również wymagają opinii Rady Samorządu Studenckiego, by móc je poddać pod głosowanie Senatowi WSB w Poznaniu.

Za sformułowanie **przedmiotowych efektów uczenia w oparciu o efekty kierunkowe odpowiada menedżer kierunku, który wypracowuje je wraz z autorem karty przedmiotu (koordynatorem przedmiotu) oraz metodykiem** – wspólnie : opracowują efekty uczenia, ustalają metody ich pomiaru oraz metody dydaktyczne służące realizacji efektów uczenia (akcent położono na aktywizację studentów oraz kwantyfikację pomiaru osiągnięcia efektu). **Karty przedmiotów, w tym przedmiotowe efekty uczenia są regularnie przeglądane przez koordynatorów przedmiotów, menedżera kierunku oraz metodyka w celu ich ew. modyfikacji.** Szczegółowo procedura ta została uregulowana zarządzeniem nr 20/2019 dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 30 września 2019 roku w sprawie procedury pracy nad sylabusami na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu **(załącznik dodatkowy nr 36).**

Program studiów opracowuje prodziekan z pomocą zespołu specjalistów (kadrą badawczo-dydaktyczną, menedżerem kierunku, przedstawicielami Rady Kierunku – środowiskiem biznesowym), oferta programowa kierunku zaś jest korygowana co roku, zgodnie z wypracowaną procedurą uwzględniającą różne grupy interesariuszy.

Menedżer kierunku proponuje zmiany oraz uwzględnia głosy zespołu specjalistów. Następnie menedżer przedstawia ustalone wcześniej zmiany prodziekanowi ds. oferty dydaktycznej, prodziekanowi ds. jakości uczenia oraz dziekanowi, a ten rekomenduje je Senatowi, który zatwierdza ofertę bądź nie.

W ofercie uwzględniane są np. zmiany w otoczeniu biznesowym wynikające z potrzeb rynkowych, np. nowych technologii, czy zapotrzebowania na specjalistów z danej dziedziny, a także inne. Ocena tendencji rynkowych dokonywana jest również m.in. poprzez opiniowanie przez pracodawców efektów uczenia na kierunku oraz specjalności czy bezpośrednio zbierane przez menedżera kierunku opinie od prowadzących zajęcia praktyków.

Zgodnie z zarządzeniem dziekana nr 36/2021 z dnia 2 listopada 2021 r. na tutejszym Wydziale wdrożono standard metodyczny dla nauczycieli akademickich (załącznik dodatkowy nr 37). Przyjęty kanon metodyczny dla tut. Wydziału jest zgodny ze standardami międzynarodowymi, regulacjami wewnętrznymi Uczelni, a także aktualnymi badaniami naukowymi. Jest on jednym z elementów

służących zapewnieniu wysokiej jakości kształcenia na każdym poziomie i rodzaju studiów. Stworzony, opracowany został na podstawie współczesnych koncepcji i strategii pedagogiczno-psychologicznych, konstruktywistycznych strategii dydaktycznych zapewniających podejście zorientowane na studenta, włączanie go w proces kształcenia, a także budowanie kultury i środowisk sprzyjających uczeniu się. Standard uwzględnia specyfikę uczenia się człowieka dorosłego oraz jego potrzeby, a jednocześnie wymogi technologiczne i rynkowe, by uczelnie mogły rozwijać dobre praktyki w dziedzinie dydaktyki na poziomie szkolnictwa wyższego, zapewniając przy tym wysoką jakość nauczania.

W procesie **monitorowania stopnia osiągnięcia efektów uczenia** uczestniczą: **koordynator przedmiotu, metodyk, menedżer kierunku, prodziekan ds. jakości kształcenia oraz Komisja ds. zapewniania jakości prac dyplomowych i recenzji, dziekan**. Weryfikacja osiągania efektów uczenia przez poszczególnych studentów rozumiana jest jako potwierdzenie z użyciem zdefiniowanych narzędzi i kryteriów, że zostały przez studenta spełnione wyspecyfikowane wymagania określone dla postawionego zadania. Zakres realizacji efektów kierunkowych weryfikowany jest w sposób pośredni w Badaniu Atrybutów Marki. **Zasadniczym obszarem pomiaru efektów uczenia są przedmioty nauczania**. Każdy przedmiot został zdefiniowany na kartach przedmiotów pod kątem efektów uczenia, treści programowych, w ramach których osiągany jest dany efekt oraz metod weryfikacji osiągania przez studentów poszczególnych efektów uczenia. Osiągane efekty uczenia w zakresie wiedzy zwykle weryfikowane są poprzez egzaminy, kolokwia, quizy i testy. Umiejętności zwykle weryfikowane są poprzez projekty i ocenę aktywności na zajęciach, która rozumiana jest jako ocena efektów pracy studenta na zajęciach konwersatoryjnych, laboratoryjnych. Osiąganie przez studenta efektów uczenia w zakresie kompetencji społecznych zwykle weryfikowane jest poprzez ocenę aktywności na zajęciach i ocenę pracy nad projektem oraz ocenę prezentacji wyników projektu.

W ramach każdego z narzędzi nauczyciel akademicki ustala kryteria i sposób oceny czy dany efekt został osiągnięty przez studenta. Narzędziami pośredniego pomiaru zakresu realizacji efektów uczenia są ankiety oceny zajęć dydaktycznych przez studentów oraz hospitacje metodyczne. Dzięki wynikom ankiet uzyskuje się informacje dotyczące sposobu postrzegania procesu kształcenia

z perspektywy studentów oraz ich oceny pracy wykładowców. Pozwala to na zdiagnozowanie obszarów nauczania przedmiotowego wymagających korekt i działań naprawczych, ale umożliwia także wytypowanie dobrych praktyk i rozwiązań dydaktycznych wartych promowania w praktyce nauczania na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie. **Hospitacje metodyczne** umożliwiają z kolei ocenę możliwości realizacji założonych dla przedmiotów efektów uczenia na podstawie analizy przebiegu procesu dydaktycznego oraz ewentualne wprowadzenie modyfikacji w zakresie stosowanych metody i technik dydaktycznych oraz sposobu budowania relacji pomiędzy wykładowcą a grupami studenckimi. **Szczególnym elementem w systemie pomiaru efektów uczenia osiągniętych przez studentów jest seminarium, zespołowa praca dyplomowa o charakterze projektowym oraz obrona tego projektu. W przypadku studiów II stopnia zarówno praca dyplomowa, jak i obrona ma charakter indywidualny. Na podstawie udziału studentów w seminarium oraz realizacji i obrony pracy dyplomowej dokonywany jest pomiar szerokiego spectrum efektów z obszaru wiedzy i umiejętności kierunkowych oraz kompetencji społecznych absolwentów. Pomiar ten dokonywany jest według jednolitych zasad i kryteriów, adekwatnie do przyjętych dla prac licencjackich, inżynierskich i magisterskich założeń oraz wytycznych, wyszczególnionych w odrębnej dokumentacji. Zarządzeniem dziekana tut. Wydziału powołano Komisję ds. jakości prac dyplomowych i recenzji na studiach I oraz II stopnia. Zadaniem niniejszego podmiotu jest ocena jakości prac dyplomowych, a także ocena jakości recenzji prac dyplomowych: opinii recenzenta oraz opinii promotora. Komisja składa się z: przewodniczącego, którego funkcję pełni prodziekan ds. jakości kształcenia na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie, sekretarza oraz członków, którymi są eksperci powołani decyzją dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie z grona pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych Wydziału posiadający co najmniej stopień doktora z dziedziny odpowiadającej kierunkowi studiów, na którym ekspert będzie dokonywał oceny**

oraz właściwy dorobek naukowy. Członkowie decyzją dziekana przyporządkowani zostają do kierunku i stopnia studiów. Dopełniając obraz prowadzenia procesu dyplomowania należy wskazać, że Uczelnia korzysta z **elektronicznego systemu obron**, który nie tylko został zintegrowany z **Jednolitym Systemem Antyplagiatowym**, dzięki któremu weryfikowany jest poziom zapożyczeń, ale system ten pozwala na efektywniejszy i skuteczniejszy sposób prowadzenia obron prac dyplomowych, a także na ich nadzorowanie i kontrolowanie, w tym ocena pracy dyplomowej recenzenta, jak i promotora dokonywana jest na podstawie identycznych kryteriów opracowanych, dedykowanych danemu kierunkowi i stopniowi studiów.

W wyniku analizy ww. obszarów koordynatorzy przedmiotów we współpracy z metodykiem i menedżerem dokonują ewaluacji i modyfikacji programów i metod kształcenia.

Efekty uczenia się każdego roku uchwała Senat WSB w Poznaniu, aktualne efekty uczenia się zawarto w uchwale nr 175/2022 Senatu Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dn. 02.08.2022 r. w sprawie efektów uczenia się dla kierunków turystyka i rekreacja oraz logistyka na studia pierwszego i drugiego stopnia na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu (**załącznik dodatkowy nr 38**).

Wyniki otrzymane w ramach prowadzonych analiz są następnie publikowane odpowiednim interesariuszom – w zależności od przedmiotu raportu, analizy: studentom, recenzentom, promotorom, kadrze dydaktycznej, w trakcie zebrań Instytutów i Zakładów Dydaktycznych, menedżerom kierunku, rektorowi, Senatowi, Radzie Akademickiej, Radzie Dziekańskiej.

Ponadto należy wskazać, że zgodnie z zarządzeniem nr 1/2023 dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 roku wprowadzono procedurę okresowego przeglądu kierunku (załącznik dodatkowy nr 39). Celem wprowadzenia procedury jest: diagnoza istniejącego stanu jakości procesu kształcenia, zapewnianie realizacji poszczególnych procedur związanych z jakością procesu kształcenia i stałe ich monitorowanie, doskonalenie procesów zapewniania jakości procesu kształcenia poprzez ich weryfikację i modyfikację, zapewnianie jakości programów kształcenia dla kierunków, poziomów i profili kształcenia dostosowanej do przyjętej przez Uczelnię polityki jakości, zapewnianie właściwej realizacji procesu dydaktycznego, wspieranie rozwoju metod dydaktycznych, realizacja profilu praktycznego, analiza i monitoring rynku, dostarczanie informacji zarządczej dotyczącej jakości procesu dydaktycznego, dostarczenie podmiotom Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia informacji dotyczącej jakości procesu kształcenia i podejmowanych działań na Wydziałach Uczelni w celu ich udoskonalania.

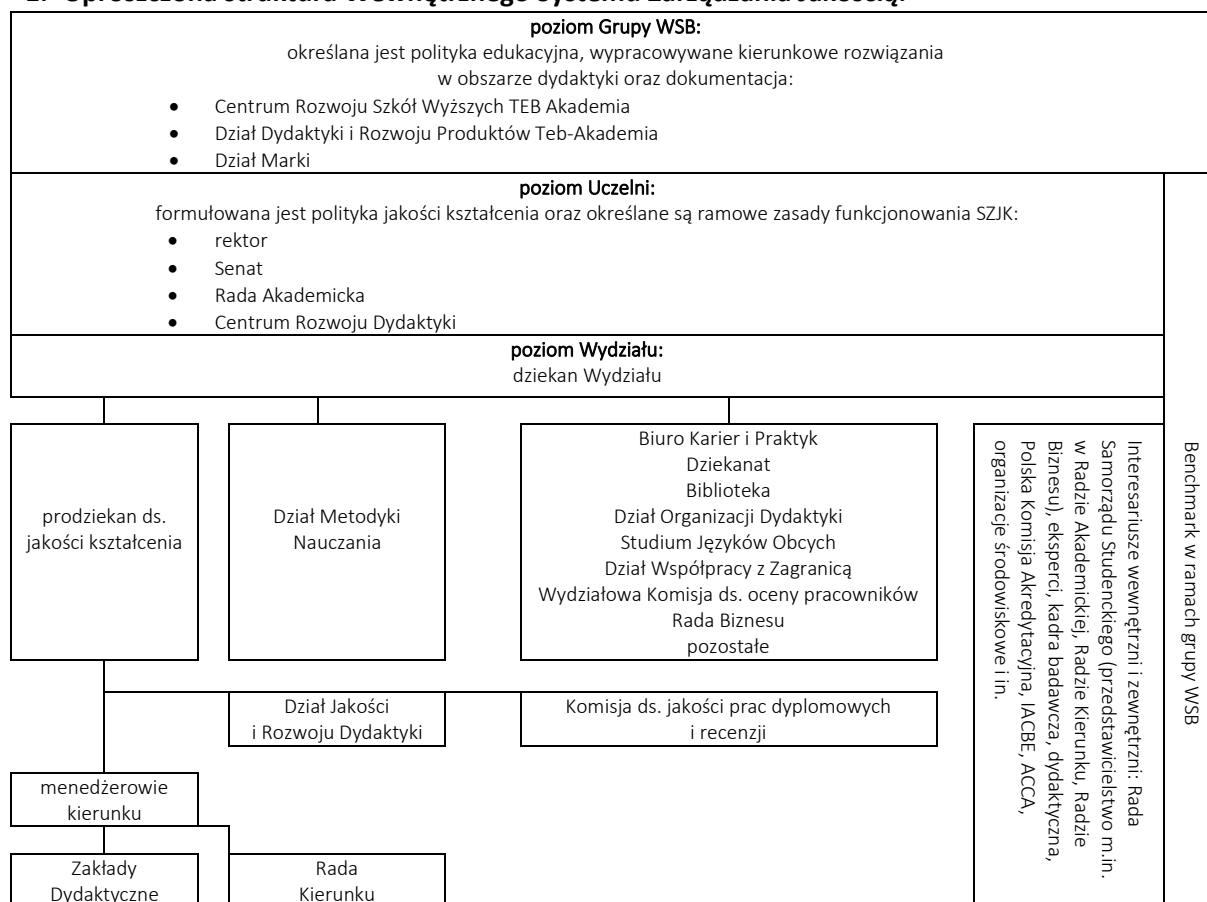
Menedżer kierunku corocznie dokonuje przeglądu: programu kształcenia, planów studiów i efektów uczenia się, organizacji i realizacji procesu dydaktycznego, realizacji profilu praktycznego na poziomie kierunku, jak i przedmiotów, realizacji praktyk zawodowych i staży, weryfikuje proces kształcenia zdalnego zgodnie ze Standardem Metodyki Kształcenia Zdalnego, pełni nadzór nad infrastrukturą i zasobami edukacyjnymi kierunku, przeprowadza analizę rynku i monitoruje zachodzące zmiany.

Menedżer kierunku dokonując przeglądu kierunku studiów, korzysta z narzędzi analizy, oceny i weryfikacji, które stanowią szczególnie wyniki: badań opinii studentów, absolwentów i pracodawców w ramach Badań Atrybutów Marki WSB, benchmarkingu działań w ramach Grupy WSB, badań i ekspertyz przeprowadzonych przez interesariuszy zewnętrznych, badań opinii interesariuszy wewnętrznych, tj. kadry dydaktycznej, studentów, wnioski z analizy prac menedżerów kierunków i zespołów dydaktycznych, wnioski z analizy pracy metodyka kształcenia na kierunku, nad którym pieczę sprawuje menedżer, wnioski instytucji akredytujących dotyczące oceny jakości kształcenia, wnioski z analizy stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, wyniki prac Komisji ds. jakości prac dyplomowych i recenzji, wnioski z analiz prowadzonych z wykorzystaniem systemu antyplagiatowego, wyniki badania i analiz innych ważnych procesów służących właściwej realizacji procesu dydaktycznego i budowaniu przewag rynkowych kierunku, wnioski z posiedzeń Rady Kierunku, wyniki cyklicznej kompleksowej oceny kadry w obszarze naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym.

Menedżer kierunku opracowuje sprawozdanie roczne kierunku za miniony rok akademicki uwzględniając w nim studia pierwszego i drugiego stopnia jeżeli kształcenie prowadzone jest na obu stopniach. **Sprawozdanie zawiera istotne wnioski oraz rekomendacje i propozycje zmian. Wnioski i propozycje zmian zawarte w sprawozdaniu, menedżer kierunku konsultuje z zespołem specjalistów danego kierunku, uwzględniając właściwość przedmiotu sprawy.** W skład zespołu specjalistów wchodzi: przedstawiciele kadry badawczej, badawczo-dydaktycznej, dydaktycznej właściwego kierunku, metodyk, eksperci, praktycy biznesu, członkowie Rady Kierunku, przedstawiciel Rady Samorządu Studenckiego, prodziekani, kierownicy i dyrektorzy jednostek administracyjnych Wydziału. Menedżer kierunku ma prawo konsultowania się także z innymi podmiotami, w zależności od właściwości sprawy, w celu dokonania rzetelnej oceny przedmiotu sprawy. Menedżer kierunku sprawozdanie składa prodziekanowi ds. dydaktycznych, nie później niż 31 stycznia każdego roku.

Poniżej przedstawiono uproszczoną strukturę, a także ogólny wykaz dokumentów, które konstytuują system zarządzania jakością na tut. Wydziale:

1. Uproszczona struktura Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością:



- 2. Ogólny wykaz dokumentów, które konstytuują system zarządzania jakością na tut. Wydziale:**
- a. Zarządzenie nr 43/2020 rektora WSB w Poznaniu z dnia 30 września 2020 r. w sprawie zasad funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia w WSB w Poznaniu w skład niniejszych procedur zalicza się:
 - b. Zarządzenie nr 6/2023 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 r. w sprawie wdrożenia procedury okresowego przeglądu kierunku.
- **Proces doskonalenia kadry dydaktycznej:**
- a. Zarządzenie nr 67/2020 rektora WSB w Poznaniu z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie regulaminu oceny okresowej nauczycieli akademickich w WSB w Poznaniu.
 - b. Zarządzenie nr 3/2018 rektora WSB w Poznaniu z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Bazy Osiągnięć Nauczycieli Akademickich w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu.
 - c. Zarządzenie nr 32/2019 rektora WSB w Poznaniu z dnia 1 października 2019 r. w sprawie organizacji dydaktyki na wydziałach.
 - d. Zarządzenie nr 31/2019 rektora WSB w Poznaniu z dnia 1 października 2019 r. w sprawie organizacji nauki w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu.
 - e. Uchwała nr 48/2019 Senatu WSB w Poznaniu z dnia 26 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia Polityki naukowej Wyższej Szkoły Bankowej.
 - f. Zarządzenie nr 21/2019 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 10 października 2019 r. w sprawie procedury obsady zajęć dydaktycznych.
 - g. Zarządzenie nr 36/2021 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 2 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia standardu metodycznego dla nauczycieli akademickich WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu.
 - h. Uchwała nr 8/2020 Rady Dziekańskiej z dnia 30 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia metodyki kształcenia zdalnego od roku akademickiego 2020/21.
 - i. Standardy metodyki kształcenia zdalnego. Przewodnik wykładowcy, oprac. Anna Bilon, Natalia Patan-Trawka, Anna Zięty, Marcin Czyżuk, Tomasz Jankowski, Krzysztof Koj, Mirosław Zientarski,
 - j. Zarządzenie nr 27/2021 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 20 września 2021 r. w sprawie określenia zadań metodyka na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu.
 - k. Uchwała nr 71/2021 Senatu WSB w Poznaniu z 20 kwietnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu systemu motywacyjnego dla nauczycieli akademickich WSB w Poznaniu.
 - l. Uchwała nr 23/2020 Senatu WSB w Poznaniu z dnia 18 lutego 2020 r. w sprawie uchwalenia regulaminu stypendiów habilitacyjnych i doktorskich.
- **Proces projektowania, organizacji, realizacji oraz weryfikacji procesu dydaktycznego:**
- a. Zarządzenie nr 3a/2014 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 9 czerwca 2014 r. w sprawie wdrożenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu.
 - b. Zarządzenie nr 36/2021 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 2 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia standardu metodycznego dla nauczycieli akademickich WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu.
 - c. Zarządzenie nr 32/2019 rektora WSB w Poznaniu z dnia 1 października 2019 r. w sprawie organizacji dydaktyki na wydziałach.
 - d. Zarządzenie nr 17/2022 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 09.09.2022 r. w sprawie określenia trybu zaliczania przedmiotów
 - e. Zarządzenia nr 5/2020 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 5 lutego 2020 r. w sprawie zasad wyboru i studiowania specjalności na studiach I i II stopnia.
 - f. regulacje dotyczące seminariów i prac dyplomowych (dotyczy roczników rozpoczynających seminaaria dyplomowe do roku akademickiego 2020/21 włącznie):

- i. Zarządzenie nr 1/2020 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu dnia 1 stycznia 2020 r. w sprawie wytycznych do pisania prac dyplomowych.
- ii. Zarządzenie nr 2/2020 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 1 stycznia 2020 r. w sprawie pisania, oceniania i obrony prac dyplomowych, projektowych i magisterskich.
- g. regulacje dotyczące seminariów i prac dyplomowych (dotyczy roczników rozpoczynających seminaaria dyplomowe od roku akademickiego 2021/22)
 - i. Zarządzenie nr 16/2021 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 17 czerwca 2021 r. w sprawie pisania, oceniania i obrony prac dyplomowych, projektowych i magisterskich na WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu.
 - ii. Zarządzenie nr 17/2021 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 17 czerwca 2021 r. w sprawie wytycznych do pisania prac dyplomowych.
- h. Zarządzenie nr 27/2021 rektora WSB w Poznaniu z 19 października 2021 r. w sprawie wprowadzenia procedury antyplagiatowej w WSB w Poznaniu.
- i. Zarządzenie nr 5/2021 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 31 marca 2021 r. w sprawie prac dyplomowych o charakterze międzykierunkowym na studiach I stopnia.
- j. Zarządzenia nr 25/2022 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 27 października 2022 r. w sprawie Regulaminu gromadzenia i przechowywania prac studentów weryfikujących realizację efektów uczenia się na WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu.
- k. Zarządzenie nr 28/2021 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 20 września 2021 r. w sprawie obserwacji zajęć dydaktycznych.
- l. Uchwała nr 139/2019 Zarządu WSB w Poznaniu z dnia 2 lipca 2019 r. w sprawie zakresu odpowiedzialności menedżera kierunku.
- m. Zarządzenie nr 29/2017 dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 30 września 2017 r. w sprawie wprowadzenia wzoru raportu z działalności menedżerów kierunków.
- n. Zarządzenie nr 22/2022 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 13 października 2022 r. w sprawie przyporządkowania pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych do właściwego zakładu dydaktycznego w roku akademickim 2022/2023.
- o. Wszystkie decyzje dziekana powołujące dany zakład dydaktyczny i menedżera kierunku.

- **Proces projektowania, organizacji oraz weryfikacji procesu kształcenia zdalnego zgodnego ze Standardem Metodyki Kształcenia Zdalnego przyjętego w Grupie TEB Akademia:**

- a. Uchwała nr 8/2020 Rady Dziekańskiej z dnia 30 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia metodyki kształcenia zdalnego od roku akademickiego 2020/21.
- b. Standardy metodyki kształcenia zdalnego. Przewodnik wykładowcy, oprac. Anna Bilon, Natalia Patan–Trawka, Anna Zięty, Marcin Czyżuk, Tomasz Jankowski, Krzysztof Koj, Mirosław Zientarski,
- c. Zarządzenie nr 36/2021 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 2 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia standardu metodycznego dla nauczycieli akademickich WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu.
- d. Zarządzenie nr 33/2021 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 15 października 2021 w sprawie wprowadzenia egzaminu dyplomowego w formie zdalnej w roku akademickim 2021/22.

- **Proces projektowania, monitorowania i modyfikowania programów kształcenia:**

- a. Zarządzenie nr 20/2019 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 30 września 2019 r. w sprawie procedury pracy nad sylabusami.

- b. Zarządzenie nr 22/2021 dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 2 sierpnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia wzoru karty przedmiotu.
- **Proces pomiaru stopnia uzyskiwania zakładanych efektów uczenia się:**
 - a. Zarządzenie nr 17/2022 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 09.09.2022 r. w sprawie określenia trybu zaliczania przedmiotów
 - b. Zarządzenie nr 25/2019 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 24 października 2019 r. w sprawie kreślenia trybu realizacji i zaliczania przedmiotów w ramach ITS – zwolnienia z obowiązku uczestniczenia w zajęciach.
 - c. Zarządzenie nr 28/2021 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z 20 września 2021 r. w sprawie obserwacji zajęć dydaktycznych.
 - d. Zarządzenie nr 2/2020 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 1 stycznia 2020 r. w sprawie pisania, oceniania i obrony prac dyplomowych, projektowych i magisterskich.
 - e. Zarządzenie nr 4/2020 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie powołania Komisji ds. jakości prac dyplomowych i recenzji na studiach I i II stopnia.
 - f. Zarządzenie nr 19/2021 dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie potwierdzania efektów uczenia się na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu.
 - **Zasady realizacji profilu praktycznego na poziomie kierunku, jak i przedmiotów:**
 - a. Zarządzenie nr 28/2019 rektora Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu z dnia 23 września 2019 r. w sprawie regulaminu praktyk zawodowych.
 - b. Zarządzenie nr 27/2019 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 6 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych zasad realizowania praktyk zawodowych na WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu.
 - c. Zarządzenie nr 6a/2020 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 6 marca 2020 r. w sprawie roli i kompetencji opiekunów praktyk zawodowych oraz praktykodawcy.
 - d. Zarządzenie nr 37/2021 dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 5 listopada 2021 r. w sprawie przywrócenia możliwości realizacji praktyk zawodowych poprzez zaliczenie doświadczenia zawodowego.
 - e. Zarządzenie nr 23/2021 dziekana Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie aktualizacji procedury organizacji i dokumentowania praktyk zawodowych.
 - f. Zarządzenie nr 7/2023 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 r. w sprawie aktualizacji procedury Programu Partnerstwa Biznesowego.
 - g. Zarządzenie nr 15/2011 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 6 grudnia 2011 r. w sprawie powołania Rady Biznesu w ramach Programu Partnerstwa Biznesowego na Wydziale Zamiejscowym WSB w Poznaniu.
 - h. Zarządzenie nr 13/2021 dziekana WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu z dnia 5 maja 2021 r. w sprawie Rad Kierunków powołanych na Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu.
 - i. Zarządzenie nr 4/2023 w sprawie wprowadzenia zmian w Regulaminie wizyt eksperckich, wyjazdów studyjnych, oraz wyjść terenowych organizowanych przez WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu.
 - j. Zarządzenie nr 5/2023 w sprawie zmian w Procedurze wizyt eksperckich, wyjazdów studyjnych, oraz wyjść terenowych organizowanych przez WZ w Chorzowie WSB w Poznaniu.
 - k. Sprawozdanie z praktyki zawodowej – **ankieta konkursu Praktyka Roku.**
 - l. **Komplet dokumentów praktyki zawodowej studenta kierunku turystyka i rekreacja**

- i. Deklaracja praktyk z programem praktyk zawodowych
- ii. Skierowanie na praktykę
- iii. Trójstronne porozumienie z programem praktyk zawodowych
- iv. Dziennik praktyk zawodowych
- v. Zaświadczenie o odbytej praktyce
- vi. Sprawozdanie z praktyki
- vii. Karta zaliczenia praktyk
- m. Wzór porozumienia o Partnerstwo Biznesowe z załącznikiem
- n. Sprawozdanie z rady kierunku: agenda, lista uczestników.
- o. Proces pośrednictwa pracy.
- p. Proces organizacji doradztwa zawodowego.
- q. Proces organizacji szkoleń.
- r. Proces działań w ramach projektów unijnych

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

- **konsekwentna polityka jakościowa, która obejmuje wszystkie formy studiów i formy kształcenia, a także wszystkie kategorie interesariuszy,**
- **standard metodyczny,**
- **procedura okresowego przeglądu kierunku,**
- **BAM: Badania Atrybutów Marki,**
- **PPB: Program Partnerstwa Biznesowego,**
- **ESO: elektroniczny system obron,**
- **OKD: ocena kadry dydaktycznej,**
- **BONA: informacje o aktywności pracowników umieszczane w systemie,**
- **system antyplagiatowy wykorzystywany do weryfikacji prac cząstkowych.**

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>MOCNE STRONY</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szeroka oferta dydaktyczna studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, 2. Baza dydaktyczna i narzędzia edukacyjne, w tym specjalistyczne oprogramowanie, z których chętnie korzystają praktycy, 3. Kadra dydaktyczna z doświadczeniem zawodowym, 4. Narzędzia informatyczne, w tym platforma elektronicznej komunikacji ze studentami, 5. Kultura organizacyjna uczelni, 6. Umiejętność dostosowania się do zmieniających się warunków i otoczenia, 7. Współpraca z otoczeniem zewnętrznym - Program Partnerstwa Biznesowego, 8. Jakość kształcenia, w tym działalność Działu Metodyki Nauczania, 9. Siła grupy Wyższych Szkół Bankowych w Polsce – dostęp do <i>know how</i>. 	<p>SŁABE STRONY</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczające zaangażowanie studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w dodatkowe inicjatywy wynikające poza program nauczania np. aktywne członkostwo w kole naukowym, współautorstwo artykułów naukowych, 2. Nadal niskie zainteresowanie studentów kształceniem w języku obcym, 3. Trudności z zatrudnianiem praktyków, wynikające z konkurencyjności rynku pracy, 4. Niedobór samodzielnych pracowników akademickich będących równocześnie praktykami z turystyki i rekreacji.
Czynniki zewnętrzne	<p>SZANSE</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Potencjał rynku Górnego Śląska, 2. Rozwój branży turystycznej, 3. Zapotrzebowanie na specjalistów z branży, 4. Potrzeba ciągłego podnoszenia kwalifikacji, wiedzy, umiejętności, kompetencji, 5. Pozytywny wizerunek WSB, jako uczelni przyjaznej studentom, kształcącej praktyków, 6. Prężnie funkcjonująca platforma wymiany informacji i dobrych praktyk wynikająca z uczestnictwa w grupie Wyższych Szkół Bankowych, 7. Pozytywny odbiór kierunku wśród absolwentów, 8. Rozwój technologii online, kształcenia zdalnego. 	<p>ZAGROŻENIA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konkurencyjne uczelnie oferujące kształcenie na tym samym lub zbliżonym tematycznie kierunku, 2. Kwestie demograficzne: pogłębiający się niż demograficzny, spadający poziom edukacji na niższych szczeblach, 3. Mniejszy dostęp do środków publicznych, w stosunku do regionalnych konkurentów (uczelni publicznych), 4. Niewystarczająca świadomość instytucji dotycząca korzyści płynących z długotrwałej współpracy z uczelnią, 5. Otoczenie prawne i ciągłe zmiany w przepisach regulujących funkcjonowanie szkół wyższych wpływające na koszty funkcjonowania uczelni, 6. Konsekwencje spowodowane pandemią wirusa COVID-19.

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....
(podpis Rektora)

Chorzów, dnia

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 4. Liczba studentów ocenianego kierunku²³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		01.12.2019 r. Dane sprzed 3 lat*	01.12.2022 r.	01.12.2019 r. Dane sprzed 3 lat*	01.12.2022 r.
I stopnia	I	27	50	98	87
	II	0	19	67	51
	III	0	10	73	93
	IV	---	---	---	---
II stopnia	I	---	---	---	---
	II	---	---	---	---
jednolite studia magisterskie	I	---	---	---	---
	II	---	---	---	---
	III	---	---	---	---
	IV	---	---	---	---
	V	---	---	---	---
	VI	---	---	---	---
Razem:		27	79	238	231

Tabela 5. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2020	0	0	87	52

²³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

	2021	0	0	93	59
	2022	27	6	98	61
II stopnia	2020	---	---	---	---
	2021	---	---	---	---
	2022	---	---	---	---

jednolite studia magisterskie	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---
	---	---	---	---	---
Razem:		27	6	278	172

Tabela 6. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).²⁴

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów 180 pkt ECTS/stacjonarne, niestacjonarne
Łączna liczba godzin zajęć	Studia stacjonarne 2400 (w tym 2311 kontaktowych) Studia niestacjonarne 2085 (w tym 1878 kontaktowych)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	studia stacjonarne 90 studia niestacjonarne 72,6
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	94,3 stacjonarne 91,4 niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	96
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	40
Wymiar praktyk zawodowych	960 godzin, 6 miesięcy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych	60

²⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
<p>1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.</p> <p>2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.</p>	<p>1. 2400 (w tym 496 zdalnie synchronicznie)/89 (e-learning).</p> <p>2. 2085 (w tym 473 zdalnie synchronicznie)/207 (e-learning).</p>

Tabela 7. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (studia stacjonarne).

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć (Ć)	Liczba punktów ECTS (obliczenia zgodne z zarządzeniem dziekana)
JĘZYK OBCY	Ć	360	16
KOMUNIKACJA W TURYSTYCE	Ć	30	1,9
EKOLOGIA I OCHRONA ŚRODOWISKA	Ć	15	1
PODSTAWY ZARZĄDZANIA	Ć	15	1
PODSTAWY PRAWA	Ć	15	1
PODSTAWY TURYSTYKI	Ć	15	1
PODSTAWY REKREACJI	Ć	15	1,1
GEOGRAFIA TURYSTYCZNA Z ELEMENTAMI KRAJOZNAWSTWA	Ć	15	1
WSPÓŁCZESNE PROBLEMY W TURYSTYCE	Ć	30	1,9
OBSŁUGA RUCHU TURYSTYCZNEGO	Ć	30	2
PIERWSZA POMOC PRZEDMEDYCZNA	Ć	15	1
PODSTAWY HOTELARSTWA	Ć	30	2
WYZWANIA RYNKU PRACY	Ć	10	0,6
SEMINARIUM DYPLOMOWE	Ć	75	10
PRAKTYKA ZAWODOWA	Ć	960	40
PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE	Ć	200	12,8

Razem:	1830	94,3
---------------	-------------	-------------

Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (studia niestacjonarne).

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć (Ć/e-L)	Liczba punktów ECTS (obliczenia zgodne z zarządzeniem dziekana)
JĘZYK OBCY	Ć/e-L	32/58	16
KOMUNIKACJA W TURYSTYCE	Ć	30	1,9
EKOLOGIA I OCHRONA ŚRODOWISKA	Ć	15	1
PODSTAWY ZARZĄDZANIA	Ć/e-L	8/32	0,6
PODSTAWY PRAWA	Ć/e-L	6/24	0,4
PODSTAWY TURYSTYKI	Ć	15	1
PODSTAWY REKREACJI	Ć	15	1,1
GEOGRAFIA TURYSTYCZNA Z ELEMENTAMI KRAJOZNAWSTWA	Ć	15	1
WSPÓŁCZESNE PROBLEMY W TURYSTYCE	Ć	15	1,1
OBSŁUGA RUCHU TURYSTYCZNEGO	Ć	30	2
PIERWSZA POMOC PRZEDMEDYCZNA	Ć	15	1
PODSTAWY HOTELARSTWA	Ć	30	1,1
WYZWANIA RYNKU PRACY	Ć/e-L	6/4	0,4
SEMINARIUM DYPLOMOWE	Ć	75	10
PRAKTYKA ZAWODOWA	Ć	960	40
PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE	Ć	200	12,8
Razem:		1467/118	91,4

Tabela 8. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela²⁵
NIE DOTYCZY

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych²⁶

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
PRZEDMIOT KIERUNKOWY W JĘZYKU OBCYM	Wykł.	5	ST	angielski	-
PRZEDMIOT KIERUNKOWY W JĘZYKU OBCYM	Wykł.	5	NW	angielski	-

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia odpowiednio z podstaw opieki pielęgniarstwa lub podstaw opieki położniczej.
5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, którą poprzedziła bieżąca ocena oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.

²⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

²⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów.